

لاویا - کِتَابِ تَوْرَات -

بَخْشِ سِوَم

پیشگفتار

لاویا کِتَابِ سِوَمِ تَوْرَاتِ اَسْتَه و نامِ
امزی کِتَابِ از نامِ «لاوی» که یکی از
طایفه های بَنی اِسْرَائیلِ اَسْتَه گِرِفْتَه
شُدَه. لاویا دَ خانَه خُدا و ظِیفَه های
مُخْتَلِفِ دَشت و خِدْمَتگَارای خانَه خُدا
بُود. دَ امزی کِتَابِ بِلْدَه پِیشوایو

دستورای مُشَخَّص دَدَه شُدَه تا اُونَا بَنِي
اسرائيل ره دَ عِبَادَتِ خُدا رهبري كنه.
امچنان بَلَدَه قَوْمِ خُدا هِدَايَتِ هَاي وِجُودِ
دَرَه كه اُونَا چي رَقْمِ مِيتَنَه يگِ زِنْدَگِي
مُقَدَّس دَشْتَه بَشَه.

اگه كِتَابِ لاويا ره جَم-بَنَدِي كُنِي،
مَوْضوعِي كه كَلَوْتَر از دِيگَه مَوْضوعِهَا
دِيده مُوشَه قُدُوسِيَّتِ خُدا آسْتَه و اِي
مَوْضوعِ بَارِبَارِ تَكَرَّارِ شُدَه. خُدا امِي
احكامِ ره بَلَدَه قَوْمِ خُو دَد تا قَوْمِ خُو ره
تَقْدِيسِ كنه.

د هفت فصلِ اوّلِ امزی کتاب د
بارِه قُربانی های مُختلِف د تفصیل
تشریح دده شُده. بعد ازو د فصل های
۸ تا ۱۰ د بارِه تقدیسِ هارون و باچه
های شی نوشته شُده که اونا چی رقم
خدمتِ پیشوایی ره شروع کد. باقی
فصل های کتاب د بارِه قانونای پاک
شُدو و احکامِ مُختلِف آسته و د بارِه
عیدها و چیزای که د خُداوند وَقَف
مُوشه.

فهرستِ عنوانها

قُرْبَانِي سُوخْتَنِي (۱:۱)

هَدِيَه غَلَّه-و-دَانَه (۲:۱)

قُرْبَانِي سَلَامَتِي (۱:۳)

قُرْبَانِي كُنَاه (۱:۴)

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارَه جُرْمَانَه (۱:۵)

مُقَرَّرَاتِ مُخْتَلِفِ دَ بَارَه قُرْبَانِي هَا و

هَدِيَه هَا (۸:۶)

قُرْبَانِي خَطَا (۱:۷)

مُقَرَّرَاتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي (۱۱:۷)

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِه چَرَبِي وَ خُون

(۲۲:۷)

حَقِ پِيشْوَايُو (۲۸:۷)

مَسَحِ كَدُونِ هَارُونِ وَ بَاچِه هَاي شِي

بَلَدِه وَ ظِيْفِه پِيشْوَايِي (۱:۸)

شُرُوعِ خِدْمَتِ پِيشْوَايُو (۱:۹)

كُغْنَاهِ نَادَابِ وَ اَبِيْهُو (۱:۱۰)

هُدَايَاتِهَا بَلَدِهِ پيشوايو (۸:۱۰)

خُورَاكِ پَاكِ وَ نَاپَاكِ (۱:۱۱)

پَاكِ خَا تُونُو بَعْدُ از زَيْدُو (۱:۱۲)

مُقَرَّرَاتِ بَلَدِهِ مَرَضِ هَايِ جَلْدِي

(۱:۱۳)

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِهِ پُوپِنَك (۴۷:۱۳)

قَانُونِ بَلَدِهِ پَاكِ شُدُو از مَرَضِ

كُولِي (۱:۱۴)

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِهِ پوپنک زده‌گی خانه
(۳۳:۱۴)

ناپاکی دَ وسیله آوی که از جسم بُر
مُوشه (۱:۱۵)

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِهِ روزِ کِفاره (۱:۱۶)

هِدایت دَ بَارِهِ خُون (۱:۱۷)

مَنعِ معامِلِه جنسی نامشروع
(۱:۱۸)

قانونای مُخْتَلِف (۱:۱۹)

مجازات بَلَدِه گُناه های مُخْتَلِف
(۱:۲۰)

مُقَرَّرَات بَلَدِه پيشوايو (۱:۲۱)

دَ بارِه مُقَدَّس بُودونِ هديه ها
(۱:۲۲)

قُرْبَانِي كه قَبُول نَمُوشه (۱۷:۲۲)

دَ بارِه زمان های تعيين شُدِه
(۱:۲۳)

روزِ آرام (۳:۲۳)

عیدِ پَصْح و فطیر (۲۳: ۴)

عیدِ نوبَرِ حاصِلات (۲۳: ۹)

عیدِ پَنجَاهُم (۲۳: ۱۵)

عیدِ شِیُورِها (۲۳: ۲۳)

روزِ کِفاره (۲۳: ۲۶)

عیدِ چِپری ها (۲۳: ۳۳)

قانون دَ بارِه چِراغدان و میزِ نان

(۲۴: ۱)

نَانِ مُقَدَّسٍ (۵: ۲۴)

مَجَازَاتِ آدَمِ كُفْرَگُوی (۱۰: ۲۴)

سَالِ آرَامِ (۱: ۲۵)

سَالِ پَنجَاهُمْ (۸: ۲۵)

بَاذْخَرِیدِ مُلْکِ-و-زَمِی (۲۳: ۲۵)

کَوْمَکِ بَلَدِهِ غَرِیْبَا (۳۵: ۲۵)

دَ بَارِهِ آزَادِی غُلَامَا (۳۹: ۲۵)

بَرَکَت بَلَدِهِ کَسَايَ کِه اِطَاعَت مُونِه
(۱:۲۶)

جَزَايَ نَااِطَاعَتِي (۱۴:۲۶)

بَا زَخْرِيْدِ کَسَايَ کِه خُوْد رِه وَقْف
کَدِه (۱:۲۷)

قُرْبَانِي سُوخْتَنِي

۱ خُداوَنَد مُوسِي رِه کُوي

کَد و از خِيْمِه مُلَاقَات قَد شِي گَپ زَدِه

کُفْت: ۲ ”قَد بَنِي اِسْرَائِيْل تُوْرِه کُفْتِه

دَزُوا بُغِي، 'وختیکه یگو کس از
مینکل شمو دَ خُداوند از چارپایا
قُربانی تقدیم مونه، اُو قُربانی خُو ره از
گله یا از رمه گِرِفته بیره.

③ اگه قُربانی ازو یگ قُربانی
سوختنی از گله بَشه، اُو یگ نَرگاوِ
بِ عَیب ره تقدیم کنه و اُو ره دَ دانِ
خَیمه مُلاقات بیره تاکه از طرفِ ازو دَ
حُضُورِ خُداوند قَبُول شُنه. ④ اُو دِست
خُو ره دَ سِرِ قُربانی سوختنی کش کنه
و قُربانی ازو قَبُول موشه تا بَلدِه شی

کِفاره سُنه. ⑤ بعد ازو نَرگاو ره دَ

حُضُورِ خُداوند حلال کنه و باچه های

هارُون که پیشوایو آسته، خُون ره

نزدیک بیره و اُو ره دَ چار دَورِ قُربانگاه

که دَ دانِ خیمه مُلاقات آسته، پاش

بُدیّه. ⑥ بعد ازو قُربانی سوختنی

پوست شده تُوْته تُوْته سُنه. ⑦ اوخته

باچه های هارُون پیشوا دَ بِلَه قُربانگاه

آتش روشو کنه و هیزُم ره دَ بِلَه آتش

بِچینه. ⑧ بعد ازو باچه های هارُون

یعنی پیشوایو، تُوْته های قُربانی ره قد

کله و چربی شی دَ بِلَه هیزُم که دَ سرِ

آتَشِ قُرْبَانِگَاهِ اَسْتَه، دَ تَرْتِيبِ بِيْلَه؛ ⑨

لِيكِن حِصَّه هَاي دَاخِلِي و پِيچَه هَاي

شِي رَه قَد اَو بَشُوْبِه و پِيشَوَا پِگ شِي

رَه دَ بِلَه قُرْبَانِگَاهِ دَ عِنَوَانِ قُرْبَانِي

سُوخْتَنِي بُسُوْزَنَه؛ اِي يِگ هَدِيَه خَاص

و خُوْشْبُوِي مَوْرِدِ پَسَنْد بَلِدَه خُداوَنْد

اَسْتَه.

⑩ اِگَه قُرْبَانِي اَزُو يِگ قُرْبَانِي

سُوخْتَنِي اَز رَمَه بَشَه، چِي گُوْسِپُو، چِي

بُز، بَايْد نَر و بَعِ عَيْبِ بَشَه. ⑪ و اَو

رَه بَايْد دَ طَرْفِ شِمَالِ قُرْبَانِگَاهِ دَ

حُضُورِ خُداوندِ حلالِ کنه و باچه های

هَارُونِ یعنی پیشوایو، خُونِ ازو ره دَ

چارَدَورِ قُربانگاهِ پاشِ بَدیه. (۱۲) بعد

ازو قُربانی ره قد کله و چربی شی ٹوٹه

ٹوٹه کنه و پیشوا اونا ره دَ بِلَه هیزم که

دَ سرِ آتِشِ قُربانگاهِ آسته، دَ ترتیب

بیله. (۱۳) لیکن حصّه های داخلی و

پیچه های شی ره قد آو بُشویه و پیشوا

یگِ حصّه ها ره دَ بِلَه قُربانگاه

بُسوزنه؛ ای یگِ قُربانی سوختنی

آسته، یگِ هدیه خاص و خوشبوی

مَوردِ پَسندِ بِلده خُداوند.

۱۴) و اگه قُربانی ازو بَلدِه خُداوند

یگ قُربانی سوختنی از مُرغکو بشه،

أو قُربانی خُو ره از قُمری ها یا از گوتر

ها بیرِه. ۱۵) پیشوا او ره دَ قُربانگاه

بیره و سر شی ره کنده دَ بِلِه قُربانگاه

بُسوزنه، مگم خُون شی ره دَ بَغِل

قُربانگاه خِشپه کنه. ۱۶) سَنگدو و

چتلی شی ره بُر کده طرفِ شرقِ

قُربانگاه پورته کُنه، دَ جای که خِگِشتر

آسته. ۱۷) بعد ازو او ره از مینکلِ بال

های شی چک کُنه، ولِ دُو چک

نَکُنه. اوخته پیشوا او ره دَ بِلِه هیزُم

که دَ سِرِ آتِشِ قُرْبَانِگَآهِ آسْتَه، بُسُوَزَنَه.
ای یگِ قُرْبَانِی سُوخْتَنِی، یگِ هَدِیَه
خَاصِ وِ یگِ خُوشْبُوی مَورِدِ پَسَنْدِ بَلَدِه
خُداوَنْدِ آسْتَه.

هَدِیَه غَلَّه-و-دَانَه

۲ ① و غَیْتِیکَه یَگُو کَسِ هَدِیَه
غَلَّه-و-دَانَه دَ خُداوَنْدِ مِیرَه، اَمُو هَدِیَه
از بَهِتَرِینِ آردِ بَشَه. اُو دَ بَلَهِ اَزُو رُوغُو
شِیو کَنَه و کُنْدُرِ رَه دَ بَلَهِ شِی بِلَه. ②
اُوخْتَه اُو رَه دَ پِیشِ بَآچَه هَای هَارُون،
بِعْنِی پِیشِوایو بِیرَه و پِیشِوایِگِ مُشْتِ

امزو آرد ره قد روغو و پگ کُنْدَر شی
بِگِیره و دَ عِنوانِ نشانی هدیه غَلّه-و-
دانه دَ بِلّه قُربانگاه بُسوزنه. ای یگ
هدیه خاص و یگ خوشبوی مَورِدِ پَسند
بَلدِه خُداوند آسته. ^(۳) و باقی مَندِه
هدیه غَلّه-و-دانه بَلدِه هارون و باچه
های شی بَشه؛ ای مُقَدَّسَتَرین حِصّه از
هدیه های خاص بَلدِه خُداوند آسته.

^(۴) وختی هدیه غَلّه-و-دانه ره که
دَ تَندُور پُخته شُدّه تقدیم مونی، او از
بَهترین آرد بَشه، چی ٹکی های فطیر
که قد روغو گٹ شُدّه، چی نانِ فطیر

تُنْگ-و-کَکَرک که رُوی شی قد روغو
چرب شده.

⑤ اگه هدیه غَلّه-و-دانه تُو دَ بِلَه

تاوه پُخته شده بَشَه، اُو از بَهترین آردِ
روغو گٹ شده و فطیر بَشَه. ⑥ اُو ره

تُوته تُوته کُو و دَ بِلَه شی روغو شیو
کُو؛ ای یگ هدیه غَلّه-و-دانه آسته.

⑦ و اگه هدیه غَلّه-و-دانه تُو دَ

کرایه پُخته شده بَشَه، اُو از بَهترین
آرد قد روغو جور شنه. ⑧ هدیه غَلّه-

و-دانه ره که امزی چیزا جور شده بَشَه

دَ خُداوند بَیر و اُو ره دَ پیشوا پیش کُو
و پیشوا اُو ره دَ قُربانگاه بُره. ⑨

پیشوا یگ حِصّه هدیه غلّه-و-دانه ره
گرفته دَ عنوانِ نشانی دَ بله قُربانگاه
بُسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ

خوشبوی مَوردِ پَسند بلده خُداوند

آسته. ⑩ و باقی مَنده هدیه غلّه-و-

دانه بلده هارون و باچه های شی بَشه؛

ای مُقدّسترین حِصّه از هدیه های

خاص بلده خُداوند آسته.

⑪ هدیه های غلّه-و-دانه که دَ

خُداوند تقدیم موشه، هیچ کدم شی قد

خمیرمایه جور نشنه، چون شمو نباید

خمیرمایه و عسل ره دَ عنوانِ هدیه

خاص بلده خُداوند بُسوزنید. (۱۲) شمو

میتنید امو چیزا ره دَ عنوانِ هدیه نوبر

حاصلات دَ خُداوند بیرید، مگم اونا

نباید دَ عنوانِ خوشبوی موردِ پسند

خُداوند دَ بله قربانگاه تقدیم شنه. (۱۳)

پگِ هدیه های غله-و-دانه ره قد نمک

نمکی گو؛ نمکِ عهدِ خُدای خور ره از

هدیه غله-و-دانه دریغ نکو. پس قد

تمامِ قربانی ها-و-هدیه های خور نمک

تقدیم گو.

۱۴) اگه یگ هدیه غله-و-دانه از

نوبرِ حاصلات د خداوند تقدیم مونی،

خوشه های حاصلِ نوره بسی و د آتش

بریو کده تقدیم گو ۱۵) و د بله شی

روغو شیو کده کندر ره د سر شی بیل؛

ای یگ هدیه غله-و-دانه آسته. ۱۶) و

پیشوا حصه نشانی شی ره از غله بریو

شده و از روغون شی قد تمام کندر

شی د عنوان هدیه خاص بلده خداوند

بسوزنه.

قُرْبَانی سلامتی

۳ ① اگه قُرْبَانی ازو یگ

قُرْبَانی سلامتی آسته و اگه او ره از
گله گاوو گرفته میره، چی نر بَشه،
چی ماده، باید بے عیب بَشه و او امُو
حیوان ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کُنه.

② او دِست خُو ره دَ سرِ حیوانِ قُرْبَانی
خُو کش کُنه و او ره دَ دانِ خیمه
مُلاقاتِ حلال کُنه. بعد ازو باچه های
هارُون که پیشوایو آسته، خُون شی ره
دَ چاردورِ قُرْبانگاه پاش بدیه. ③ او

از قربانی سلامتی خو یگ هدیه خاص
بلده خداوند تقدیم کنه، یعنی چربی که
حصه های داخلی ره مپوشنه و تمام
چربی ره که د گردوبر حصه های
داخلی آسته، ^(۴) هر دو گرده ره قد
چربی روی ازوا که د نزدیک پشت کمر
آسته و جگر گوشه ره که قد گرده ها
گرفته موشه. ^(۵) اوخته باچه های
هارون اونا ره د بله قربانی سوختنی که
د بله هیزم آتش قربانگاه آسته،
بسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ
خوشبوی مورد پسند بلده خداوند

⑥ و اگه قُربانی ازو بَلدِه قُربانی

سلامتی دَ خُداوند از رمه آسته، چی نَر

بَشَه، چی ماده، اُو باید یگ حیوان

بِ عَیب تقدیم کُنه. ⑦ اگه اُو یگ

گوسپو ره دَ عِنوانِ قُربانی خُو تقدیم

مُونَه، اُمُو ره دَ حُضُورِ خُداوند بیرَه ⑧

و دِست خُو ره دَ سِرِ قُربانی کش کده

اُو ره دَ دانِ خَیمِه مُلاقاتِ حلال کُنه.

بعد ازو باچه های هارُون خُون شی ره

دَ چاردَورِ قُربانگاه پاش بَدیه. ⑨ و اُو

از قُرْبَانِی سَلَامَتِی چَرِبِی شِی رِه دَ
عِنْوَانِ هَدِیَه خَاصِ بَلَدِه خُداوند تَقْدِیمِ
کُنِه: تَمَامِ دُمِبِه شِی رِه از اسْتُغُونِ
پُشتِ کَمَرِ جَدَا کُنِه، چَرِبِی کِه حِصَّه
هَای دَاخِلِی رِه مُوِپوشَنِه و پَگِ چَرِبِی
کِه دَ گِرَدِوِبَرِ حِصَّه هَای دَاخِلِی اَسْتِه،
⑩ هَر دُو گُرْدِه رِه قَد چَرِبِی رُوی ازوا
کِه دَ نَزْدِیکِ پُشتِ کَمَرِ اَسْتِه و
جِگَرگوشِه رِه کِه قَد گُرْدِه هَا قَتِی
گِرِفتِه مُوشِه. ⑪ اوختِه پِیشوا اُونَا رِه
دَ بِلِه قُرْبَانِگَاه دَ عِنْوَانِ هَدِیَه خَوْرَاکِی
بُسوزَنِه. ای یِگِ هَدِیَه خَاصِ بَلَدِه

خُداوند آسته.

⑫ و اگه قُربانی ازو یگ بُز

آسته، او اموره د حُضورِ خداوند بیره

⑬ و دِست خوره د سر شی کش کده

او ره د دان خیمه مُلاقات حلال کنه.

بعد ازو باچه های هارون خون شی ره

د چاردور قُربانگاه پاش بدیه. ⑭ او

امزو قُربانی خو یگ هدیه خاص د

خُداوند بیره، یعنی چربی ره که حصّه

های داخلی ره مُپوشنه و پگ چربی

ره که د گردوبر حصّه های داخلی

آسته، ^(۱۵) هر دُو گُرده ره قد چربی
رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته
و جگر گوشه ره که قد گُرده ها قتی
گرفته موشه. ^(۱۶) اوخته پیشوا اونا ره
دَ بِلِه قُربانگاه دَ عِنوانِ هدیه خوراکی
بُسوزنه. ای یگ هدیه خاص و
خوشبوی مَورِدِ پَسندِ خُداوند آسته.
یگ چربی ها دَ خُداوند تعلق دَره. ^(۱۷)
ای یگ حُکمِ دایمی دَ تمامِ نسل های
شُمو دَ هر جای که زندگی مُونید آسته:
شُمو هرگز چربی و خُون نَخورید!“

قُرْبَانِی گُناہ

۴ ① خُداوند بسمِ قَد مُوسٰی

گپ زده گُفت: ② ”قَد بَنی اِسْرَائیل

نقل کده بُگی که، اگه یگو کس

نافامیده دَ باره کُدم احکامِ خُداوند گُناہ

کنه و چیزای که نباید انجام دده شُنه،

یکی ازوا ره انجام بَدیه، اینی مُقررات

آسته:

③ اگه پیشوای که مَسَح شُده

گُناہ کنه و قوم ره مُجرِم جور کُنه، اُو

باید بلده گُناہ خُو یگ نرگا و بے عیب

ره دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِي گُناه دَ خُداوند تقدیم

کنه. ④ اُو امُو نَرگاو ره دَ دَانِ خِيْمَه

مُلاقَاتِ دَ حُضُورِ خُداوند بیره و دِست

خُورَه دَ سِرِ نَرگاو کش کُنه و اُو ره دَ

حُضُورِ خُداوند حلال کنه. ⑤ اوخته

پیشوای مَسَحِ شُدَه یگ مقدار خُونِ

امزُو نَرگاو ره گِرِفْتَه دَ خِيْمَه مُلاقَاتِ

بیره ⑥ و پیشوا کِلکِ خُورَه دَ خُونِ

غُوْطَه کده یگ مقدار خُونِ ره دَ حُضُورِ

خُداوند دَ پِيشِ رُوی پرده دَ جَای مُقَدَّسِ

هفت دفعه پاش بَدیه. ⑦ پیشوا یگ

مِقْدَارِ امزُو خُونِ ره دَ شاخای قُرْبَانِگَهِ

بُخُورِ كِه دَ حُضُورِ خُداوند دَ مَنه خَيمه

مُلاقَاتِ اَسته بُمَله و باقی مَنده خُونِ

نَرگاو ره دَ بيخِ قُربانگه قُربانی

سُوختنی كِه دَ دانِ درگه خَيمه مُلاقَاتِ

اَسته، شيو كنه. ^⑧ پيشوا تمامِ چربی

نَرگاوِ قُربانی گناه ره جدا كنه، يعنی

چربی كِه حِصّه های داخِلی ره

مُپوشنه و تمامِ چربی ره كِه دَ گِردوبَرِ

حِصّه های داخِلی اَسته، ^⑨ هر دُو

گُرده ره قد چربی رُوی ازوا كِه دَ

نَزديكِ پُشتِ كمر اَسته و جِگر گوشه ره

كِه قد گُرده ها گِرفته مُوشه؛ ^⑩ اُمُو

رقمیکه چربی نرگا و قربانی سلامتی
جدا موشه. بعد از و پیشوا اونا ره د
بله قربانگاه قربانی سوختنی بسوزنه.
①① لیکن پوست نرگا و تمام گوشت
شی ره قد کله و پیچه و تمام حصه
های داخلی و سرگین شی، ①② یعنی
تمام باقی منده نرگا و ره باید برو از
خیمه گاه د یگ جای پاک، د جایی که
خگشتر قربانگاه پورته موشه، بیره و
او ره د بله آتش هیزم در بدیه؛ آره، د
جایی که خگشتر پورته موشه، د
اونجی در دده شنه.

⑬ و اگه پگِ جماعتِ اسرائیل

خطا کُنه و امو خطا از نظر جماعت

پوشیده بشه، یعنی اونا یکی از کارای

ره انجام بدیه که مطابق احکام خداوند

نباید انجام دده شنه و اونا مجرم شنه،

⑭ وختی خطای که اونا کده برملا

مُوشه، جماعت باید یگ نرگا و ره د

عنوان قربانی گناه بیره و او ره د پیش

خیمه ملاقات تقدیم کنه. ⑮ و ریش

سفیدای جماعت د حُضورِ خداوند

دستای خور ره د سر نرگا و کش کُنه و

او ره د حُضورِ خداوند حلال کنه. ⑯

اوخته پیشوای مَسَح شده، یگ مقدار

خُون امزُو نَرگاو ره دَ خیمه مُلاقات

بیره ^(۱۷) و پیشوا کِلک خُو ره دَ خُون

غوٚه کده امزُو خُون هفت دفعه دَ

حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ رُوی پرده پاش

بدیه. ^(۱۸) پیشوا یگ مقدارِ امزُو خُون

ره دَ شاخای قُربانگاهِ بُوخور که دَ مَنه

خیمه دَ حُضُورِ خُداوند آسته، بُمله و

باقی مَنده خُون ره دَ بیخِ قُربانگاهِ

قُربانی سوختنی که دَ دانِ خیمه

مُلاقات آسته، شیو کنه. ^(۱۹) و تمامِ

چربی شی ره گِرِفته دَ بِلَه قُربانگاه

بُسوزَنَه. ②۰ اُو اُمُو کار ره قد امزی

نَرگاو کُنَه که قد نَرگاوِ قُرَبانی گُناه

کُدَد؛ اَرِه عَینِ کار ره قد امزی نَرگاو

کُنَه. دَ امزی رقم پیشوا بَلَدِه ازوا

کِفاره مُونَه و اُونَا بَخشیدِه مُوشَه. ②۱

بَعْد ازو اُمُو نَرگاوِ قُرَبانی شُدِه ره از

خِیمه‌گَاه بُرو بُرِه و اُو ره دَر بِدیه، اُمُو

رَقْم که نَرگاوِ اوّل ره دَر دَد. ای یِگ

قُرَبانی گُناه بَلَدِه جَماعت اَسْتَه.

②۲ اگَه یِگ رَهبر گُناه کُنَه و

نَافامیدِه یِکی از کارای ره اَنجام بِدیه

که مُطَابِقِ تَمَامِ احْکَامِ خُداوند، خُداي
 شی نَباید انجام دَدَه شُنَه و اُو مُجْرِم
 شُنَه، ^(۲۳) وختی گُناهی ره که کده بَلِدِه
 شی بَرَمَلَا شُنَه، اُو باید یگ تَکِه
 بے عَیب ره دَ عِنوانِ قُربانی خُو بیرَه ^(۲۴)
 و دِست خُو ره دَ سِرِ تَکِه کش کده اُو
 ره دَ امزُو جای حلال کُنَه که قُربانی
 سوختنی ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال
 مُونَه. ای یگ قُربانی گُناه آستَه. ^(۲۵)
 و پیشوا یگ مِقْدارِ خُونِ قُربانی گُناه
 ره قد کِلک خُو گِرِفْتَه دَ شاخای
 قُربانگاہِ قُربانی سوختنی بُمَلَه و

باقی منده خون ره دَ بیخِ قُربانگاهِ

قُربانی سوختنی شیو کنه. (۲۶) و پگِ

چربی ازو ره رقمِ چربی قُربانی سلامتی

دَ بله قُربانگاهِ بُسوزنه. دَمزی رقم

پیشوا بلده گناهِ امزو رهبرِ کفاره مونه

و او بخشیده موشه.

(۲۷) اگه یگ نفر از مردمِ عام

نافامیده گناه کنه و یکی از کارای ره

انجام بدیه که مُطابقِ احکامِ خُداوند

نباید انجام دده شنه، او مُجرِم موشه.

(۲۸) وختی گناهی ره که کده بلده شی

بَرَمَلَا مُوشَه، اُو باید یگ بَزِ مَادِه
 بے عیب ره دَ عِنَوَانِ قُرْبَانِی خُو بَلْدِه
 گُناهی که کده بیرَه (۲۹) و دِسْتِ خُو ره
 دَ سِرِ قُرْبَانِی گُناه کَش کده اُو ره دَمَزُو
 جای حلال کنه که قُرْبَانِی سوختنی ره
 حلال مونه. (۳۰) و پیشوا یگ مقدار
 خُونِ بَزِ ره قد کِلکِ خُو گِرِفْتَه دَ
 شاخای قُرْبَانِگَاهِ قُرْبَانِی سوختنی بُمَلَه
 و باقی مَنْدِه خُونِ ره دَ بیخِ قُرْبَانِگَاهِ
 شیو کنه. (۳۱) اُو تمامِ چربی شی ره
 جدا کنه، اُمُو رَقْمِ که چربی قُرْبَانِی
 سلامتی جدا مُوشَه. و پیشوا اُو ره دَ

بَلِّه قُرْبَانِگَاه دَ عِنْوَانِ خُوشْبُوی مَوْرِدِ
پِسَنَدِ خُداوَنَد بُسُوَزَنَه. دَمَزی رَقْم
پِیشُوا بَلْدَه اَمَزُو نَفَرِ کِفَارَه مُونَه و اُو
بَخْشِیدَه مُوشَه.

۳۲) اگَه اُو نَفَرِ یَگِ گُوسِپُو رَه بَلْدَه
قُرْبَانِی خُو دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِی گُناهِ مِیرَه،
اُو یَگِ مِیشِ بَے عَیْبِ رَه بِیرَه ۳۳) و
دِستِ خُو رَه دَ سِرِ قُرْبَانِی گُناهِ کَشِ
کُنَه و اُو رَه دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِی گُناهِ دَمَزُو
جایِ حَلالِ کُنَه کَه قُرْبَانِی سُوخْتَنِی رَه
حَلالِ مُونَه. ۳۴) و پِیشُوا یَگِ مِقدارِ

خُونِ قُرْبَانِي گُناه ره قد کِلک خُو گِرِفْتَه
دَ شاخاي قُرْبانگاهِ قُرْباني سوختني
بُمَله و باقي مَنده خُون شي ره دَ بيخِ
قُرْبانگاهِ شيو کنه. ^(۳۵) اُو تمامِ چربي
ازو ره جدا کنه، امُو رقم که چربي
گوسپونِ قُرْباني سلامتِي جدا موشه؛ و
پيشوا اُو ره دَ بِلَه قُرْبانگاهِ دَ سرِ
هديه‌هاي خاصِ خُداوند بُسوزنه. دَ
امزي طَريقِ پيشوا بَلدِه ازو نفر بخاطرِ
گُناهي که کده، کِفاره مُونه و اُو
بخشيدِه موشه.

مَقَرَّاتِ دَ بَارِهِ جُرْمَانِه

۵ ① اگه یگو کس دَزی باره

گناه کنه یعنی آوازِ قَسَمِ دِهِنده ره

بِشَنَوِه و شَاهِدِ چِیزی که دیده یا خبر

دَرِه آسْتِه و توره نَگِیَه، اُو سَزای گُناه

خُورِه مِینَگرِه. ② یا اگه کُدم کس دَ

یگو چِیزِ نَجِسِ دُّکِه بُوخوره، یعنی دَ

لَاشِ حَیوانِ دَرِنده نَجِسِ، دَ لَاشِ

چَارپایِ نَجِسِ یا دَ لَاشِ خَزِنده نَجِسِ،

اگه بے خبر ام بَشِه، اُو مُجرِمِ مُوشِه.

③ اگه یگو کس دَ نَجِسِی اِنسانِ دُّکِه

بُخوره، هر رقم نَجِسی که میتنه انسان
ره نَجِس کُنه، حتی اگه بے خبر امبشه،
وختیکه خبر موشه، اُو مُجرِم موشه.

④ یا اگه یگو کس از دان شی قسم
ناسنجیده بُر شنه، بلده کارِ بد یا بلده
کارِ خوب، یعنی د هر کارِ که یگ آدم
ناسنجیده قسم بُخوره، اگه بے خبر ام
بشه، وختیکه خبر موشه، هر کدم
امزی قسم ها که بشه اُو مُجرِم موشه.

⑤ پس وختیکه یگ نفر د یکی امزی
چیزا مُجرِم موشه، اُو باید گُناهی ره که
کده، اقرار کُنه ⑥ و جُرمانه خوره

بخاطرِ گناهی که کده دَ خُداوند بیره؛

اُو یگ حیوانِ ماده ره از رمه، چی

گوسپو بَشه، چی بَز دَ عِنوانِ قُرَبانی

گناه بیره و پیشوا بَلدِه ازو بخاطرِ گناه

شی کِفاره کُنه. ⑦ اگه اُو آدم تَوان

شی نَمُوشه که یگ گوسپو بیره، اُو

باید بَلدِه جُرمانِه خُو بخاطرِ گناهی که

کده دُو قُمری یا دُو کوتر دَ حُضُورِ

خُداوند بیره؛ یگ شی ره دَ عِنوانِ

قُرَبانی گناه و دِیگه شی ره دَ عِنوانِ

قُرَبانی سوختنی. ⑧ اُو باید اونا ره دَ

پیشوا بیره و پیشوا اوّل امو ره که بَلدِه

قُرْبَانِي گُناه اَسْتَه تَقْدِيمِ كُنَه. اُو سر

شِي رَه تاو بَدِيه، مِگَم از تَن شِي جِدا

نَكُنَه. ⑨ اُو يِگ مِقْدَار خُونِ قُرْبَانِي

گُناه رَه گِرِفْتَه دَ بَغْلِ قُرْبَانِگَاه پاش

بَدِيه و باقِي مَنْدِه شِي رَه دَ بِيخِ قُرْبَانِگَاه

خِشِپَه كَنَه. اِي يِگ قُرْبَانِي گُناه اَسْتَه.

⑩ بعد ازو دَوَم شِي رَه دَ عِنْوَانِ

قُرْبَانِي سوخْتَنِي دَ مُطَابِقِ مُقَرَّرَات

تَقْدِيمِ كَنَه. دَمَزِي رَقْمِ پِيشِوَا بَلْدِه اَمَزُو

نَفَرِ بَخَاطِرِ گُناهِ كِه كَدِه كِفَارَه مُونَه و

اُو نَفَرِ بَخَشِيدَه مُوشَه.

۱۱) لیکن اگره توان شی نموشه که

دو قُمری یا دُو کوتر بیره، اوخته بَلدِه

قُربانی حُو بخاطرِ گُناهی که کده، اُو

یگ دَهْمِ ایفه بهترین آرد ره دَ عِنوانِ

قُربانی گُناه بیره، مگم اُو نباید دَ بِلِه

ازو روغو شیو کنه و نه ام کُندر دَ سر

شی بیلِه، چراکه ای یگ قُربانی گُناه

آسته. ۱۲) اُو باید آرد ره دَ پیشوا بیره

و پیشوا یگ مُشت شی ره دَ عِنوانِ

نشانی شی بگیره و دَ سر هدیه‌های

خاصِ خُداوند دَ بِلِه قُربانگاه بُسوزنه.

ای یگ قُربانی گُناه آسته. ۱۳) دَمزی

رقم پیشوا بلده ازو بخاطر گناهی که د
بارہ یکی امزی چیزا کده کفارہ مونه و
او آدم بخشیده موشه. باقی منده آرد
رقم هدیه غله-و-دانه از پیشوا بشه. ”

۱۴) و خداوند قد موسیٰ گپ زده

گفت: ۱۵) ”اگه یگ آدم خطا کنه که

نافامیده د بارہ یکی از چیزای مقدس

خداوند گناه کنه، اوخته او باید یگ

قوچ بے عیب ره از رمه گرفته د عنوان

جرمانه خو د خداوند بیرہ؛ آرزیش ازو

برابر مثقال های نقره بشه که مطابق

مثقال خیمه مقدس بلده جرمانه تعیین

شُدِه. ①۶ و دَ بارِه اُمُو چِيزِ مُقَدَّسِ كه
اُو گُناه كده، بايد تاوان بديه و پنج-يگ
ام دَ بِلِه شِي اِضافه كُنه؛ اُو اُمُو ره دَ
پيشوا بديه و پيشوا قد قُوچِ جُرمانه
بَلدِه اَزو كِفاره كُنه و اُو بَخشِيدِه
مُوشِه.

①۷ و اگه يَگو كس گُناه كنه و
يكي از كاراي ره انجام بديه كه مُطابِقِ
تمامِ احكامِ خُداوند نَباید انجام دَدِه
شُنِه، باو جُودِ كه پِي نَبُرده، اُو مُجرِمِ
حِسابِ مُوشِه و سزاي گُناه خُو ره

مینگره. ①۸ او باید یگ قوچ بے عیب

ره از رمه گرفته مطابق ارزش تعیین

شده د عنوان جرمانه خو د پیشوا بیره

و پیشوا بلده ازو بخاطر خطای که

نافامیده از شی سر زده، کفاره مونه و

او بخشیده موشه. ①۹ ای یگ جرمانه

یه، چون او واقعاً د حضور خداوند

مجرم آسته.

① ۶ و خداوند قد موسی گپ

زده گفت: ② ”اگه یگ نفر گناه کنه

و د ضد خداوند خیانت کنه، یعنی او د

همسایه خُو دَ بارِه یِگو امانت یا گِرو
 دروغ بُگیه، یا یِگو چیزی ره دُزی کنه
 یا مالِ همسایه ره دَ زور بِگیره، ^(۳) یا
 یِگو چیزی گُم شُدِه ره که پیدا کده دَ
 بارِه شی دروغ بُگیه و دَ بارِه یکی از
 کارای که انسان دَ وسیله شی گناهکار
 موشه قَسَمِ دروغ بُخوره، ^(۴) وختیکه
 او گناه کد و مُجرم شُد، او چیزی ره
 که دُزی کده یا چیزی ره که دَ زور
 گِرِفته یا چیزی که دَ پیش شی امانت
 بُوده یا چیزی گُم شُدِه ره که پیدا کده،
 و یا چیزی ره که دَ بارِه شی قَسَمِ ^(۵)

دروغ خورده، پگ شی ره باید پس
 بدیه و پنج-یگ ام د بِلِه شی اِضافه
 کنه. اُو اُمُو چیز ره د صاحب شی د
 امزُو روز بدیه که جُرمانِه خُو ره میره.
 ⑥ اُو باید جُرمانِه خُو ره بَلدِه خُداوند
 یگ قُوچ بے عیب از رمه د مُطابِقِ
 اَرزِشِ تَعینِ شُدِه، د عِنوانِ جُرمانِه د
 پیشوا بیره. ⑦ و پیشوا بَلدِه اَزُو د
 حُضُورِ خُداوند کِفاره مُونِه و اُو از هر
 کاری که کده بَشِه و د وَسِیلِه اَزُو
 مُجْرِمِ شُدِه بَشِه، بَخْشِیدِه مُوشِه.

مُقَرَّرَاتِ مُخْتَلِفِ دَ بَارِهِ قُرْبَانِي هَا

و هديه ها

⑧ و خُداوند قد مُوسىٰ گپ زده

گفت: ⑨ ” دَ هَارُون و باچه هاى شى

أمر كده بُوگى: ’مُقَرَّرَاتِ بَلَدِه قُرْبَانِي

سوختنى اينى آسته: قُرْبَانِي سوختنى

بايد تمامِ شاو تا صُبح دَ بَلِه آتشدانِ

قُرْبَانِگَاهِ بُمْنِه و آتَشِ قُرْبَانِگَاهِ ام روشو

بَشَه. ⑩ بعد ازُو پيشوا بايد كالاي

كتانى خُو ره بُوپوشه و زيرپوشى كتانى

ره دَ جان خُو كنه و خگِشترِ قُرْبَانِي

سوختنی ره که د بِلِه آتِشِ قُربانگاه

سوختنده شُدِه، جَم کده د پالوی

قُربانگاه بیلِه. ①① بعد ازو کالای خُو

ره بُر کده، یگ کالای دِیگه بپوشه و

خگِشتر ره بُرو از خیمه‌گاه د یگ جای

پاک بُره. ①② آتِشِ بِلِه قُربانگاه باید د

بِلِه شی سوخته بوره و گل نشنه؛

پیشوا باید هر صُبح د بِلِه شی هیژم دَر

بِدیِه و قُربانی سوختنی ره د بِلِه شی د

تَرْتیب بِچینه و چربی قُربانی سلامتی

ره د بِلِه شی بُسوزنه. ①③ آتِشِ بِلِه

قُربانگاه باید همیشه سوخته بوره و گل

۱۳) مُقَرَّرَاتِ بَلَدِه هَدِيَه غَلَّه-و-دانه

اینی آسته: باچه های هارون باید اوره

دَ حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ رُوی قُربانگاه

تقدیم کنه. ۱۵) و پیشوا باید یگ

مُشتِ بَهِتَرین آردِ هَدیه غَلَّه-و-دانه و

روغون شی ره قد پگِ کُنْدِرِ که دَ بِلَه

هدیه غَلَّه-و-دانه آسته بگیره و دَ عِنوانِ

نشانی دَ بِلَه قُربانگاه بَلَدِه خوشبُوی

مَورِدِ پَسَنَدِ خُداوند بُسوزَنه. ۱۶)

باقی مَندِه شی ره هارون و باچه های

شی بُخوره؛ اُو بَدُونِ خَمیرمایه پُخته
شُنه و دَ جای مُقَدَّس خورده شُنه؛ اونا
باید اُو ره دَ حَولی خِمِه مُلاقات
بُخوره. (۱۷) اُو نَباید قد خَمیرمایه پُخته
شُنه؛ ما اُو ره دَ عِنوانِ حَقِ ازوا از
هدیه‌های خاص خُو دَزوا دَدیم؛ اُو
کاملاً مُقَدَّس آسته، مِثْلِ قُرَبانی گناه و
قُرَبانی جُرم. (۱۸) تمامِ باچه‌ها از
مینکلِ اولاده هارُونِ میتنه ازو بُخوره.
ای حَقِ دایمی ازوا دَ تمامِ نسل‌های
ازوا از هدیه‌های خاصِ خُداوند آسته.
هر چیزی که دَزوا دَکه بُخوره مُقَدَّس

مُوشه. ”

۱۹) و خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده

گفت: ۲۰) ”هدیه که هارون و باچه

های شی از روزِ مَسَحِ شُدونِ خُو دَ

خُداوند تقدیم کنه اینی آسته: دَهْم

حِصَّه یِگ ایفه از بَهِتَرین آرد دَ عِنوانِ

هدیه غَلَّه-و-دانه دایمی، نیم شی ره دَ

وختِ صُبح و نیم شی ره دَ وختِ شام.

۲۱) اُو باید قد روغو دَ بِلَه تاوه پُخته

شُنه؛ اُو ره قد روغو گت کده تُوته

تُوته کُو و بِریو کده بَلَدِه هدیه غَلَّه-و-

دانه دَ عِنوانِ خوشبُوی مَورِدِ پَسَنَدِ
خُداوند تقدیم کُو. ۲۲ پیشوای بزرگ

که از مینکلِ باچه های هارون مَسَح

شُدِه جانشینِ ازو مُوشه، باید امی

هدیه ره تقدیم کنه. ای حقِ دایمی

خُداوند آسته و باید کاملاً سوختنده

شُنه. ۲۳ هر هدیه غلّه-و-دانه پیشوا

باید کاملاً سوختنده شُنه و نباید خورده

شُنه.

۲۴ و خُداوند قد موسیٰ گپ زده

گفت: ۲۵ ”قد هارون و باچه های

شی گپ زده بگی: 'مُقَرَّرات بَلَدِه
 قُرْبانی گناه اینی آسته: دَ جای که
 قُرْبانی سوختنی حلال مُوشه، قُرْبانی
 گناه ام باید دَ امزُو جای دَ حُضُورِ
 خُداوند حلال شُنه. ای قُرْبانی کامِلاً
 مُقَدَّس آسته. ^(۲۶) پیشوای که اُو ره دَ
 عِنوانِ قُرْبانی گناه تقدیم مُونه، اُو ره
 بُخوره؛ اُو باید دَ جای مُقَدَّس خورده
 شُنه، یعنی دَ حُولی خِیمه مُلاقات. ^(۲۷)
 هر کسی که دَ گوشتِ اَزُو دِست میزنه
 باید تقدیس شده بشه، و اگه خُونِ اَزُو
 دَ یَگو کالا بُپره، اُمُو چیزی که دَ بِلَه

شی خُون پَریده باید دَ یِگ جای مُقَدَّس
شُشته شُنه. ②۸ ظرفِ گِلی که گوشتِ
قُربانی دَ مَنه شی پُخته شُده باید میده
شُنه؛ ولے اگه دَ ظرفِ برونزی پُخته
شُده بَشه، امُو ظرف باید خوب پاک
شُنه و قد آو شُشته شُنه. ②۹ تمام
باچه های پیشوا میتنه امزو گوشتِ
قُربانی بُخوره. ای قُربانی کاملاً
مُقَدَّس آسته. ③۰ مگم هیچ قُربانی
گُناه که خُون شی دَ خیمه مُلاقات
أورده موشه تا دَ جایگاهِ مُقَدَّس کِفاره
کنه، باید خورده نَشنه، بَلکه دَ آتش

سوختنده شُنه.

قُرْبَانِی خُطَا

۷ ① ای مُقَرَّرَات بَلَدِه قُرْبَانِی

خُطَا یِه، ای کَامِلًا مُقَدَّس اَسْتِه: ② دَ

جایی که قُرْبَانِی سوختنی ره حلال

مُونِه، قُرْبَانِی خُطَا ام باید دَ اُونجی

حلال شُنه و خُون شی دَ چارَدَوِرِ

قُرْبَانِی گَاه پاش دَدِه شُنه. ③ تمامِ چربی

شی باید تقدیم شُنه: دُمبِه شی، چربی

که حِصَّه های داخلی شی ره مَویوشنه،

④ هر دُو گُرده و چربی رُوی شی که
 دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگر گوشه
 ره که قد گُرده ها باید گِرِفته شُنه. ⑤
 و پیشوا اونا ره دَ عِنوانِ هدیه خاص
 بَلده خُداوند دَ سرِ قُربانگاه بُسوزنه.
 ای یگ جُرمانه آسته. ⑥ پگ
 اولادای پیشوایو که باچه بَشه میتنه
 ازو بُخوره؛ او باید دَ جای مُقَدَّس
 خورده شُنه. او کاملاً مُقَدَّس آسته. ⑦
 قُربانی گُناه رقمِ قُربانی خطایه و بَلده
 ازوا یگ مُقَررات آسته. پیشوای که دَ
 وسیله ازو کِفاره مُونه، گوشتِ قُربانی

ازو موشه. ⑧ امچنان پیشوای که

قربانی سوختنی یگو کس ره تقدیم
مونه، او پوستِ امزو قربانی سوختنی
ره که تقدیم کده بلده خود خو بگیره.

⑨ هر هدیه غله-و-دانه که د تندور
پخته شنه و هر هدیه که د منه گرای
یا د بله تاوه پخته شنه، دمزو پیشوای
تعلق میگیره که او ره تقدیم کده. ⑩

و هر هدیه غله-و-دانه که قد روغو گت
شده بشه یا خشک بشه، از پگِ باچه
های هارون موشه و باید یگ برابر
دزوا تقسیم شنه.

مُقَرَّرَاتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي

۱۱) مُقَرَّرَاتِ بَلَدِه قُرْبَانِي سَلَامَتِي

که یگ نفر دَ خُداوند تقدیم مونه اینی

آسته: ۱۲) اگه اُو نفر امی قُرْبَانِي ره دَ

عِنوَانِ شُکْرگُزَارِي تقدیم مونه، اُو باید

قد قُرْبَانِي شُکْرگُزَارِي بُکِي هَای فَطِيرِ

روغو گُٹ شُدِه، نان هَای فَطِيرِ تُنُگ-

و-کَکَرک که رُوی شی قد روغو چرب

شُدِه و نان هَای که از بَهِتَرين آرد آسته

و قد روغو گُٹ شُدِه، تقدیم کنه. ۱۳)

قد امزی بُکِي هَای قَتِي اُو باید نان

خمیرمایه تُو ره قد قُرْبانی شُکرگزاری
 سلامتی خُو تقدیم کنه. ^(۱۴) امزی ٹکی
 ها از هر هدیه یگ ٹکی دَ عِنوانِ هدیه
 بلند کدنی دَ خُداوند تقدیم کنه؛ و ای
 دَ پیشوای تعلق میگیره که خُونِ قُرْبانی
 سلامتی ره پاش میدیه. ^(۱۵) گوشتِ
 قُرْبانی شُکرگزاری سلامتی امزو نفر
 باید دَ روزِ قُرْبانی شی خورده شنه و
 هیچ چیزی ازو ره تا صُبح باقی نیله.
^(۱۶) ولے اگه قُرْبانی ازو یگ نذریا
 قُرْبانی داوطلبانه بشه، دَ روزی که
 قُرْبانی خُو ره تقدیم مونه، باید او ره

بُخوره و باقی مَنده شی دَ صَباحِ امزُو

روز خورده شُنه. ⑴⑷ لیکن باقی مَنده

گوشتِ قُربانی باید دَ روزِ سِوَم دَ آتِش

سوختنده شُنه. ⑴⑸ و اگه گوشتِ

قُربانی سلامتی ازو دَ روزِ سِوَم خورده

شُنه، اُو قَبُول نَمُوشه و کسی ام که اُو

ره قُربانی کده بلده شی حِساب

نَمُوشه؛ اُو نَجِس شُده و کسی که ازو

بُخوره سزای گُناهِ خُوره مینگره. ⑴⑹

گوشتی که دَ یگو چیزی نَجِس دَکه

مُوخوره، نَباید خورده شُنه، بَلِکِه دَ

آتِش سوختنده شُنه. پگِ کسای که

شَرَعاً پاك آسته مِيتنه ازو گوشت

بُخوره. (۲۰) ليکن کسی که از گوشتِ

قُرْبانی سلامتی که دَ خُداوند تقدیم

شُدِه مُوخوره دَ حالیکه هنوز نَجِس

آسته، اُو نفر باید از قوم خُو قطع شُنه.

(۲۱) مثلاً اگه کس دَ یگو چیزی نَجِس

دُکه مُوخوره، چی دَ نَجِسی اِنسان،

چی دَ حیوانِ نَجِس یا هر چیزی نَجِس و

مُردارِ دیگه و بعد ازو از گوشتِ

قُرْبانی سلامتی که دَ خُداوند تقدیم

شُدِه مُوخوره، اُو نفر باید از منه قوم

خُو آخ شُنه. ”

مُقَرَّرَات دَ بَارِه چَرِبِي وَ خُون

﴿۲۲﴾ وَ خُداوند قد مُوسىٰ گپ زده

گفت: ﴿۲۳﴾ ”قد بنى اسرائيل گپ زده

بُگى: ’شمو هيچ چربى گاو، گوسپو و

بُز ره نبايد بُخوريد. ﴿۲۴﴾ چربى حَيوانِ

خودمُرده و چربى حَيوانى كه دَ وسيله

جانورِ درنده كُشته شُده، ميتنه بلده هر

كار استِفاده شُنه، ليكن هرگز اُو ره

نخوريد. ﴿۲۵﴾ هر كسى كه از چربى

حَيوانى بُخوره كه از ويگ هديه خاص

بلده خُداوند تقديم شُده، اُو نفر بايد از

مَنِه قَوْمِ خُو آخِ شُنِه. ②٦ شُمُو هِيچ
رَقْمِ خُونِ رِه دَ هِيچِ جاي بُود-و-باشِ خُو
نَخورِيد، چي از مُرغِكو بَشِه، چي از
حَيوانا. ②٧ هر كسي كه خُونِ
مُوخوره، هر رَقْمِ شِي كه بَشِه، اُو نفر
بَايد از مَنِه قَوْمِ خُو آخِ شُنِه. ”

حَقِ پيشوايو

②٨ خُداوندِ قَدِ مُوسَى گپِ زَدِه
گُفت: ②٩ ”قَدِ بَنِي إِسْرَائِيلِ گپِ زَدِه
بُگي، ’هر كسي كه قُرْباني سَلامَتِي

خُورَه دَ خُداوند تقدیم مُونه، اُو باید از
قُربانی سلامتی خُویگ هدیه دَ خُداوند
بیره. ^(۳۰) اُو باید قد دِستای خود خُو

هدیه‌های خاصِ خُداوند ره بیره؛ اُو
چربی ره قد سینه بیره تا سینه دَ عنوانِ
هدیه بلند کدنی دَ حُضورِ خُداوند بلند
شُنه. ^(۳۱) و پیشوا چربی ره دَ بله

قُربانگاه بُسوزنه، مگم سینه از هارون
و باچه های شی بشه. ^(۳۲) اُو رانِ

راست ره از قُربانی سلامتی خُو دَ
عنوانِ هدیه دَ پیشوا بدیه. ^(۳۳) و از

مینکل باچه های هارون هر کسی که

خُون و چربی قُرْبَانی سَلَامَتی رِه تَقْدِیم

مُونِه، رَانِ رَاسْت حَقِ اَزُو مُوشِه، ۳۴

چِرَاکِه مَآ سِیْنِه پِلَنْد شُدِه و رَانِ تَقْدِیم

شُدِه رِه اَز بَنی اِسْرَائِیل اَز قُرْبَانی هَای

سَلَامَتی اَز وَا گِرِفْتِیم و اُونَا رِه دَ هَارُون

پِیشْوَا و بَاچِه هَای شِی دَ عِنْوَانِ حَقِ

دَایمی اَز طَرَفِ بَنی اِسْرَائِیل دَدِیم. ”

۳۵ اَمی حَقِ هَارُون و حَقِ بَاچِه

هَای شِی اَز هَدِیَه‌هَای خَاصِ خُداوَنْد

اَسْتِه دَ رُوزی کِه مُوسِی اُونَا رِه پِیش

اُورْد تا بَحِیْثِ پِیشْوَا دَ خُداوَنْد خِدْمَت

کنه، ﴿۳۶﴾ چُون خُداوند حُکم کد که

امی حق از بنی اسرائیل دَزوا دَدَه شُنه

دَ روزی که اونا مَسَح شُد. ای حق

دایمی ازوادَ تمامِ نسل های ازوا آسته.

﴿۳۷﴾ اینمی مُقَررات بَلَدِه قُربانی

سوختنی، بَلَدِه هدیه غَلّه-و-دانه، بَلَدِه

قُربانی گُناه، بَلَدِه قُربانی خطا، بَلَدِه

قُربانی تقدیس-و-تعیین و بَلَدِه قُربانی

سلامتی آسته ﴿۳۸﴾ که خُداوند دَ مُوسیٰ

دَ بِلَه کوه سِینا امر کد، دَ روزی که دَ

بیابونِ سِینا مُوسیٰ دَ بنی اسرائیل حُکم

کد که قُربانی های خُوره بَلَدِه خُداوند

مَسَحِ كَدُونِ هَارُونَ وَ بَاچَه هَاى شَى بَلَدِه وَظِيْفَه پيشوايى

۸ ① خُداوند قد مُوسى گپ

زده گُفت: ② ” هَارُونَ وَ بَاچَه هَاى

شَى رَه قَد كَالَا هَاى پيشوايى، رُوغونِ

مَسَحِ، نَرگَاوِ قُرْبَانِى گُناه، دُو قُوچِ وَ

يُگِ نُكْرِى نَانِ فَطِيرِ گِرِفْتَه بِيرِ ③ وَ

پُگِ جَمَاعَتِ رَه دَ دَانِ دَرگِه خِيمِه

مُلاَقَاتِ جَمِ كُو. ” ④ پَس مُوسى اُمُو

رقم کد که خُداوند دَزشی اَمَر کُدد و
جماعت دَ دانِ درگِه خَیمِه مُلاقات جَم
شُد. ⑤ اوخته مُوسی دَ جماعت

گُفت: ”اینی کاری آسته که خُداوند
اَمَر کده و باید انجام دَده شُنه. “ ⑥

پس مُوسی هارُون و باچه های شی ره
پیش اُورد و اونا ره قد آو غُسل دَد.

⑦ بعد از و پیرو ره دَ جانِ هارُون کد
و کمر بسته ره دَ کمر شی بسته کده

چَپَن ره دَزشی پوشند و ایفود ره دَ بِلِه

پَگِ ازوا دَزشی دَد و بَندِ ایفود ره دَ

بِلِه شی بسته کده ایفود ره دَ وَسِیلِه

بند دَ جانِ ازو سخت کد. ⑧ بعد ازو

سینه-بند ره دَ بِلَه سینه هارون بسته

کد و اورییم و تُمیم ره دَ مَنه سینه-بند

ایشته. ⑨ دَ آخِر، لُنگی ره دَ سر شی

دَد و دَ پیشِ رُوی لُنگی، نشانِ طِلائی

نیم تاجِ مُقَدَّس ره نَصَب کد، امو رقم

که خُداوند دَ مُوسیٰ امر کُدد. ⑩

اوخته مُوسیٰ روغونِ مَسَح ره گِرفت و

خیمه مُقَدَّس و تمام چیزای ره که دَ

مَنه شی بُود مَسَح کده تقدیس کد. ⑪

او یگ مقدار روغونِ مَسَح ره هفت

دفعه دَ بِلَه قُربانگاه پاش دَد و قُربانگاه

و تمامِ اسبابِ شی ره قد لگند و پایه
شی مَسَح کد تا اونا ره تقدیس کنه.

⑫ بعد از ویگ مقدار روغونِ مَسَح
ره دَ سرِ هارون شیو کده او ره مَسَح
کد تا او ره ام تقدیس کنه. ⑬ و

مُوسیٰ باچه های هارون ره پیش آورده
پیرونا ره دزوا پوشند، کمر بند ها ره دَ
کمرِ ازوا بسته کد و کوله ها ره دَ سرِ
ازوا ایشته، امو رقم که خُداوند دَ

مُوسیٰ امر کُدد. ⑭ بعد ازو مُوسیٰ

نَرگاوِ قُربانی گناه ره پیش آورد و

هارون و باچه های شی دَ سرِ نَرگاوِ

قُرْبَانِی گُناه دِست کَشید. ①۵ اوخته

مُوسِی نَرگاو ره حلال کد و از خُون

شی گِرِفته قد کِلک خُو دَ شاخای چار

شِنگِ قُرْبانگاه مَلید و قُرْبانگاه ره پاک

کد و باقی مَنده خُون ره دَ بیخِ قُرْبانگاه

شیو کده اُو ره تَقْدیس کد تا دَ بِلِه شی

کِفاره کنه. ①۶ بعد ازو مُوسِی تمامِ

چربی ره که دَ بِلِه حِصّه های داخِلی

بُود قد چِگر گوشه و دُو گُرده و چربی

ازوا گِرِفت و دَ بِلِه قُرْبانگاه سوختند.

①۷ مِگم پوست و گوشت و سرگینِ

نَرگاو ره بُرو از خِیمه گاه دَ آتِش

سوختند، امّو رقم که خُداوند دَ مُوسىٰ

اَمْر كَدَد. ۱۸ بعد ازو مُوسىٰ قُوج

قُربانى سوختنى ره پيش اُورد و هارون

و باچه هاى شى دَ سرِ ازو دِست

كشيد. ۱۹ و مُوسىٰ اُو ره حلال كد و

خُون شى ره دَ چاردورِ قُربانگاه پاش

دَد. ۲۰ وختيكه قُوج دَ حِصّه هاى

مُخْتَلِفِ تُوْته تُوْته شُد، مُوسىٰ كَله و

تُوْته ها ره قد چربى شى سوختند. ۲۱

و غَيْتِيكه حِصّه هاى داخلى و پيچه

هاى شى قد اُو شُشته شُد، مُوسىٰ تمامِ

قُوج ره دَ بِلِه قُربانگاه سوختند. اِى

یگ قُرْبَانِی سُوخْتَنِی دَ عِنْوَانِ خُوشْبُوی

مَوْرِدِ پَسَنْدِ خُداوند بُود، یگ هدیه

خاص بَلَدِه خُداوند، اَمُو رَقْمِ کِه خُداوند

دَ مُوسِیْ اَمْرِ کُود. (۲۲) و مُوسِیْ قُوجِ

دَوَمِ رِه یَعْنِی قُوجِ مَرَاسِمِ تَعِیْنِ-و-

تَقْدِیسِ پِشْوایِو رِه نَزْدِیکِ اُورْد و

هَارُونِ و بَاچِه هَایِ شِی دَ سِرِ اَزُو اَم

دِستِ کَشِید. (۲۳) اُوخْتِه مُوسِیْ اُو رِه

حَلَالِ کِد و یگ مِقْدَارِ خُونِ شِی رِه

گَرِفته دَ نَرْمِیِ گُوشِ رَاسْتِ و دَ شَسْتِ

دِستِ رَاسْتِ و دَ شَسْتِ پَایِ رَاسْتِ

هَارُونِ مَلِید. (۲۴) بَعْدِ اَزُو مُوسِیْ بَاچِه

های هارون ره نزدیک آورده یگ مقدار
 خون ره د نر می گوشِ راستِ ازوا و د
 شستِ دستِ راستِ ازوا و د شستِ پای
 راستِ ازوا مَلید و باقی مَنده خون ره د
 چاردورِ قُربانگاه پاش دد. ^(۲۵) بعد ازو
 چربی، دُمبه، تمامِ چربی بِلِه حِصّه های
 داخلی، جگر گوشه و هر دُو گُرده ره قد
 چربی ازوا و رانِ راستِ گِرفت ^(۲۶) و
 از مَنه تُکری نانِ فطیر که د حُضُورِ
 خُداوند بُود، یگِ تُکی فطیر و یگِ نانِ
 روغنی و یگِ نانِ تُنگ-و-کَکَرک ره
 گِرفت و اونا ره د بِلِه چربی و رانِ

راست ایشت. ۲۷ و مُوسى پگِ ازوا

ره دَ بِلَه دِستای هارُون و دَ بِلَه دِستای

باچه های شی ایشت و اونا امو چیزا

ره دَ عِنوانِ هدیه بِلند کَدنى دَ حُضُورِ

خُداوند بِلند کد. ۲۸ اوخته مُوسى اونا

ره از دِستای ازوا گِرِفت و دَ بِلَه

قُربانگاه دَ سِرِ قُربانى سوختنى ایشته

دَر دَد. اى قُربانى مَراسِمِ تَعیین-و-

تَقَدیسِ پِشوایو دَ عِنوانِ خوشبُوى

مَورِدِ پَسند بُود، یگِ هدیه خاص بِلده

خُداوند. ۲۹ بعد ازو مُوسى سِینه قُوج

ره گِرِفت و اُو ره دَ عِنوانِ هدیه بِلند

کَدَنی دَ حُضُورِ خُداوندِ بِلندِ کد؛ امی

حِصَّه از قُوجِ قُربانی مَراسِمِ تَعیینِ

کَدونِ پِیشوایو تَقسِیمِ مُوسیٰ بُود، اُمُو

رَقمِ کِه خُداوندِ دَ مُوسیٰ اَمَرِ کُدد. (۳۰)

دَ اَخرِ، مُوسیٰ یِگِ مِقدارِ رِوَعونِ مَسَحِ

و یِگِ مِقدارِ خُونی رِه کِه دَ بِلِه

قُربانگاهِ بُودِ گِرفتِ و دَ بِلِه هارُونِ و

کالا های شی و دَ بِلِه باچه های شی و

کالا های ازوا پاش دَد. دَ اَمزی رَقمِ

هارُونِ رِه قَدِ کالا های شی و باچه های

شی رِه قَدِ کالا های ازوا تَقدِیسِ کد.

(۳۱) اوخته مُوسیٰ دَ هارُونِ و باچه

های شی گفت: "گوشت ره د دان
 درگه خیمه ملاقات جوش بدید و قد
 نانی که د منه تُکری قُرانی مَراسِمِ
 تعین-و-تقدیسِ پیشوایو آسته، د
 امونجی بخورید، امو رقم که ما امر
 کده گفتم: 'هارون و باچه های شی او
 ره بخوره.' (۳۲) و باقی منده گوشت و
 نان ره د آتش بسوزنید. (۳۳) شمو از
 دان خیمه ملاقات بلده هفت روز برو
 نروید تا روزی که دورون تعین شدون
 شمو پوره شنه، چون هفت روز دربر
 میگیره که شمو تعین شنید. (۳۴) امو

رقم که امروز انجام دده شد، خداوند
امر کده که انجام دده شنه تا بلده شمو
کفاره شنه. (۳۵) پس شمو بلده هفت

شاو و روز د دان درگه خیمه ملاقات
بمنید و چیزی ره که خداوند امر کده د
جای بیرید؛ نشنه که بمرید، چون امی
رقم دز مه امر شده. (۳۶) پس هارون

و باچه های شی پگ چیزای ره که
خداوند د وسیله موسی امر کدد، د
جای آورد.

شروع خدمت پیشوایو

۹ ① و ایطور شد که دَ روزِ

هشتم موسیٰ هارون و باچه های شی

ره و ریش سفیدای اسرائیل ره کوی کد

② و دَ هارون گفت: ” یگ گوسله نر

بلده قربانی گناه و یگ قوچ بلده

قربانی سوختنی که هر دوی شی

بے عیب بشه بگیر و اونا ره دَ حُضورِ

خداوند تقدیم کو ③ و قد بنی

اسرائیل گپ زده بگی، یگ تکه بلده

قربانی گناه بگیرد و یگ گوسله و

یگ باره که هر دوی شی یگ ساله و

بے عیب بشه بلده قربانی سوختنی ④

و یگ نرگاو و یگ قوچ ره بَلدِه قُربانی
سَلامتی، تا دَ حُضُورِ خُداوند قُربانی
شُنه؛ قد امزیا قتی یگ هدیه غَلّه-و-

دانه که قد روغو گُٹ شده بَشه ام
بیرید، چُون اِمروز خُداوند دَز شُمو
ظاھر مُوشه. ” (۵) پس اونا چیزای ره

که مُوسیٰ اَمر کُدد، دَ پیشِ خِیمه
مُلاقات اُورد و تمامِ جماعت نزدیک
اَمده دَ حُضُورِ خُداوند ایسته شُد. (۶)

اوخته مُوسیٰ گُفت: ” اینی کارای آسته
که خُداوند دَز شُمو اَمر کده که انجام
بِدید و بُزرگی-و-جَلالِ خُداوند دَز شُمو

ظاهر موشه.

⑦ و مُوسَىٰ ذَٰهْرُونَ كُفَّت: ”دَ

پیشِ قُرْبَانِگَاهِ بِيَه و قُرْبَانِي گُناه و

قُرْبَانِي سوختنی خُو ره تقدیم کده بَلَدِه

خود خُو و بَلَدِه قَوْم خُو کِفَارِه کُو؛

امچنان قُرْبَانِي قَوْم ره تقدیم کُو و بَلَدِه

ازوا کِفَارِه کُو، امُو رِقْم که خُداوند اَمْر

کده. ” ⑧ اوخته هَارُونَ دَ پیشِ

قُرْبَانِگَاهِ اَمَد و گوسلِه قُرْبَانِي گُناه ره

که بَلَدِه خود شی بُود، حلال کد. ⑨

و باچه های هَارُونَ خُونِ قُرْبَانِي ره دَ

پیش از او آورد و او کِلک خوره د خون

غوته کده د شاخای قربانگاه ملید و

باقی منده خون ره د بیخ قربانگاه شیو

کد. ⑩ بعد ازو چربی و گرده‌ها و

جگر گوشه قربانی گناه ره د بله

قربانگاه سوختند، امو رقم که خداوند

د موسی امر کدد. ⑪ لیکن گوشت و

پوست شی ره برو از خیمه‌گاه د آتش

در دد. ⑫ بعد ازو هارون قوچ قربانی

سوختنی ره حلال کد و باچه‌های

هارون خون قربانی ره د پیش ازو آورد

و او خون ره د چاردور قربانگاه پاش

دَد. ۱۳ و اونا قُرْبانی سوختنی ره تُوته

تُوته قد کله شی قتی د هارون اورد و

او اونا ره د بِلَه قُرْبانگاه سوختند. ۱۴

او حصه های داخلی و پیچه ها ره

شُشت و اونا ره د بِلَه قُرْبانی سوختنی

د سر قُرْبانگاه سوختند. ۱۵ بعد ازو

هارون قُرْبانی قوم ره پیش اورد. او بز

قُرْبانی گناه ره که بلده قوم بود گرفته

حلال کد و او ره د عِنوانِ قُرْبانی گناه

رقم قُرْبانی اولی تقدیم کد. ۱۶ او

قُرْبانی سوختنی ره ام پیش اورد و او

ره د مُطابِقِ مُقَررات تقدیم کد. ۱۷

بعد از و هدیه غله-و-دانه ره پیش آورد

و یگ مُشتِ از و ره گرفته علاوه از

قربانی سوختنی صُبح دَ بِلِه قربانگاه

سوختند. ^(۱۸) اوخته هارون نرگا و

قُوجِ قربانی سلامتی ره که از طرفِ

قوم بُود حلال کد و باچه های هارون

خُونِ قربانی ره دزشی دَد و اُو خُون ره

دَ چاردورِ قربانگاه پاش دَد. ^(۱۹) بعد

از و اونا چربی نرگا و قُوج ره قد

دُمبه، چربی های که حصّه های داخلی

ره مُپوشنه، هر دُو گُرده و جگرگوشه

ره گرفت ^(۲۰) و چربی ها ره دَ بِلِه سینه

ها ایشْت و هَارُون چربی‌ها ره دَ بِلَه
قُرْبَانْگَآه سوختند، ^(۲۱) مگم سینه‌ها و
رَانِ رَاسْت ره دَ عِنْوَانِ هَدِيَه بِلند کَدَنی
دَ حُضُورِ خُداوند بِلند کد، اَمُو رَقْم که
مُوسَى اَمْر کُد.

^(۲۲) اوخته هَارُون دِستای خُو ره
سُونِ قَوْم بَالَه کده اُونَا ره بَرکْت دَد و
ازی که تَقْدِیم کَدونِ قُرْبَانی گُناه،
قُرْبَانی سوختنی و قُرْبَانی سَلَامَتی ره
خَلَاص کُد، از قُرْبَانْگَآه تا اَمَد. ^(۲۳) دَ
اَمْرُو غَيْتِ مُوسَى و هَارُون دَ خَيْمَه

مُلاقاتِ داخِلِ شُد و غَيْتِيكِه بُرو اَمَد
قَومِ رِه بَرَكْتِ دَد. اوختِه بزرگی-و-جلالِ
خُداوندِ دَ پَگِ قَومِ ظاهِرِ شُد (۲۴) و یَگِ
اَتَشِ از حُضُورِ خُداوندِ بُرو اَمَدِه قُربانی
سُوخْتَنی و چِرَبی رِه کِه دَ بِلِه قُربانگَاهِ
بُود قُورْتِ کَد. و خْتِيكِه قَومِ اَمُو واقِعِه
رِه دِيد، اُونَا چِيغِ زَدِه رُوی دَ خَاکِ
اُفْتَد.

گُناهِ ناداب و اَبِيهُو

۱۰ (۱) باچه های هارون ناداب

و اَبِيهُو هر دُوی شی اَتَشْدانِ خُو رِه

گرفته دَ مِنْه شی آتِش اَنَدخت و دَ بِلَه

آتِش بُخورِ خوشبُوی پاش دَد و آتِشِ

غَیر مجاز ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم

کد که دَزوا اُو رِقْم اَمْر نَشُدُد. ②

اوخته یگ آتِش از حُضُورِ خُداوند بُرو

آمده اونا ره قُورت کد و اونا دَ حُضُورِ

خُداوند مُرد. ③ و مُوسیٰ دَ هَارُون

گُفت: ”اینمی چیزی آسته که خُداوند

گُفته،

دَ وَسِیلَه کسای که نزدیک مه

مییه ما نشو میدُم که ما

مُقَدَّس اَسْتُم،

و دَ نَظَرِ پَگِ مَرْدُمِ مَا بُزْرِگِی-

و-جلال پیدا مُونُم. ”

مگم هارون چپ مند. ^(۴) اوخته

مُوسىٰ مِيشائيل و ايلصافان باچه هاى

عُزْبِئِيلِ كَاكَايِ هَارُونِ رِه كُوى كده دَزُوا

گُفت: ”پيش بِيید و جِنَازَه هاى بِرَارُونِ

خُورِه از پيشِ جَايگَاهِ مُقَدَّسِ دَ بُرُونِ

خَيْمَه گَاهِ بُبُرِيد. ” ^(۵) پس اُونَا نَزْدِيكِ

أَمَدِ و از كَالَا هاى ازوا گِرِفْتَه اُونَا رِه

از خَيْمَه گَاهِ بُرُو بُرَد، اَمُو رَقْمِ كِه مُوسىٰ

گُفْتُد. ^(۶) بعد ازو مُوسىٰ دَ هَارُونِ و

باچه های شی العازار و ایتامار گفت:
 ”مویای خوره جنگل ایله نکنید و نه
 ام جاغه خوره چک کنید؛ نشنه که
 شمو ام بمرید و قار-و-غضب خدا د بله
 تمام جماعت نازل شنه. مگم برارون
 شمو یعنی تمام قوم اسرائیل بلده
 آتشی که خداوند ربی کده دو برار
 شمو ره نابود کد، ماتم میگیره. ⑦
 شمو از درگه خیمه ملاقات برو نروید،
 نشنه که بمرید، چراکه روغون مسح
 خداوند د سر شمو آسته. ” پس اونا د
 مطابق گفته موسی عمل کد.

هِدَايَتِ هَا بَلَدِه پيشوايو

⑧ خُداوند قد هارُون گپ زده

گفت: ⑨ ”تُو و باچه های تُو که قد

تُو آسته، وختیکه دَ خيمه مُلاقات

داخل مُوشيد، شرابِ انگور و يا شرابِ

قوى وُچى نَكْنيد، نَشْنه که بُمُرِيد. اِى

يگ حُکمِ دايمي بَلَدِه تمامِ نسلِ های

شُمُو آسته. ⑩ شُمُو بايد بَيْنِ مُقَدَّس

و غيرِ مُقَدَّس و بَيْنِ پاک و نَجِس فرق

کنيد ⑪ و بايد دَ بَنِ اِسْرَائِيلِ تمامِ

احکامی ره تعليمِ بَدِيد که خُداوند دَ

وَسِيْلَهُ مُوسَىٰ ذَرَوْا كُفْتَهُ. ”

①۲ اوخته مُوسَىٰ دَ هَارُون و باچه

های باقی‌مَنده شی، إِعَازَار و ایتامار

گُفَت: ” هَدِيَه غَلَّه-و-دَانِه باقی‌مَنده ره

از هدیه‌های خاصِ خُداوند بگیریِد و اُو

ره بِدُونِ خَمِيَرْمَايِه پُخْتِه كَدِه دَ پَالُوِي

قُرْبَانِگَاه بُوخوَرِيِد، چِرَاكِه اُو كَامِلًا

مُقَدَّس اَسْتِه. ①۳ اُو ره دَ يِگ جَاِي

مُقَدَّس بُوخوَرِيِد، چِرَاكِه اِي حَقِ اَزْتُو و

بَاچِه هَاِي تُو از هدیه‌های خاصِ خُداوند

اَسْتِه، چُون اَمِي رَقْم دَز مِه اَمْر شُدِه.

ولے سینه بلند شُده و ران تقدیم

شُده ره تُو و باچه های تُو و دُخترُون تُو

دَ یگ جای پاک بُخورید، چُون آمیا

حقِ از تُو و حقِ بچکیچای تُو از قُربانی

سلامتی بنی اسرائیل آسته. ^(۱۵) اونا

ران تقدیم شُده و سینه بلند شُده ره قد

چربی هدیه‌های خاص بیره تا دَ عنوان

هدیه بلند کدنی دَ حُضُورِ خُداوند بلند

شُنه. آمیا دَ عنوانِ حقِ دایمی از تُو و

بچکیچای تُو آسته، امُو رقم که

خُداوند امر کده.

۱۶) اوخته موسیٰ دَ باره بَزِ قُرْبَانِی

گناه پُرسان کد و پِی بُرد که سوختنده
شده. اُو دَ بِلِه اِلْعازار و ایتامار باچه
های باقی منده هارون قار شده گفت:

۱۷) ”چرا قُرْبَانِی گناه ره دَ یِگ جای

مُقَدَّس نَخوردید، چُون اُو کَامِلًا مُقَدَّس
آسته؟ اُو دَز شُمُو دَدِه شُدَد که گناه

جماعت ره باله کُنید و بِلدِه ازوا دَ

حُضُورِ خُداوند کِفاره کُنید. ۱۸) اینه،

خُونِ اَزُو دَ مَنِه جایگاهِ مُقَدَّس اُورده

نَشُد. شُمُو باید اُو ره دَ جایگاهِ مُقَدَّس

مُوخوردید، اُمُو رقم که امر کده

”بُودُمْ.“

۱۹) اوخته هارُون دَ مُوسَى كُفْتُ:

”اینه، امروز اونا قُربانی گُناه خُو و

قُربانی سوختنی خُو ره دَ حُضُورِ

خُداوند تقدیم کد، ولے باز ام دَ بِلَه مه

امی رقم واقعه اَمَد. پس اگه امروز ما

قُربانی گُناه ره مُخوردُمْ، آیا ای دَ نظرِ

خُداوند خُوب معلوم مُوشد؟“ ۲۰)

وختی مُوسَى امی دَلیل ره شَنید، دَ

نظر شی خُوب معلوم شُد.

خوراکِ پاک و ناپاک

۱۱ ① خُداوند قد مُوسىٰ و

هَارُونَ كَمَا زَدَ وَ دَزُوا كَقَت: ② ”قد

بَنَى إِسْرَائِيلَ كَمَا زَدَهُ بَغَى، اَيْنَا

حَيَوَانَايَ اَسْتَه كَه شُمُو اَز مِينَكَلِ پَكِ

حَيَوَانَايَ رُوَى زَمَى خورده مِيتَنِيد: ③

هَر حَيَوَانُ كَه سُم شَى شَق بَشَه، يَعْنَى

دُوشَق بَشَه وَ نِشْقَار كُنَه، اَز مِينَكَلِ

حَيَوَانَا اَوْ رَه مِيتَنِيد بُخَوْرِيد. ④ لِيَكِن

اَز مِينَكَلِ حَيَوَانَايَ كَه نِشْقَار مُونَه يَا

سُم شَى دُوشَق اَسْتَه، اَيْنَا رَه نَخَوْرِيد:

اَشْتُر رَه، چُون اَوْ نِشْقَار مُونَه، وَلَى سُم

شَى دُوشَق نِييَه؛ اَوْ بَلَدَه شُمُو نَجِس

آسته. ⑤ خرگوشِ کوهی ره، چُون اُو

نِشِقار مُونه، ولے سُم شی دُوشَق نِبیّه،

اُو بَلدِه شُمو نَجِس آسته. ⑥ تَوَلّی

ره، چُون اُو نِشِقار مُونه، ولے سُم شی

دُوشَق نِبیّه؛ اُو بَلدِه شُمو نَجِس آسته.

⑦ خُوک ره، چُون اُو سُم شی دُوشَق

آسته، یعنی کامِلاً دُوشَق آسته، ولے

نِشِقار نَمُوکُنِه؛ اُو بَلدِه شُمو نَجِس

آسته. ⑧ شُمو از گوشتِ امزی حیوانا

نَخورِید و دَ لاشِ امزیا دِست نَزَید؛

امیا بَلدِه شُمو نَجِس آسته. ⑨ از

مِینکلِ پَگِ زنده جانای که دَ آو آسته،

اینیا ره میتنید بُخورید یعنی هر
زنده‌جان که دَ آو آسته و شاپِر و فِلس
دَره، چی دَ دریا ها بَشه، چی دَ نهر
ها، اونا ره میتنید بُخورید. ^(۱۰) لیکن
پگِ زنده‌جانای که شاپِر و فِلس ندره،
چی دَ دریا ها و چی دَ نهر ها، از
مینکلِ تمامِ زنده‌جانای ریزه آوی، و
تمامِ جاندارای دیگه که دَ آو آسته،
اونا بلده شُمو مُردار آسته. ^(۱۱) و ازی
که اونا بلده شُمو مُردار آسته، از
گوشتِ ازوا نباید بُخورید و لاش‌های
ازوا ره ام مُردار حساب کُنید. ^(۱۲)

خُلاصه، هر چیزی که د آو ها آسته و

شاپر و فلس ندره، اونا بلده شُمو

مُردار آسته. ^{۱۳} از مینکلِ مُرغکو

اینیا ره مُردار حساب کُنید. امیا نباید

خورده شُنه، چُون امیا مُردار آسته:

بُرگج، لاشخور، لاشخورِ ریشتو، ^{۱۴}

شاهین، باشه هر رقم شی که بشه، ^{۱۵}

زاغ هر رقم شی که بشه، ^{۱۶}

شُترمُرع، کلهخورک، مُرعِ دریایی، باز

هر رقم شی که بشه، ^{۱۷} بومِ ریزگک،

قاز، بومِ کُته، ^{۱۸} بومِ سفید، قوطو،

بُرگجِ دریایی، ^{۱۹} لگِ لگ، کُنگ هر

رقم شی که بَشَه، پُوپوک و شاوپرگ
چرمی .

تمامِ اوخلی های بالدار که قد ^{۲۰}
پایای خُو راه میگرده بلده شُمو مُردار
آسته. ^{۲۱} لیکن از مینکل زنده جانای
بالدار که قد چارپای راه میگرده،
اُونای ره که بلده قِرت زِدو دَ رُوی
زَمی دَ پایای خُو مَفصل دَره، میتنید
بُخورید. ^{۲۲} از جُمله ازوا اینیا ره
میتنید بُخورید: مَلخ هر رقم شی که
بَشَه، مَلخ جنگلی هر رقم شی که

بَشَه، چِرچِرَك هر رقم شى كه بَشَه و

مَلَخ سَوَزَه هر رقم شى كه بَشَه. (۲۳)

لِيكِن دِيگَه اوخلى هاى بالدار كه پاى

دَرَه بَلَدَه شُمُو مُرْدَار اَسْتَه. (۲۴) دَ

وَسِيْلَه چِيزَاى كه دَ زِيَر ذِكْر مُوشَه شُمُو

نَجِس مُوشِيْد و هر كسى كه دَ لَاشِ

اَزوَا دِسْت بَزَنَه، تا شام نَجِس مُومَنَه

(۲۵) و هر كسى كه كُذَم حِصَّه لَاشِ

اَزوَا رَه بَالَه كَدَه بُرَه، اُو بايْد كَالَاى

خُو رَه بُشُوِيَه و اُو تا شام نَجِس مُومَنَه:

(۲۶) هر حَيَوَانِ كه سُم شى دُوشَق بَشَه،

وَلِ كَامِلًا دُوشَق نَبَشَه و يَا نِشَقَار

نَكْنَه، أَوْ بَلَدِه شُمُو نَجِسِ اسْتَه؛ هر
کسی که دَ لَاشِ ازوا دِستِ بَزَنه نَجِسِ
مُوشَه. (۲۷) از مینکلِ تمامِ حیوانای که
قد چارپایِ راه میگرده، پگِ حیوانای
که قد چَمبِلِ خُو راه میگرده بَلَدِه شُمُو
نَجِسِ اسْتَه؛ هر کسی که دَ لَاشِ ازوا
دِستِ بَزَنه تا شامِ نَجِسِ مُومنه. (۲۸) و
هر کسی که لَاشِ ازوا ره باله کده
بُبرَه، اُو باید کالایِ خُو ره بَشویَه و اُو
تا شامِ نَجِسِ مُومنه. اونا بَلَدِه شُمُو
نَجِسِ اسْتَه.

از مینکلِ زنده‌جانای ریزه که ^(۲۹)

دَ رُوی زمی دَ حَرکت اَسته، اینیا بَلده

شُمو نَجِس اَسته: کور موش، موش،

سُوسمار هر رقم شی که بَشه، ^(۳۰)

چَلپاسه، کوڈی کُته، کوڈی، کوڈی

ریگی و سُوسمارِ ریزگگ. ^(۳۱) اینیا از

مینکلِ پگِ زنده‌جانای که دَ رُوی زمی

دَ حَرکت اَسته، بَلده شُمو نَجِس اَسته؛

هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بزنه تا

شام نَجِس مومنه. ^(۳۲) و دَ بَله هر

چیزی که یکی امزیا بعد از مُردون خُو

بُفته، امو چیز نَجِس موشه، چی یگو

چیز از چپو بَشَه یا از تِکَه یا از چَرَم یا
از پلاس. هر چیزی که بَشَه و بَلَدَه هر
کاری که اِسْتِفاده شُنَه اُو باید دَ اُو
ایشته شُنَه و تا شام نَجِس مُومنه؛ بعد
از و پاک مُوشه. (۳۳) و اگه یکی امزیا
دَ مَنَه یَگُو ظَرَفِ گِلی بوفته، هر چیزی
که دَ مَنَه از و بَشَه نَجِس مُوشه و ظَرَف
ره ام باید میده کُنید. (۳۴) دَ بَلَه هر
خوراکی که خورده مُوشه، اگه اُو امز و
ظَرَف پَریزه، اُو خوراک نَجِس مُوشه و
هر وُچی کَدنی که وُچی مُوشه و دَ مَنَه
امز و رقم ظَرَف بَشَه ام نَجِس مُوشه.

۳۵ دَ بِلَه هر چیزی که یکی از لاش

های ازوا بُفته، اُو نَجِس مُوشه، چی

تندُور بَشه، چی دیگدو، باید میده

شُنه؛ اونا نَجِس آسته و بلده شُمو

نَجِس باقی مُومنه. ۳۶ لیکن اگه

لاش دَ چشمه یا دَ نُور که او دَ ز شی

جَم مُوشه بوفته، اُو پاک آسته. مگم

کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بزنه، اُو

نَجِس مُوشه. ۳۷ اگه یگ حِصّه لاشِ

ازوا دَ بِلَه تُخمی که بلده کِشت کدو

جدا شُده بوفته، تُخم ها پاک باقی

مُومنه. ۳۸ لیکن اگه دَ بِلَه تُخمِ کِشت

كَدْنِي أَوْ زَدَه شُدَه بَشَه وَ يِگ حِصَّه
لَاشِ اَزْوَا دَ بِلَه اَزْوَا بُوْفْتَه، تُخْم هَا
بَلَدَه شُمُو نَجِس اَسْتَه.

اگه يگ حيوان كه گوشت شى ^(۳۹)
بَلَدَه شُمُو خُورَدَنِي اَسْتَه بُمُرَه، هَر
كُسي كه دَ لَاشِ اَزْوَ دِست بَزَنَه، اُو تا
شام نَجِس مُومَنَه. ^(۴۰) هَر كُسي كه از
لَاشِ اَزْوَ بُوخُورَه، اُو بايد كَالاي خُورَه
بُشُويَه وَ اُو تا شام نَجِس مُومَنَه. وَ هَر
كُسي كه لَاشِ اَزْوَ رَه بَالَه كَدَه بُبِرَه، اُو
بايد كَالاي خُورَه بُوشُويَه وَ اُو تا شام

نَجِسٌ مُّومَنَةٌ. ﴿٤١﴾ پَگِ زِنْدَه‌جَانای رِيزَه

كِه دَ رُوی زَمی دَ حَرَكْتِ اَسْتَه، اُونَا

مُرْدَارِ اَسْتَه؛ اُونَا نَباید خورده شُنَه. ﴿٤٢﴾

هَر زِنْدَه‌جَانِ رِيزَه كِه قَد رُوی كُورَه خُو

خَزَكِ مُونَه، هَر زِنْدَه‌جَانِ رِيزَه كِه قَد

چَارپایِ رَاهِ مِی‌گَرْدَه وَ هَر زِنْدَه‌جَانِ رِيزَه

كِه پَایایِ كَلو دَرَه، یَعْنی تَمَامِ

زِنْدَه‌جَانایِ رِيزَه كِه دَ رُوی زَمی دَ

حَرَكْتِ اَسْتَه، اُونَا رَه نَخُورِید چُونِ اُونَا

مُرْدَارِ اَسْتَه. ﴿٤٣﴾ شُمُو خُودونِ رَه دَ

وَسِیْلَه‌اَمْزِی زِنْدَه‌جَانایِ رِيزَه كِه دَ

حَرَكْتِ اَسْتَه مُرْدَارِ نَكُنِید. اَرَه، شُمُو

خودون ره قد ازوا نَجِس نَكْنِيد و دَ
وسیلَه ازوا ناپاک نَشْنِيد، ^(۴۴) چُون ما
خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ. پس خودون
ره تقدیس کُنید و مُقَدَّس بَشید، چراکه
ما مُقَدَّس اَسْتُمْ. پس خودون ره دَ
وسیلَه زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی
دَ حَرکت اَسْتَه، ناپاک نَكْنِيد. ^(۴۵) ما
خُداوندی اَسْتُمْ که شُمو ره از سرزمینِ
مِصر بُرو اُورْدُم تا خُدای شُمو بَشْم؛
پس شُمو باید مُقَدَّس بَشید، چراکه ما
مُقَدَّس اَسْتُمْ.

④۶ اینمی قانون دَ باره حیوانا و

مُرغکو و تمام زنده جانای آسته که دَ آو

ها حرکت مونه و دَ باره پگ زنده جانای

ریزه که دَ رُوی زمی دَ حرکت آسته،

④۷ تا شمو بینِ نجس و پاک و بینِ

حیوانای که خورده موشه و حیوانای

که خورده نموشه فرق بتنید. ”

پاکی خاتونو بعد از زیدو

۱۲ ① خُداوند قد موسیٰ گپ

زده گُفت: ② ”قد بنی اسرائیل گپ

زده بُگی، 'وختیکه یگ خاتو شکامتو
 موشه و یگ باچه د دنیا میره، او هفت
 روز ناپاک مومنه، امو رقم که د غیتی
 عادتِ ماهوار خُو ناپاک موشه. (۳) د
 روزِ هشتم گوشتِ اضافی نلغه باید
 ختنه شنه. (۴) مدتِ پاک شدنِ
 خونریزی امزو خاتو سی و سه روز
 آسته؛ او باید د هیچ چیزِ مقدس دست
 نزنه و د جایگاهِ مقدس داخل نشنه تا
 وختیکه روزای پاک شدنِ ازو تکمیل
 شنه. (۵) اگه او یگ دختر د دنیا بیره،
 او دو هفته ناپاک مومنه، رقمِ وختِ

عادتِ ماهوارِ خُو؛ و مُدَّتِ پاکِ شُدونِ
خُونریزی ازو شصت و شش روز آسته.

⑥ وختیکه روزای پاکِ شُدونِ ازو

بَلدِه باچه یا دُختر تکمیلِ شُد، اُو باید

یگ باره یگ ساله ره بَلدِه قُربانی

سوختنی و یگ کوتر یا قُمری ره بَلدِه

قُربانی پاکِ شُدو دَ دانِ درگه خیمه

مُلاقاتِ دَ پیشوا بیره. ⑦ پیشوا اونا

ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیمِ کُنه و بَلدِه

ازو کِفاره کُنه؛ اوخته اُو از خُونریزی

خُو پاکِ موشه. اینمی قانونِ بَلدِه

خاتونی آسته که نِلغه میزیه، چی

باچه، چي دختر. ⑧ لیکن اگه او
توان یگ باره ره نَدشته بَشه، او باید
یگ جوره قُمری یا دُو چُوچه کوتر ره
گرفته بیره، یگ شی ره بَلدِه قُربانی
سوختنی و دیگه شی ره بَلدِه قُربانی
پاک شُدو. اوخته پیشوا بَلدِه ازو کِفاره
کُنه و او پاک موشه. ”

مَقَرَات بَلدِه مَرَض های جلدی

۱۳ ① خُداوند قد مُوسیٰ و
هارُون گپ زده گُفت: ② ”وختی دَ

پوستِ جِسْمِ یَگِ نَفرِ اَماس، دانه یا
 لَکِه رَوشو پَیدا شُنه و اُو دَ پوستِ جِسْمِ
 شی رَقمِ مَرَضِ کولی بَشه، اُو باید دَ
 پیشِ هارُونِ پیشوا یا دَ پیشِ یکی از
 باچه های شی که پیشوا آسته اُورده
 شُنه. ③ پیشوا اُمُو مَرَضِ رِه که دَ
 پوستِ جِسْمِ اَزُو نَفرِ پَیدا شُدِه، توخ
 کنه. اگه مَوی دَ امزُو جای مَرَضِ
 سفید شُدِه بَشه و ام معلوم شُنه که
 مَرَضِ غَوجَتَر از پوستِ جِسْمِ شی
 آسته، اوخته اُو مَرَضِ کولی آسته. پس
 وختیکه پیشوا اُو رِه معاینه کد باید اُو

ره ناپاک اِعلان کُنه. ④ ولے اگه اُمُو

لکِه روشو دَ پوستِ جِسْمِ شِی سفید

بَشَه و ام معلوم شُنه که از پوست

غُوجَتَر نِیبه و مُوِی شِی ام سفید نَشُدَه،

اوخته پیشوا اُمُو نفر ره بَلدِه هفت روز

نِگاه کُنه. ⑤ پیشوا دَ روزِ هفْتُم اُو ره

بِسْم معاینه کُنه و اگه دِید که اُمُو

مَرَض جَای-دَ-جَای آسْتَه و دَ رُوِی

پوست تِیت نَشُدَه، اوخته پیشوا اُو ره

بَلدِه هفت روزِ دِیگه نِگاه کُنه. ⑥

پیشوا دَ روزِ هفْتُم اُو ره بَسْم تُوخ کُنه؛

اگه مَرَض کَمَرَنگ شُدَه بَشَه و دَ رُوِی

پوست تیت نشده بشه، پیشوا اُو ره
 پاک اعلان کنه؛ اُو فقط دانه آسته.
 اوخته اُو نفر باید کالای خُو ره بوشویه
 و پاک حساب موشه. ⑦ ولے اگه
 دانه دَ رُوی پوست تیت شنه بعد ازو
 که خود ره بلده پاک اعلان شدو دَ
 پیشوا نشو دده، اوخته اُو باید بسم
 خود ره دَ پیشوا نشو بدیه. ⑧ و
 پیشوا اُو ره توخ کنه. اگه دانه دَ رُوی
 پوست تیت شده بشه، پیشوا باید اُو ره
 ناپاک اعلان کنه؛ اُو مَرَضِ کولی
 آسته.

⑨ وَخْتِيكَه يَكُو كَس دَ مَرَضِ

كولى گِرِفْتار مُوشه، اُو بايد دَ دِيرِ

پيشوا اُورده شُنه. ⑩ اوخته پيشوا اُو

ره تُوخ كنه و اگه دَ پوست شى اماسِ

سفيد بَشه و موى امزُو جاي ره سفيد

كده بَشه و گوشتِ خام دَ اماس معلوم

شُنه، ⑪ اُو دَ پوستِ جِسْم شى يگ

مَرَضِ كولى پيشرفته آسته. پيشوا بايد

اُو ره ناپاك اعلان كنه و اُو ره نِگاه

نَكُنه، چراكه اُو ناپاك آسته. ⑫ اگه

مَرَضِ كولى دَ پوستِ كَلو تيت شده

بَشه، دَ اندازه كه تمامِ پوستِ نَفِرِ

مَرِيضٍ رَهْ مِنْ سَرِّ تَا پَايِ پُوشَنَدَه بَشَه،

بَعْنِي تَا جَايِ كَه پِيشْوَا دِيدَه مِيتَنَه، ^(۱۳)

اَوخْتَه پِيشْوَا اُو رَه تُوخ كَنَه وَ اَكَه

مَرَضِ كُولِي تَمَامِ جِسْمِ شِي رَه پُوشَنَدَه

بَشَه، پِيشْوَا اُو رَه پَاكِ اِعْلَانِ كَنَه،

چِرَاكَه تَمَامِ جِسْمِ شِي سَفِيدِ شُدَه، اُو

پَاكِ اَسْتَه. ^(۱۴) لِيَكِنِ اَكَه گُوشْتِ خَامِ

دَ پُوسْتِ شِي مَعْلُومِ شُنَه، اُو نَاپَاكِ

اَسْتَه. ^(۱۵) پَسِ پِيشْوَا گُوشْتِ خَامِ رَه

تُوخِ كُنَه وَ اُو رَه نَاپَاكِ اِعْلَانِ كُنَه.

گُوشْتِ خَامِ نَاپَاكِ اَسْتَه، چُونِ اُو مَرَضِ

كُولِي يَه. ^(۱۶) وَلِي اَكَه گُوشْتِ خَامِ

دُوباره سفید شُنه، اُو باید بسم دَ دِیرِ
پیشوا بوره ①۷ و پیشوا اُو ره معاینه
کُنه؛ اگه امو مَرَض دَ سفیدی تَبْدیل
شُدَد، اوخته پیشوا اُو ره پاک اِعلان
کُنه؛ اُو پاک اَسته.

①۸ اگه دَ پوستِ یَگو کس بیخ کُته
بُر شده بَشه و خُوب شده بَشه، ①۹
مگم دَ جای بیخ کُته اماسِ سفید یا لَکه
روشونِ سفید مایل دَ سُرخی پیدا شُنه،
اُو باید دَ پیشوا نِشو دَده شُنه. ②۰ و
پیشوا اُو ره تُوخ کُنه و اگه معلوم شُد

که لکه غُوجَتَر از پوست آسته و مُوی

شی ام سفید شده، اوخته پیشوا اُو ره

ناپاک اِعلان کنه؛ ای مَرَضِ کولی

آسته که از بیخ کُته بُر شده. (۲۱) ولے

اگه پیشوا اُو ره معاینه کُنه و مُوی بِلَه

لکه سفید نَبْشه و غُوجَتَر از پوست ام

نَبْشه بَلکه کم رَنگ بَشه، اوخته پیشوا

اُو ره بَلده هفت روز نِگاه کنه. (۲۲)

اگه لکه دَ پوست تیت شد، اوخته

پیشوا اُو ره ناپاک اِعلان کنه. اُو

مَرَضِ کولی آسته. (۲۳) لیکن اگه لکه

دَ یگ جای مَنده بَشه و دَ پوست تیت

نَشُدَه بَشَه، اُو دَاغِ بِيخِ كُتَه اَسْتَه. اُوخْتَه
پِيشُوا اُو رَه پَاكِ اِعْلَانِ كَنَه.

②④ وَخْتِيكَه دَ جِسْمِ يَكُو كَس

پوست مُوسوزَه و گوشتِ جَايِ

سُوخْتَكِي لَكَه سَفِيْدِ يَا سَفِيْدِ مَائِلِ دَ

سُرْخِي جُورِ مُوشَه، ②⑤ پِيشُوا بَايْدِ اُو

رَه تُوخِ كَنَه. اَكَه مُوِي بِلَه لَكَه سَفِيْدِ

شُدَه بَشَه و لَكَه غُوَجْتَرِ اَزِ پُوسْتِ

مَعْلُومِ شُنَه، اُوخْتَه اُو مَرَضِ كُوْلِي

اَسْتَه كَه اَزِ جَايِ سُوخْتَكِي بُرُ شُدَه؛

پَسِ پِيشُوا بَايْدِ اُو رَه نَاپَاكِ اِعْلَانِ

کنه، چُون اُو مَرَضِ كُولِي اَسْتَه. ②٦
 وِلے اگه پيشوا اُو ره معاینه كُنَه و
 بِنگره كه دَ لَكه مَوِي سفید و جُود ندره
 و غُوجَتَر از پوست نِييه و كم رَنگ
 اَسْتَه، اوخته پيشوا اُو ره بَلدِه هفت
 روز نِگاه كنه. ②٧ و دَ روزِ هفتم
 پيشوا بسم اُو ره تُوخ كنه؛ اگه لَكه دَ
 پوست تِيَت شُدِه بَشَه، پيشوا اُو ره
 ناپاك اِعلان كنه. اُو مَرَضِ كُولِي
 اَسْتَه. ②٨ وِلے اگه لَكه دَ يگ جاي
 باقِي مَنده بَشَه و دَ پوست تِيَت نَشُدِه
 بَشَه و كم رَنگ بَشَه، اوخته پيشوا اُو

ره پاک اِعلان کنه، چُون اُو داغِ
سوختگی آسته.

۲۹) اگه یگو مرد یا خاتو د بِلِه سر

یا زِناق خُو مَرَضِ جلدی دَشْتَه بَشَه،

پیشوا امُو مَرَضِ ره توخ کُنَه و اگه اُو

غُوجْتَر از پوست معلوم شُنَه و مُو

زَرْدِ بَرِیگ دَزشی بَشَه، پیشوا اُو ره

ناپاک اِعلان کُنَه، چراکه اُو کَلی

آسته، یعنی مَرَضِ کولی سر یا زِناق.

۳۱) ولے اگه پیشوا امُو مَرَضِ کَلی ره

توخ کُنَه و معلوم شُنَه که غُوجْتَر از

پوست نیبه و موی سیاه دزشی و جُود
 ندره، اوخته پیشوا امونفر ره که
 مَرَضِ کَلی گِرِفْتِه بَلَدِه هفت روز نِگاه
 کُنِه. (۳۲) و دَ روزِ هفتم پیشوا بسم امون
 مَرَضِ کَلی ره توخ کنه؛ اگه کَلی تیت
 نَشْدِه بَشِه و موی زرد دزشی و جُود
 نَدَشْتِه بَشِه و غُوجْتَر از پوست معلوم
 نَشْنِه، (۳۳) اوخته امونفر باید موی خُون
 ره کَل کنه، ولے جای کَلی-گِرِفْتِه ره
 کَل نَکُنِه و پیشوا اُونره بَلَدِه هفت روز
 دِیگِه نِگاه کنه. (۳۴) دَ روزِ هفتم پیشوا
 بسم جای کَلی گِرِفْتِه ره توخ کنه. اگه

کلی د پوست تیت نشده بشه و غوجتر

از پوست معلوم نشنه، اوخته پیشوا

باید او ره پاک اعلان کنه. او نفر باید

کالای خو ره بشویه و او پاک موشه.

لیکن اگه بعد از پاک اعلان (۳۵)

شدون شی، کلی د پوست تیت شنه،

پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه (۳۶)

کلی د پوست تیت شده بشه، بلده

پیشوا لازم نییه که موی زرد ره بیاله،

او نفر ناپاک آسته. (۳۷) ولے اگه د

نظر شی کلی د یگ جای منده بشه و

موی سیاه ام از شی بر شده، اوخته

کلی جور شده و او نفر پاک آسته. پس
پیشوا باید او ره پاک اعلان کنه.

۳۸) اگه یگ مرد یا خاتو د پوستِ

جِسْم خُو لکه لکه سفید دشته بشه،

۳۹) پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه

لکه ها د پوستِ جِسْم شی سفید کم

رنگ بشه، او لکه بے ضرر آسته که د

پوست بُر شده؛ او نفر پاک آسته.

۴۰) اگه یگ مرد موی سر شی

رفته بشه، او گل شده، ولے پاک

آسته. ۴۱) اگه موی ازو از پیشانه شی

رفته بشه، پیشانه ازو گل شده، ولے
 او پاک آسته. ^(۴۲) لیکن اگه د سر گل
 ازو یا د پیشانه گل شی لکه سفید
 مایل د سُرخِی بشه، اوخته او مَرَضِ
 کولی آسته که از سر گل شی یا از
 پیشانه گل شی بُر شده. ^(۴۳) پیشوا
 باید او ره تoux کنه. اگه اماسِ امزو
 لکه د سر گل ازو یا د پیشانه گل شی
 سفید مایل د سُرخِی بشه، رقمِ مَرَضِ
 کولی د پوستِ جسم، ^(۴۴) اوخته او نفر
 کولی گِرِفته یه و ناپاک آسته. پیشوا
 باید او ره ناپاک اعلان کنه، چُون

مَرَضِ كُولِي دَ سِرِ اَزُو اَسْتَه.

كُسى رَه كَه مَرَضِ كُولِي ^(٤٥)

گَرِفْتَه بَشَه، اُو بَايِد جَاغِه خُو رَه چَك
كُنَه، مُوى سِر خُو رَه جَنگَل ايلَه بَدِيَه و
تِينَه حِصَّه رُوى خُو رَه پُوٹ كَنَه و چِيغ
زَدَه بُوگِيَه: 'نَاپَاك اَسْتُم! نَاپَاك!' ^(٤٦)

اُو تَا زَمَانِي نَاپَاك مُومَنَه كَه دَ مَرَضِ
كُولِي گَرِفْتَار اَسْتَه؛ اُو نَاپَاك اَسْتَه. اُو
بَايِد تَنهَا زَنَدگِي كُنَه و جَاى بُوَد-و-بَاشِ
اَزُو بَرُو اَز خِيْمَه-گَاه بَشَه.

مُقَرَّرَات دَ بَارَه پُوپَنَك

۴۷) اگه پوپنک زدگی د یگ کالا

معلوم شنه، چی د یگ کالای پشمی

یا کالای کتانی، ۴۸) یا د یگ چوغ یا

تار کتانی یا پاشم، یا د چرم یا د هر

چیزی که از چرم جور شده بشه، ۴۹) و

امو پوپنک زدگی سوزدیل یا سرخدیل

بشه، چی د کالا یا د چوغ یا د تار یا د

چرم یا د هر چیزی که از چرم جور شده

بشه، او یگ پوپنک زدگی آسته و باید

د پیشوا نشو دده شنه. ۵۰) اوخته

پیشوا امو پوپنک زدگی ره توخ کنه و

امو چیزی پوپنک زدگی ره بلده هفت

روز نِگاہ کنه. ^(۵۱) دَ روزِ هفتُم بسم

اُمُو پوپنک زدگی ره توخ کنه. اگه

پوپنک دَ کالا، یا دَ چوغ یا دَ تار یا دَ

چرم، بلده هر کارِ که اُمُو چرمِ استِفاده

مُوشه، تیت شده بَشه، اُو پوپنک

زدگی مُضرِ آسته؛ اُو چیزِ ناپاک آسته.

^(۵۲) پس پیشوا باید اُمُو کالا ره

بُسوزنه چی پوپنک زدگی دَ چوغ بَشه

یا دَ تار یا دَ پاشم یا دَ کتان یا دَ هر

چیزِ چرمی، چراکه اُمُو پوپنک زدگی

مُضرِ آسته؛ اُو حتماً باید دَ آتش

سوختنده شنه. ^(۵۳) لیکن اگه پیشوا

بِنِگَرِه کِه اُمُو پوپِنَک زَدگِی دَ کالَا یا دَ
 چُوغ یا دَ تار یا دَ هر چِیزی چَرمی کِه
 بَشَه تیت نَشُدِه، ^(۵۴) اوخته پیشوا اَمَر
 کُنِه کِه اُمُو چِیزِ پوپِنَک زَدِه رِه بَشویه
 و اُو رِه بَلدِه هفت روزِ دِیگِه نِگاه کُنِه.
^(۵۵) پیشوا اُمُو چِیزِ پوپِنَک زَدِه رِه کِه
 شُشته شُد بسم تُوخ کُنِه. اگِه رَنگِ
 پوپِنَک زَدگِی تَغییر نَکده بَشَه، حتی
 اگِه پوپِنَک زَدگِی تیت ام نَشُدِه بَشَه،
 اُو ناپاک اَسْتِه. اُو رِه دَ آتِش بُسوزَن،
 چِی پوپِنَک زَدگِی دَ رُوی شی بَشَه،
 چِی دَ پُشت شی. ^(۵۶) ولِ اگِه پیشوا

بِنِگَرِهْ کِه پوپَنک زَدگی بعد از شُشتو
کَم رَنگ شُدِه، اوختِه اُمُو پوپَنک زَدگی
رِه از کالَا یا از چَرَم یا از چُوغ یا از تار
پارِه کدِه جَدَا کُنِه. (۵۷) اگِه پوپَنک

زَدگی بَسَم دَ کالَا یا چُوغ یا تار یا هر
چِیزِ چَرَمی کِه بَشِه معلُوم شُنِه، اوختِه
اُو پوپَنک زَدگی اَسْتِه کِه دُوبارِه بُر
شُدِه. پَس اُمُو چِیزی پوپَنک زَدِه رِه دَ
اَتِش بُسوزَنِه. (۵۸) ولِے اگِه اُمُو کالَا یا

چُوغ یا تار یا هر چِیزی چَرَمی کِه بَشِه
بعد از شُشتو پوپَنک زَدگی شی گُم
شُنِه، اوختِه اُو باید بَسَم شُشته شُنِه و

أو پاک آسته.

⑤۹ ای مُقرّرات دَ باره پوپنک

زَدگی آسته، چی دَ کالای پَشمی یا

کتانی بَشه، چی دَ چُوغ یا دَ تار یا دَ

هر چیزِ چَرمی، تا پاکی یا ناپاکی ازوا

إعلان شنه.

قانون بلده پاک شدو از مَرَضِ

کولی

۱۲ ① خُداوند قد مُوسیٰ گپ

زده گُفت: ② ”ای مُقرّرات بلده نفرِ

کولی گِرِفْتَه دَ رُوَزِ پَاک شُدون شی
 آستَه: اُو باید دَ دِیرِ پیشوا اُورده شُنه
 ③ و پیشوا از خیمه گاه بُرو رفته اُو ره
 معاینه کنه. اگه نفرِ کولی گِرِفْتَه از
 مَرَضِ کولی شفا پیدا کُدد، ④ پیشوا
 اَمْر کُنه تا بَلدِه امزُو نفرِ که باید پاک
 شُنه دُو مُرغکِ زنده پاک، یگِ ٹوٹَه
 چِیو سَرُو، چُوعِ سُرَخ رَنگ و علفِ
 زوفا گِرِفْتَه بیرَه. ⑤ و پیشوا اَمْر کُنه
 که یکی امزُو مُرغکو ره دَ یگِ ظرفِ
 گِلی دَ بِلِه اُو تازه بُکُشه. ⑥ اوخته
 مُرغکِ زنده ره قد چِیو سَرُو و چُوعِ

سُرخ رَنگ و علفِ زوفا گِرِفته دَ خُونِ
مُرغَکی که دَ بِلِه آوِ تازه کُشته شُدِه،
غوٹِه کُنِه. ⑦ بعد ازو پیشوا خُون ره

دَ بِلِه کسی که باید از مَرَضِ کولی
پاک شُنه هفت دفعه پاش بَدیه و آو ره
پاک اِعلان کُنِه؛ و مُرغَکِ زِنده ره دَ
صحرا ایله بَدیه. ⑧ امو نفرِ که باید

پاک شُنه کالای خُو ره بُشویه، تمامِ
مُوی خُو ره کَل کُنِه و قد آو غُسل
بِگیرِه؛ اوخته آو پاک حِسَاب مُوشه.

بعد ازو آو مِیْتَنه دَ خِیمه گاه داخل
شُنه، لیکن تا هفت روز باید بُرو از

خَیْمَه خُو بُمْنَه. ⑨ و دَ رُوْزِ هَفْتُمِ اُو

باید تمامِ موی خُو ره گل کُنه: موی

سر، ریش و قاش ره. وختیکه تمامِ

موی خُو ره گل کد، اُو باید کالای خُو

ره بَشویه و جان خُو ره قد آو غُسل

بُدیَه؛ اوخته اُو پاک آسته.

⑩ دَ رُوْزِ هَشْتُمِ اُو باید دُو باره نَرِ

بے عیب و یگ گوسپونِ میشِ یگ

سَالِه بے عیب ره قد هدیه غَلّه-و-دانه

که سه مَنکِ بَهِتَرینِ آردِ روغو گُٹ

شُدِه و یگ لوگ روغو بَشِه، گِرِفْتِه

بیره. ۱۱) و پیشوای که اُره پاک

مُونه، اُمو نفر ره که باید پاک شنه قد

امزی چیزا قتی دَ حُضُورِ خُداوند دَ دانِ

درگه خیمه مُلاقات بیره. ۱۲) اوخته

پیشوا یکی امزُو باره گونِ نر ره بگیره

و اُره قد امزُو لوگِ روغو دَ عنوانِ

جرمانه تقدیم کنه و اونا ره دَ عنوانِ

هدیه بلند کدنی دَ حُضُورِ خُداوند بلند

کنه. ۱۳) باره ره باید دَ جای مُقدَّس

حلال کنه، دَ امزُو جای که قُربانی گناه

و قُربانی سوختنی حلال مُوشه، چراکه

جرمانه رقمِ قُربانی گناه از پیشوا

مُوشه. اِی کَامِلًا مُقَدَّسَ اَسْتَه. ①۴

بَعْدَ اَزُو پِیشُوا یِگِ مِقْدَارِ اَزْ خُونِ

قُرْبَانِی جُرْمِ بَگِیرَه و دَ نَرْمِی گُوشِ

رَاسْتِ کَسِی کِه بَایِدِ پَاکِ شُنَه و دَ

شَسْتِ دِسْتِ رَاسْتِ و دَ شَسْتِ پَایِ

رَاسْتِ شِی بُمَلَه. ①۵ اَمِچُنَانِ پِیشُوا

یِگِ مِقْدَارِ رُوغُو رَه اَز لُوگِ رُوغُو

بَگِیرَه و دَ اَلْغَه دِسْتِ چَپِ خُو شِیو

کُنَه. ①۶ بَعْدَ اَزُو پِیشُوا کِلکِ رَاسْتِ

خُو رَه دَ رُوغُونِی کِه دَ اَلْغَه دِسْتِ چَپِ

شِی اَسْتَه غُوْثَه کُنَه و رُوغُو رَه قَدِ

کِلکِ خُو هَفْتِ دَفْعَه دَ حُضُورِ خُداوَنَدِ

پاشِ بَدِيه. ﴿١٧﴾ و پیشوا یگِ مقدار

رَوغونِ ره که دَ اَلْغِه شی باقی مَنده دَ

نَرَمی گوشِ راستِ کسی که باید پاک

شُنه و دَ شَسْتِ دِسْتِ راست و دَ شَسْتِ

پایِ راست دَ بِلِه خُونِ قُرْبانی جُرْم

بُمَله. ﴿١٨﴾ باقی مَنده رَوغو ره که دَ

اَلْغِه پیشوا اَسْتِه دَ سِرِ کسی که باید

پاک شُنه بُمَله و دَ امزی رِقْم دَ حُضُورِ

خُداوند بَلَدِه اَزُو کِفاره کنه. ﴿١٩﴾ بعد

اَزُو پیشوا قُرْبانی گُناه ره تَقْدِیمِ کنه و

بَلَدِه کسی که باید از ناپاکی خُو پاک

شُنه کِفاره کنه. بعد از قُرْبانی گُناه

پیشوا قُربانی سوختنی ره حلال کنه،
②۰ و او ره قد هدیه غلّه-و-دانه قتی د
بله قُربانگاه تقدیم کنه؛ د امزی رقم
پیشوا بلده امزو نفر کفاره کنه و او
پاک موشه.

②۱ ولے اگه امو نفر نادار بشه و
توان شی ره ندشته بشه، او باید یگ
بارہ نر ره د عنوان جرمانه گرفته بیرہ
تا بلند شنہ و بلده ازو کفاره کنه؛
امچنان یگ منک بہترین آرد ره کہ قد
روغو گٹ شدہ بشہ بلده هدیه غلّه-و-

دانه قد یگ لوگ روغو، ^(۲۲) و دُو
 قُمری یا دُو کوتر، هر کدَم شی ره که دَ
 دِست اُورده تَنِست گِرِفته بیرِه: یگ
 شی ره بَلدِه قُربانی گُناه و دِیگِه شی
 ره بَلدِه قُربانی سوختنی. ^(۲۳) اُو دَ روزِ
 هَشْتَم باید اونا ره بَلدِه پاک شُدون خُو
 دَ دِیرِ پیشوا دَ دانِ درِگِه خِیمِه مُلاقات
 دَ حُضُورِ خُداوند بیرِه. ^(۲۴) و پیشوا
 بارِه قُربانی جُرم و لوگِ روغو ره بِگِیره
 و اونا ره دَ عِنوانِ هدیه بِلند کَدنی دَ
 حُضُورِ خُداوند بِلند کُنه. ^(۲۵) اوخته
 قُربانی جُرم ره حلال کُنه و پیشوا یگ

مِقْدَارِ خُونِ قُرْبَانِي جُرْمِ رِهْ گِرِفْتِه دَ
نَرْمِي گُوشِ رَاسْتِ كَسِي كِه بَايْدِ پَاك
شُنِه وَ دَ شَسْتِ دِسْتِ رَاسْتِ وَ دَ شَسْتِ
پَايِ رَاسْتِ شِي بُمَلِه. (۲۶) بَعْدِ اَزُو
پِيشُوا يِگِ مِقْدَارِ رُوعُو رِهْ دَ اَلْغِه دِسْتِ
چَپِ خُو شِيو كُنِه (۲۷) وَ قَدْ كِلِكِ
رَاسْتِ خُو يِگِ مِقْدَارِ رُوعُونِي رِهْ كِه دَ
دِسْتِ چَپِ شِي اَسْتِه هَفْتِ دَفْعِه دَ
حُضُورِ خُداوندِ پَاشِ بَدِيه. (۲۸) وَ پِيشُوا
يِگِ مِقْدَارِ اَمْرُو رُوعُو رِهْ كِه دَ دِسْتِ
شِي اَسْتِه دَ نَرْمِي گُوشِ رَاسْتِ اَمْرُو
كَسِي كِه بَايْدِ پَاكِ شُنِه وَ دَ شَسْتِ

دِستِ راست و دَ شَسْتِ پای راست شی
بُمَله، دَ جایی که خُونِ قُرْبانی جُرم
ملیده شد. ^(۲۹) و باقی مَنده روغو ره
که دَ دِستِ پیشوا آسته دَ سرِ کسی که
باید پاک شُنه شیو کنه و بَلده ازو دَ
حُضُورِ خُداوند کِفاره کنه. ^(۳۰) بعد ازو
پیشوا یکی امزُو دُو قُمِری یا دُو کَوتَر
ره تقدیم کنه، هر کُدم شی ره که دَ
دِستِ اُورده تَنِسته بَشه: ^(۳۱) یگ شی
ره بَلده قُرْبانی گُناه و دِیگه شی ره
بَلده قُرْبانی سوختنی قد هدیه غَلّه-و-
دانه. دَ امزی رقم پیشوا بَلده کسی که

باید پاک شنه دَ حُضُورِ خُداوند کِفارِه
مُونه. ”

ای مُقَرَّراتِ بَلَدِه کسی آسته

که مَرَضِ کولی دَرِه و چِیزای ره که
بَلَدِه پاک شُدون شی ضُرُورَتِ آسته، دَ
دِستِ اُورده نَمِیتنه.

مُقَرَّراتِ دَ بارِه پوپنک زَدگی
خانه

خُداوند قد مُوسیٰ و هارون

گپ زده گُفت: ” وختی دَ سرزمینِ

کِنَعانِ که ما اَوْ رِه دَ عِنوانِ مُلکیتِ
بَلدِه شُمُو مِیدیمِ داخِلِ شُدید و ما بَلایِ
پوپنک رِه دَ یِگ خانِه دَ مُلکی که
شُمُو صَاحِبِ شی موشید رَبی مُونُم، ^(۳۵)
صَاحِبِ خانِه باید رفته دَ پیشوا خَبر دَدِه
بُگیه، 'فِکر مُونُم که یِگو چِیز رِقمِ
پوپنک زَدگی دَ خانِه مِه آستِه.' ^(۳۶)
اوخته پیشوا اَمَر کُنِه که پیش از داخِلِ
شُدون شی بَلدِه مِعاينِه کَدونِ پوپنک
زَدگی خانِه رِه خالی کُنِه، نَشْنِه چِیزایِ
که دَ خانِه آستِه ناپاک اِعلانِ شُنِه. بَعدِ
اَزُو پیشوا بورِه تا خانِه رِه مِعاينِه کُنِه.

۳۷) اُو پوپنک زَدگی ره توخ کُنه و اگه

پوپنک دَ دیوالای خانه قد لکه های

سوزدیل و سُرخدیل بَشه و از رُوی

دیوال غُوجتر معلوم شُنه، ۳۸) اوخته

پیشوا از خانه بُر شُده دَ دانِ درگه بوره

و خانه ره بَلده هفت روز بسته کنه. ۳۹)

دَ روزِ هفتم پیشوا بسم بییه و توخ

کُنه. اگه پوپنک دَ دیوالای خانه تیت

شُد، ۴۰) پیشوا امر کُنه که سنگای

امز و جای پوپنک زَدگی ره گنده کُنه و

بُرو از شار دَ یگ جای ناپاک بندزه.

۴۱) بعد از و منِه خانه ره از هر طرف

شی تراش کنه و خاکی ره که تراش

کده بُرو از شار دَ یگ جای ناپاک

پورته کنه. (۴۲) بعد ازو اونا سنگای

دیگه ره گِرِفْتَه دَ جای سنگای کُنده

شُدِه بیلِه و خاکِ نو گِرِفْتَه خانه ره

سِنِگِلِ کُنه. (۴۳) ولے اگه پوپنک بسم

دَ خانه پَیدا شُنه و بعد از کندونِ سِنِگا

و تراش کدو و سِنِگِلِ کدوِنِ خانه بسم

تیت شُنه، (۴۴) اوخته پیشوا باید اَمده

خانه ره معاینه کُنه؛ اگه پوپنک زَدگی

دَ خانه تیت شُدِد، اُو پوپنکِ مُضِرِ اَسْتِه

که دَ خانه پَیدا شُدِه؛ اُو خانه ناپاک

آسته. ④۵ پس امُو خانه باید چَپِه سُنه

و سنگای شی و چپوای شی قد تمام
خاکِ امزُو خانه بُرو از شار دَ یگ جای
ناپاک پورته سُنه. ④۶ هر کسی که دَ

مَنِه امزُو خانه دَ روزای که بسته یه
داخل سُنه، اُو تا شام ناپاک مومنه. ④۷

و هر کسی که دَزُو خانه خاو کُنه باید
کالای خُو ره بُشویه و هر کسی که دَ
مَنِه ازُو خانه چیزی بُخوره باید کالای
خُو ره بُشویه.

④۸ لیکن اگه پیشوا بیه و خانه

ره معاینه کُنه و بِنگره که بعد از
 سِنِگِلِ کدوِنِ خانه پوپِنکِ زِدگی دَ خانه
 تیت نَشُدِه، اوخته پیشوا باید خانه ره
 پاک اِعلان کنه، چراکه او از پوپِنکِ
 پاک شُدِه. ^(۴۹) بَلدِه پاک شُدوِنِ خانه
 او باید دُو مُرغک، چِیو سَرو، چُوغ
 سُرخ رَنگ و علفِ زوفا بِگیره. ^(۵۰)
 یکی امزُو مُرغکو ره دَ یگِ ظرفِ گلی
 دَ بِلِه او رَوان بُکُشه ^(۵۱) و چِیو سَرو،
 علفِ زوفا و چُوغ سُرخ رَنگ ره قد
 مُرغکِ زنده گِرِفته دَ خُونِ مُرغکِ
 کُشته شُدِه و دَ او رَوان غوٹِه کُنه و

هفت دفعه دَ امزُو خانه پاش بدیه. ^(۵۲)
دَ امزی رقم خانه ره قد خُونِ مُرغک و
آوِ رَوان و قد مُرغکِ زنده، چيوِ سَرُو،
عَلَفِ زوفا و چُوغِ سُرخِ رَنگِ پاک
کُنه. ^(۵۳) اوخته امُو مُرغکِ زنده ره
بُرو از شار دَ صحرا ایله بدیه. دَ امزی
طریقُ او بَلدِه خانه کِفاره مُونه و خانه
پاک مُوشه.

^(۵۴) اینمی مُقررات بَلدِه هر رقم
مَرَضِ کولی، بَلدِه کَلی گِرِفَتگی، ^(۵۵)
بَلدِه پوپنکِ کالا و خانه، ^(۵۶) بَلدِه

آماس کدگی، بلده بیخ کټه و لکه روشو

آسته، ^{۵۷} تا پی بُرید که چی وخت

یگ چیز پاک آسته و چی غیت ناپاک.

اینمی مُقررات د باره مَرَض های

کولی-و-پوپنک زدگی آسته.

ناپاکی د وسیله آوی که از جسم

بُر موشه

۱۵ ^۱ خُداوند قد مُوسیٰ و

هارون گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی

اسرائیل گپ زده دزوا بگی، وختیکه

يَگُو مَرَد از جِسْم خُو آوريزی دَره، اُو

بِخاطِرِ آوريزی خُو ناپاک آسته. ^(۳)

ناپاکی آوريزی شی اینی آسته: چی اُو

از جِسْم شی جاری بَشه، چی اُو دَ

جِسْم شی ایسته بَشه، اُو باعثِ ناپاکی

ازو موشه. ^(۴) نفری که آوريزی دَره دَ

هر جاگه که خاو کُنه، اُمُو جاگه ناپاک

موشه و دَ بِلَه هر چیزی که بِشینه، اُمُو

چیز ام ناپاک موشه. ^(۵) هر کسی که

دَ جاگه ازو دِسْت بَزنه، اُو باید کالای

خُو ره بَشویه و قد آو غُسْل بِگیره و اُو

تا شام ناپاک مومنه. ^(۶) هر کس دَ

بَلِّغْهُ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ
بَلِّغْهُ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ شَيْءٍ كَلَامٍ

بِشِينِه، ناپاک مُوشه. ⑩ هر کس چیزی ره که دَتی ازو نفر بُوده دِست بَزَنه، اُو تا شام ناپاک مُومنه؛ و هر کسی که اُمُو چیزا ره باله کُنه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مُومنه. ⑪ دَ جانِ هر کسی که نفری آوری دار دِست بَزَنه و دِست خُو ره قد آو نَششته بَشه، اُمُو کس باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مُومنه. ⑫ دَ هر ظرفِ گلی که نفر آوری دار دِست بَزَنه، اُو باید میده

شُنه، ولے اگہ ظرفِ چوبی بَشه، اُو

باید قد آو شُشته شُنه. ⑬ وختیکه

نفرِ آوریزی دار از آوریزی خُو پاک شُد،

اُو باید هفت روز ره بلده پاک شُدون

خُو حساب کُنه و کالای خُو ره شُشته

جِسَم خُو ره قد آوِ روانِ غُسلِ بَدیه؛

اوخته اُو پاک موشه. ⑭ دَ روزِ هشتم

اُو باید دُو قُمری یا دُو کوتر ره گِرِفته دَ

حُضُورِ خُداوند دَ دانِ درگه خیمه

مُلاقاتِ بیه و اونا ره دَ پیشوا بَدیه.

⑮ و پیشوا اونا ره تقدیم کُنه: یگ

شی ره بلده قُربانی گُناه و دیگه شی

ره بَلَدِه قُرْبَانِی سُوخْتَنی . دَ اَمزِی رِقْم
پیشوا بَلَدِه اَزُو بِخَاطِرِ اَوْرِیْزِی شِی دَ
حُضُورِ خُداوند کِفاره مُونِه .

①۶ وختیکه از یگ مرد آو منی

انزال موشه، اُو باید تمامِ جِسْمِ خُوره

قد آو غُسل بِدیه، و اُو تا شام ناپاک

مُومنه. ①۷ و هر کالای چَرْمی که دَ

بِلِه شِی آو منی ریخته بَشه باید قد آو

شُشته شُنه و اُو تا شام ناپاک مُومنه.

①۸ وختیکه یگ مرد قد یگ خاتو

خاو کُنه و آو منی شِی انزال شُنه، هر

دُوی ازوا باید قد آو غُسل بِگِیره و اونا
تا شام ناپاک مُومنه. ^(۱۹) وختیکه یگ

خاتو خونریزی دره و خونریزی جسم
شی عادتِ ماهوار آسته، او بلده هفت
روز د ناپاکی عادتِ ماهوار خو مُومنه.

هر کسی که د زو دست بزنه، او تا شام
ناپاک مُومنه. ^(۲۰) د بله هر چیزی که

امو خاتو د دورونِ ناپاکی خو خاو کنه
و یا بشینه، امو چیز ناپاک مُوشه. ^(۲۱)

هر کسی که د جاگه ازو دست بزنه، او
باید کالای خو ره بشویه و قد آو غُسل

بِگِیره و او تا شام ناپاک مُومنه. ^(۲۲) و

هر کس دَ چیزی که او دَ بِلِه شی
 شِشْتُد دِست بَزَنه، اُمُو کس باید کالای
 خُو ره بُشویِه و قد او غُسل بَگیرِه و او
 تا شام ناپاک مُومنه، ^(۲۳) چی دَ جاگِه
 ازُو یا دَ بِلِه هر چیزی که او مِیشِینه؛
 امی که او دَمزُو چیز دِست بَزَنه، او تا
 شام ناپاک مُومنه. ^(۲۴) اگِه یگ مرد
 قد امزُو خاتُو خاو کنه و ناپاکی ازُو دَ
 امزُو مرد مِلیده شُنه، اُمُو مرد بِلِدِه
 هفت روز ناپاک مُومنه و هر جاگِه که
 او دَ بِلِه شی خاو کنه، اُمُو جاگِه ناپاک
 مُوشه.

۲۵) اگه یگ خاتو بلده روزای گلو

خونریزی دره بغیر از عادتِ ماهوارِ خو

یا خونریزی شی بعد از دوره عادتِ

ماهوار بند نشده، د تمام روزای

خونریزی شی ناپاکی ازو ادامه دره،

رقم روزای عادتِ ماهوار شی. او

ناپاک آسته. ۲۶) د بله هر جاگه که او

د روزای خونریزی خو خاو گنه، رقم

جاگه عادتِ ماهوار شی بلده ازو

حساب موشه و د بله هر چیزی که او

بشینه، امو چیز ناپاک موشه، رقم

ناپاکی عادتِ ماهوار شی. ۲۷) و هر

کسی که دَ امزُو چیزا دِست بَزَنه، اُو
ناپاک موشه. پس اُو باید کالای خُو ره
بُشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام
ناپاک مومنه. ^(۲۸) ولے اگه اُو از
خُونریزی خُو پاک شُدِه بَشه، اُو باید
هفت روز ره بَلدِه خُو حِسَاب کُنه و بعد
ازو پاک موشه. ^(۲۹) دَ روزِ هِشتم، اُو
باید دُو قُمری یا دُو کُوتر ره بَگیره و
اونا ره دَ دِیرِ پِشوا دَ دانِ درِگه خِیمه
مُلاقات بیره. ^(۳۰) اوخته پِشوا یگ
شی ره بَلدِه قُربانی گُناه و دِیگه شی
ره بَلدِه قُربانی سوختنی تقدیم کُنه.

دَمزى رِقْم پيشوا بَلَدِه اَزُو بِخاطِرِ
ناپاكي خُونرِيزى شى دَ حُضُورِ خُداوند
كِفاره مُونِه.

③① پس بَنى إِسْرَائِيل رِه از
ناپاكي هَاى اَزُوا باخبر كُو، نَشْنِه كه
جاىگاهِ مَرِه كه دَ مِينَكِلِ اَزُوا اَسْتِه
ناپاك كُنِه و دَ ناپاكي خُو بُمُرِه. ”

③② اِى مُقَرَّرَاتِ بَلَدِه كَسِى اَسْتِه
كه اُورِيزى دَرِه، يا بَلَدِه كَسِى كه اُو
مَنِى از شى اِنزالِ مَوْشِه و دَ وَسِيلِه اَزُو
ناپاك مَوْشِه؛ ③③ امچنان اِى مُقَرَّرَاتِ

بَلَدِه خَاتُونِ اَسْتِه كه بخاطرِ عادتِ
ماهوارِ ناجورِ اَسْتِه، بَلَدِه كَسِي كه
انزالِ موشه، چي مرد، چي خاتو و بَلَدِه
مردي كه قد خاتونِ ناپاكِ خاوِ مونه.

مَقَرَّاتِ دَ بَارِه رُوزِ كِفَارِه

۱۶ ① خُداوندِ قدِ مُوسىٰ بعدِ از
فَوْتِ دُو باچه هارونِ كه اونا دَ حُضُورِ
خُداوندِ نَزْدِيكِ شُد و مُرد، توره كُفت.
② خُداوندِ دَ مُوسىٰ كُفت: ”دَ بَرارِ
خُو هارونِ بُوگي كه دَ مُقَدَّسَتَرِيْنِ جايِ دَ
داخِلِ پَرْدِه دَ پيشِ رُويِ جايِ كِفَارِه كه

دَ بِلَه صِنْدُوقِ شَهَادَاتِ اَسْتَه، هِر وَخْت
دَاخِلِ نَشْنَه؛ اگَه نَه، اُو مُومَرَه، چِرَاکَه
مَا دَ اُوْر دَ بِلَه جَايِ کِفَارَه ظَاهِرِ مُوشَم.

③ هَارُونِ دَ مُقَدَّسْتَرِيْنِ جَايِ دَ اِيْنِي

طَرِيْقَه دَاخِلِ شُنَه: اُو يِگِ نَرگَاوِ بَلْدَه

قُرْبَانِي گُناهِ وَ يِگِ قُوْجِ بَلْدَه قُرْبَانِي

سُوخْتَنِي بِيْرَه. ④ اُو پِيْرُونِ مُقَدَّسِ

کَتَانِي رَه بُوْشَه وَ زِيْرپُوْشِي کَتَانِي رَه دَ

جَانِ خُو کَدَه کَمْرَبَسْتَه کَتَانِي رَه دَ گِرِدِ

کَمْر خُو بَسْتَه کُنَه وَ لُونگِي کَتَانِي رَه دَ

سَرِ خُو بِيْلَه؛ اِيْنِمِيَا کَالَاهَايِ مُقَدَّسِ

اَسْتَه. اُو بَايِدِ جِسْمِ خُو رَه قَدِ اُو غُسْلِ

بَدِيه و بَعْدِ اَزْوَ اَوْنَا رِه بِيُوشِه. ⑤ اُو
 اَمِچْنَانَاز جَمَاعَتِ بَنِي اِسْرَائِيلِ دُو تَكِه
 رِه بَلَدِه قُرْبَانِي گُناهِ و يِگ قُوچ رِه بَلَدِه
 قُرْبَانِي سُوخْتَنِي گِرِفْتِه بِيَرِه. ⑥ اُوخْتِه
 هَارُونِ نَرگَاوِ قُرْبَانِي گُناهِ رِه كِه بَلَدِه
 خُود شِي اَسْتِه تَقْدِيمِ كُنِه و بَلَدِه خُود
 خُو و بَلَدِه خَانَوَارِ خُو كِفَارِه كُنِه. ⑦
 بَعْدِ اَزْوَ دُو تَكِه رِه دَ حُضُورِ خُداوندِ
 دَانِ دَرگِه خَيْمِه مُلَاقَاتِ حَاضِرِ كُنِه. ⑧
 و هَارُونِ دَ بِلِه اَمْرُو دُو تَكِه پِشَكِ
 پُورْتِه كُنِه، يِگِ پِشَكِ بَلَدِه خُداوندِ و
 يِگِ پِشَكِ بَلَدِه عَزَايِلِ. ⑨ اُوخْتِه

هَارُونِ تَكِه رِه كه پِشكِ خُداوند دَ بِلِه
شِي بُر شُدِه پِيش بیره و دَ عِنوانِ
قُرْبَانِي گُناه تَقْدِيمِ كُنِه. ⑩ وِلے تَكِه
كه پِشكِ عَزَائِيلِ دَ بِلِه شِي بُر شُدِه
باید زنده دَ حُضُورِ خُداوند اُورده شُنه
تا هَارُونِ دَ بِلِه شِي كِفاره كُنِه و اُوره
بَلَدِه عَزَائِيلِ دَ بِيَابو رِي كُنِه.

⑪ بعد از هَارُونِ نَرگاوِ قُرْبَانِي

گُناه رِه كه بَلَدِه خود شِي آسته پِيش
بیره و بَلَدِه خود خُو و خانوار خُو كِفاره
كُنِه. اُو باید نَرگاوِ قُرْبَانِي گُناه رِه كه

بَلَدِهِ خُودِ شِي اَسْتَه حَلَالِ كُنَه؛ ⑫ اُو

يِگ اِتْشَدَانِ پُر اَز قَوْغِ اِتْشِ رَه اَز
قُرْبَانْگَاهِ كِه دَ حُضُورِ خُداوندِ اَسْتَه قَد
دُو مُشْتِ بُوخُورِ خُوشْبُويِ سَيِدَه شُدَه

بِگِيْرَه وَ دَ دَاخِلِ پِرْدَه بِيْرَه. ⑬ اُوخْتَه

اُو بُوخُورِ خُوشْبُويِ رَه دَ حُضُورِ خُداوندِ
دَ بِلَه اِتْشِ پُورْتَه كُنَه تَا دُودِ بُوخُورِ

خُوشْبُويِ جَايِ كِفَارَه رَه كِه دَ بِلَه

صَنْدُوقِ شِهَادَاتِ اَسْتَه بُووشْنَه؛ اگَه نَه،

اُو مُومْرَه. ⑭ بَعْدِ اَز وَيْگِ مِقْدَارِ

خُونِ نَرْگَاوِ رَه بِگِيْرَه وَ قَد كِلْكَ خُو دَ

طَرْفِ شَرْقِ جَايِ كِفَارَه پَاشِ بَدِيَه وَ وَيْگِ

مِقْدَارِ خُونِ رِه هَفْت دَفْعَه دَ پِيشِ رُوى

جَاى كِفَارِه قَد كِلَك خُو پَاش بَدِيَه. ^(۱۵)

تَكِه قُرْبَانِي گُناه رِه كه بَلَدِه قَوْمِ اَسْتِه

بَايَد حَلَالِ كُنِه و خُونِ شِي رِه دَ دَاخِلِ

پَرْدِه بِيَرِه و قَد خُونِ اَزُو اَمُو كَارِ رِه كُنِه

كه قَد خُونِ نَرِگَاو كُدَد، يِعْنِي خُونِ رِه

دَ بَلِه جَاى كِفَارِه و دَ پِيشِ رُوى جَاى

كِفَارِه پَاش بَدِيَه. ^(۱۶) دَ اَمْزِي رَقْمِ اُو

بَايَد بَلَدِه جَاى مُقَدَّس، بَخَاطِرِ

نَپَاكِي هَاى بَنِي اِسْرَائِيلِ و خَطَا هَاى

اَزُوا دَ مُطَابِقِ تَمَامِ گُناه هَاى اَزُوا كِفَارِه

كُنِه؛ و اُو بَلَدِه خَيْمِه مُلَاقَاتِ كه قَد

ازوا دَ مینکلِ ناپاکی‌های ازوا جای-د-

جای آسته، عینِ کار ره انجام بَدیه. ^(۱۷)

هیچ کس دَ مَنه خیمه مُلاقات نبشه

وختیکه هارُون بَلده کِفاره کدو دَ جای

مُقَدَّس داخلِ موشه تا زمانی که اُو

بَلده خود خُو، بَلده خانوار خُو و بَلده

پگِ جماعتِ اسرائیل کِفاره کده بُرو

مییه. ^(۱۸) بعد ازو هارُون بُر شُدِه دَ دِیرِ

قُربانگاه که دَ حُضُورِ خُداوند آسته

بوره و بَلده قُربانگاه کِفاره کُنه. اُو

بیگِ مقدارِ خُونِ نَرگاو و خُونِ تَکه ره

بِگِیره و دَ شاخای چار شِنگِ قُربانگاه

بُمَلَه. ①۹ و یگ مقدار خُون ره قد
کَلک خُو هفت دفعه دَ بِلَه قُربانگاه
پاش بِدیه و اُو ره از ناپاکی های بَنی
اسرائیل پاک کده تقدیس کُنه.

②۰ وختیکه هارُون از کِفاره کدو
بَلدِه جای مُقَدَّس، بَلدِه خیمه مُلاقات و
بَلدِه قُربانگاه خلاص شُد، اوخته اُو
تُکِه زنده ره پیش بیرِه. ②۱ اُو هر دُو
دِست خُو ره دَ سرِ تُکِه زنده کش کُنه و
تمامِ شرارت های بَنی اسرائیل ره قد
تمامِ خطاهای ازوا دَ مُطابِقِ تمامِ

گناه‌های ازوا اِقرار کُنه و اونا ره دَ سرِ

تَّکه ایشته تَّکه ره دَ دِستِ یگِ آدمِ

مُشَخَص دَ بیابو رِبی کُنه. (۲۲) اوخته

تَّکه پگِ گناه‌های ازوا ره دَ سرِ خُو

گِرِفته دَ یگِ منطقه دُور اُفتده موبره.

پس امو تَّکه باید دَ بیابو ایله شُنه. (۲۳)

بعد ازو هارون دَ خیمه مُلاقات داخل

شُنه و کالای کتانی ره که دَ وختِ

داخل شُدو دَ جای مُقَدَّس پوشیدد، بُر

کده دَ اُمونجی بیله. (۲۴) اوخته اُو

جِسْم خُو ره دَ یگِ جای مُقَدَّس قد اُو

غُسل بِدیه و کالاهای خود خُو ره

بیوشه. بعد از و بُرو بیه و قربانی
 سوختنی خود ره و قربانی سوختنی قوم
 ره تقدیم کده بلده خود خو و بلده قوم
 کفاره کنه. ^(۲۵) و او چربی قربانی گناه
 ره باید دَ بله قربانگاه بسوزنه. ^(۲۶) و
 کسی که تکه ره بلده عزازیل ایله کده
 باید کالای خو ره بشویه و جسم خو ره
 قد او غسل بدیه؛ اوخته او میتنه که دَ
 خیمه‌گاه داخل شنه. ^(۲۷) نرگا و قربانی
 گناه و تکه قربانی گناه که خون ازوا
 بلده کفاره کدو دَ جای مقدّس آورده
 شد، باید از خیمه‌گاه برو برده شنه و

پوست و گوشت و سرگین ازوا د آتش

سوختنده شنه. (۲۸) کسی که اونا ره

مُسوزنه باید کالای خُو ره بُشویه و

جِسْم خُو ره قد آو غُسل بِدیه؛ بعد ازو

اُو میتنه که د خیمه‌گاه داخل شنه.

(۲۹) اینمی بلده شمو یگ قانون

دایمی آسته: د روزِ داهمِ ماهِ هفتمِ شمو

خودون ره پرهیز کُنید و هیچ کار

نَکُنید، نَه باشنده اصلی و نَه بیگنه که

د مینکل شمو زندگی مونه، (۳۰) چُون

د امزی روز بلده شمو کِفاره موشه تا

شُمورِ رِه پاك كُنِه؛ و شُمورِ از پِگ
گناه‌هاى خُو دَ حُضُورِ خُداوندِ پاك
مُوشيد. (۳۱) اِى يِگ رُوزِ كَامِلاً اَرَام
بَلَدِه شُمورِ اَسْتِه، پَس خُودونِ رِه پَرهيز
كُنيد. اِى يِگ قَانُونِ دَايمي اَسْتِه. (۳۲)
پيشواى كِه مَسَح و تَقْدِيس شُدِه تا دَ
جَاى اَتِه خُو دَ عِنِوانِ پيشوا خِدْمَت
كُنِه، اُو بايد كِفاره كُنِه. اُو بايد
كالاهاى كَتانى يعنى كالاهاى مُقَدَّس
رِه بُپوشه (۳۳) و بَلَدِه مُقَدَّسَتَرين جَاى و
خِيْمِه مُلَاقَاتِ كِفاره كُنِه و بَلَدِه
قُرْبانگاهِ كِفاره كُنِه و بَلَدِه پيشوايو و

تمامِ جماعتِ قومِ اسرائیلِ کِفاره کُنه.

ای باید بَلدِه شُمو یگِ قانُونِ ^(۳۴)

دایمی بَشه که بَلدِه بَنیِ اسرائیلِ سَالِ

یگِ دفعه بَلدِه یگِ گُناه‌هایِ ازوا کِفاره

شُنه. ” پس مُوسیٰ اُمورِ رقمِ کدِ که

خُداوندِ دَزشیِ اَمرِ کُدد.

هِدایتِ دَ بارِه خُونِ

۱۷ ^(۱) خُداوندِ قدِ مُوسیٰ گپِ

زَدِه گُفت: ^(۲) ” قدِ هارُونِ و باچه‌هایِ

شی و یگِ بَنیِ اسرائیلِ گپِ زَدِه، دَزوا

بُگي، 'اينمی چیزی آسته که خُداوند
أمر کده مُوگيه: ^(۳) هر کس که از
قَوْمِ إِسْرَائِيلِ کُدم نَرگاو، گوسپو یا بُز
ره دَ خيمه‌گاه و یا بُرو از خيمه‌گاه حلال
کُنه ^(۴) و اُو ره دَ دانِ درگه خيمه
مُلاقات نيره تا دَ عنوانِ قُربانی بَلده
خُداوند دَ پيشِ رُوی جایگاهِ خُداوند
تقدیم شُنه، اُو بَلده امز و نفر قتل
حِسَاب مُوشه. اُو خُون ريختنده و بايد
از قوم خُو قطع شُنه. ^(۵) ای قانون
بَلده ازی آسته که بنی إِسْرَائِيلِ بعد
از قُربانی های خُو ره که دَ بیابو

تقدیم مونه گرفته بیره یعنی اونا ره
 بلده خداوند د دان درگه خیمه ملاقات
 د دیر پیشوا بیره و اونا ره د عنوان
 قربانی سلامتی د خداوند تقدیم کنه.
 ⑥ و پیشوا خون قربانی ره د قربانگاه
 خداوند د پیش درگه خیمه ملاقات
 پاش بدیه و چربی ره د عنوان خوشبوی
 مورد پسند خداوند بسوزنه. ⑦ اونا
 قربانی‌های خو ره دیگه بلده خدایون بز
 مانند تقدیم نکنه که قد پیروی ازوا
 خودون ره فاحشه جور کده. ای باید
 بلده ازوا د تمام نسل‌های ازوا یگ

قانونِ دایمی بشه.

⑧ علاوه ازی دزوا بُگی، هر

کسی که از قومِ اسرائیل یا از بیگنه
های که د مینکلِ ازوا زندگی مونه،
قربانی سوختنی یا قربانی دیگه تقدیم

کنه ⑨ و اوره د دانِ درگه خیمه
ملاقات نیره تا اوره د خداوند قربانی
کنه، اونه فر باید از قوم خو قطع شنه.

⑩ و هر کسی که از قومِ اسرائیل

یا از بیگنه های که د مینکلِ ازوا
زندگی مونه خون بخوره، ما روی خو

ره دَ ضِدِّ امْرُؤِ نَفَرٍ كَهْ خُونِ خورده قرار
میدیم و او ره از مینکلِ قوم شی قطع
مُونم، ^(۱۱) چراکه زندگی جاندار دَ خُونِ
بندآسته و ما خُونِ ره دَز شُمُو دَدیم تا دَ
بِلَه قُرْبَانِگَاهِ بَلَدِه زِندِگِی خُو کِفاره
کُنید؛ چُون فقط خُونِ آسته که بَلَدِه
زِندِگِی کِفاره میتنه. ^(۱۲) امزی خاطر
ما دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ مُوگِیم: دَ مینکلِ
شُمُو هیچ کس نَباید خُونِ بُوخوره، نَه
شُمُو و نَه ام بیگنه‌های که دَ مینکلِ
شُمُو زِندِگِی مُونه.

۱۳) هر کسی که از بنی اسرائیل یا

از بیگنه‌های که دَ مینکلِ ازوا زندگی

مُونه کُدم حیوان یا مُرغک ره که

خورده مُوشه شِکار مُونه، اُو باید خُون

شی ره پریزنه و تی خاک کُنه، ۱۴)

چراکه زندگی هر جاندار خُون شی

آسته، یعنی خُون زندگی شی آسته.

امزی خاطر دَ بنی اسرائیل گفتُم: شُمو

باید خُونِ هیچ جاندار ره نَخورید،

چراکه زندگی هر جاندار خُون شی

آسته؛ هر کسی که اُو ره بُخوره از قوم

قطع مُوشه.

①۵ و هر کسی که گوشتِ حیوانِ

خودمُرده یا گوشتِ حیوانی ره که

تَوْسُطِ دِیگه حیوان کُشته شده بُخوره،

چی باشنده اصلی بشه، چی بیگنه، اُو

باید کالای خُو ره بُشویه و قد آو غُسل

بِگیره و اُو تا شام ناپاک مُومنه؛ بعد

ازو پاک مُوشه. ①۶ ولے اگه کالای

خُو ره نَشویه و جِسَمِ خُو ره قد آو

غُسل ندیه، اُو جزای گُناهِ خُو ره

مِینگره. ”

مَنْعِ رَابِطَه هَايِ جِنْسِي نَامَشْرُوع

۱۸ ① خُداوند قد مُوسىٰ گپ

زده گُفت: ② ”قد بنىٰ اسرئيل گپ

زده دزوا بُگى: ’ما خُداوند، خُداى

شُمُو اَسْتُمْ. ③ دَ مُطابِقِ كاراى مرْدُمِ

سرزمينِ مصر كه شُمُو دَ اُونجى

زندگى مُوكديد، رفتار نَكُنيد و دَ

مُطابِقِ كاراى مرْدُمِ سرزمينِ كنعان كه

ما شُمُو ره دَ اُونجى مُوبرم، ام رفتار

نَكُنيد؛ شُمُو از قانون هاى ازوا پيروى

نَكُنيد. ④ شُمُو احكامِ ازمه ره دَ

جاي بيريد و قانونِ ازمه ره نگاه كُنيد

و دَ مُطابِقِ ازوا رفتار كُنيد؛ ما

خُداوند، خُداى شُمو اَسْتُمْ. ⑤ پس
احكام و قانون مَره نِگاه كُنيد، چُون
كسى كه اونا ره دَ جاي بيره دَ وسيله
ازوا زنده مومنه. ما خُداوند اَسْتُمْ.

⑥ هيچ كس قد نزدِيكانه خُو
نزدِيكى نَكُنه كه شرمگاهِ ازو ره
بِپَرده كُنه. ما خُداوند اَسْتُمْ.

⑦ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره
يعنى شرمگاهِ آبه خُو ره بِي پَرده نَكُو؛
اُو آبه تُو اَسْتِه، پس شرمگاهِ شى ره
بِي پَرده نَكُو.

⑧ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره
بے پرده نَکُو؛ اُو آبروی آتِه تُو آسته.

⑨ شرمگاهِ خوار خُو ره بے پرده
نَکُو، چي دُخترِ آتِه تُو بَشه، چي دُخترِ
آبِه تُو، چي دَ امزُو خانه تَوْلد شُدِه بَشه
و چي دَ جای دِیگه.

⑩ شرمگاهِ دُخترِ باچه خُو یا دُخترِ
دُخترِ خُو ره بے پرده نَکُو، چراکه
بے عِزتی ازوا بے آبرویی خود تُو آسته.

⑪ شرمگاهِ دُخترِ خاتونِ آتِه خُو ره

کہ از آتہ تُو پیدا شُدہ بے پَرَدہ نَکُو،
چراکہ اُو خوار تُو آستہ.

⑫ شرمگاہِ خوارِ آتہ خُو رہ

بے پَرَدہ نَکُو، چراکہ اُو نزدیکانہ آتہ تُو
آستہ.

⑬ شرمگاہِ خوارِ آبہ خُو رہ

بے پَرَدہ نَکُو، چراکہ اُو نزدیکانہ آبہ تُو
آستہ.

⑭ شرمگاہِ خاتونِ برارِ آتہ خُو رہ

بے پَرَدہ نَکُو، یعنی قد ازو نزدیکِ

نَکُو، چِراکِہ اُو خاتُونِ کاکای تُو اُسْتِہ.

①۵ شرمگاہِ بیری خُو رہ بے پَرْدِہ

نَکُو؛ اُو خاتُونِ باچِہ تُو اُسْتِہ؛ اَرِے،

شرمگاہِ ازُو رہ بے پَرْدِہ نَکُو.

①۶ شرمگاہِ خاتُونِ بَرارِ خُو رہ

بے پَرْدِہ نَکُو، چِراکِہ اُو اَبْرُوِ بَرارِ تُو

اُسْتِہ.

①۷ قَد خاتُونِی کِہ نَزْدِیکِی کَدِے،

شرمگاہِ دُخترِ شی رہ بے پَرْدِہ نَکُو و

دُخترِ باچِہ یا دُخترِ دُخترِ شی رہ نَگِیرِ و

شرمگاهِ ازوا ره بے پرده نگو؛ اونا
نزدیکانه‌های ازو آسته؛ ای فسق-و-
فساد آسته. ۱۸ یگ خاتو ره د بِلَه
خوار شی نگیر که اَمباق شی شنه و د
حالیکه خاتون تو هنوز زنده یه،
شرمگاهِ خوار شی ره بے پرده نگو.

۱۹ قد خاتونی که د ناپاکی عادتِ
ماهوار خُو آسته، نزدیکی نگو تا
شرمگاهِ شی ره بے پرده کنی. ۲۰ قد
خاتون همسایه خُو یگجای نشو و خود
ره د وسیله ازو ناپاک نگو. ۲۱ هیچ

کس ره از نسل خُو بَلَدِه بُتْمُولِک از

آتَش تیر نَکُو و نامِ خُدای خُو ره

بِه حُرْمَتِ نَکُو. ما خُداوند اَسْتُمْ. (۲۲)

قَد مرد رَقْمِ خاتُو اَلّی خاو نَکُو، ای

یگِ عَمَلِ زِشْتِ اَسْتِه. (۲۳) قَد هِیچ

حَیوانِ مَعامِلِه جِنسی نَکُو و خود ره قَد

اَزُو ناپاک نَکُو. هِیچ خاتُو دَ پِیشِ یگِ

حَیوانِ اِیستِه نَشْنِه که قَد اَزُو نَزْدِیکی

کُنِه؛ ای یگِ عَمَلِ نَفَرَتِ اَنگِیزِ اَسْتِه.

(۲۴) قَد هِیچ کُدَمِ اَمزی کارا خود

ره ناپاک نَکُنید، چُون دَ وَسِیلِه اَمزی

کارا مِلَّتْ هَای رِه که ما از پیشِ رُوی
شُمو هَی مُونُم، خودون رِه ناپاک کده.

۲۵) امزی خاطر اُو سرزمی ناپاک شُدِه

و ما اُو رِه بخاطرِ گُناهِ شی جَزَا میدیم

و اُمُو سرزمی باشنده هَای خُو رِه قی

مُونه. ۲۶) پس شُمو باید قانون و

احکام مَرِه نِگاه کُنید و هیچ کُدَمِ امزی

کارای زِشت رِه انجام نَدید؛ نَه

باشنده هَای اصلی اِسرائیل و نَه

بیگنه هَای که دَ مینکل شُمو زِندگی

مُونه، ۲۷) چُون مردُمای امزُو سرزمی

که پیش از شُمو دَ اُونجی بُوَد، پِگِ

امزی کارای زِشت ره انجام دَد و اُو

سرزمی ناپاک شد. ^(۲۸) پس اگه اُو

سرزمی ره ناپاک کُنید، اُو شُمور ره ام

قَی مونه، اُمورِ رقم که مِلتی ره که

پیش از شُمور دَ اُونجی بُوَد، قَی کد.

^(۲۹) چُون هر کسی که یکی امزی

کارای زِشت ره انجام بَدیه، اُو از

مینکلِ قوم خُو قطع موشه. ^(۳۰) پس،

از احکام مه اطاعت کُنید و از هیچ

کَدَمِ امزی قانون های زِشتِ که پیش از

اَمَدونِ شُمور دَ امز و سرزمی انجام دَد

موشد، پیروی نَکُنید و خودون ره دَ

وسیلہ ازوا ناپاک نَکُنید. ما خُداوند،
خُدای شُمو اَسْتُمْ. ”

قانونای مُخْتَلِف

۱۹ ① خُداوند قد مُوسیٰ گپ

زده گُفت: ② ”قد پگِ جماعتِ بَنی

اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی: ’مُقَدَّس

بَشید، چراکه ما خُداوند، خُدای شُمو

مُقَدَّس اَسْتُمْ. ③ هر کُدم شُمو باید

آته و آبه خُوره اِحْتِرام کُنید و روزای

آرام مَره نِگاه کُنید. ما خُداوند، خُدای

شُمُو آسْتُمْ. ④ سُون بُتْ هَا نَرَوِيد و

خُدایونِ رِیختَنده شُدِه بَلدِه خُو جور
نَکْنِید. ما خُداوند، خُدای شُمُو آسْتُمْ.

⑤ وختیکه قُرْبانی سلامتی خُو ره

بَلدِه خُداوند تقدیم مُونِید، اُو ره دَ

طَرِیْقِه تقدیم کُنِید که از طرف شُمُو

قبُول شُنه. ⑥ گوشتِ اَزُو باید دَ امزُو

روزِ که اُو ره قُرْبانی مُونِید خورده شُنه

یا صَبَاحِ امزُو روز؛ ولِی هِر چیز شی

که تا روزِ سِوَم باقی مومنه باید دَ آتِش

سوختَنده شُنه. ⑦ اگه یَگو چیزِ اَزُو دَ

رُوزِ سِوَمِ خُورده شُنه، اُمُو قُرْبَانِی

مُرْدَارِ اَسْتِه و قَبُولِ نَمُوشِه. ⑧ هر

کُسی که اُو رِه بُوخُورِه، جَزایِ گُناهِ خُو

رِه مِیَنگَرِه، چُونِ چِیزی رِه که بَلدِه

خُداوندِ مُقَدَّسِ اَسْتِه بے حُرْمَتِ کَدِه؛ اُو

آدمِ از قَوْمِ خُو قَطعِ مُوشِه.

⑨ وَخْتِیکِه حَاصِلِ زَمِینِ خُو رِه

دِرُو مُوَنید، جَغِه زَمِینِ خُو رِه دِرُو

نَکْنید و خُوشِه های باقی مَندِه

حَاصِلَاتِ خُو رِه جَمِ نَکْنید. ⑩ تاگِ

انگُورِ رِه بیخی لُجِ نَکْنید و خُوشِه های

ره که از تاگ اُفتده جَم نَکُنید، بَلِکِه
اُونَا ره بَلدِه مردُمای غَرِیب و بیگنه
ایله بَدید. ما خُداوند، خُدای شُمو
اَسْتُم.

①① دُزی نَکُنید؛ دروغ نَگوید و

بیگدیگه خُو ره بازی نَدید. ①② دَ نامِ

ازمه قَسَمِ دروغ نَخورید و نامِ خُدای
خُو ره بے حُرْمَت نَکُنید. ما خُداوند،

خُدای شُمو اَسْتُم. ①③ دَ حَقِ همسایه

خُو ظُلم نَکُو و مال شی ره دَ زور

نَگیر. مُزدِ مُزدُورکار ره تا صُبح دَ پیش

خُو نِگاہِ نَکُو. ①۴ آدَمِ گَرِ رِه دَو-و-

دَشَنامِ نَدی و دَ پِیشِ پایِ نَفَرِ کور
سَنگِ نَه ایلِ کِه بُفْتَه؛ از خُدایِ خُو
بِتَرَس. ما خُداوندِ اَسْتُم.

①۵ دَ قِضاوَتِ کدو بے اِنِصافی

نَکُنید؛ نَه از آدَمِ غَرِیبِ طَرَفداریِ کُنید
و نَه آدَمِ قُدْرَتَمَندِ رِه مُحْتَرَمِ بَدَنید،
بَلْکِه دَ بارِه هِم و طِنِ خُو قَد اِنِصافِ

قِضاوَتِ کُنید. ①۶ دَ بَینِ قَوْمِ خُو بَلَدِه

غَیْبَتِ کدو گِشت-و-گُذارِ نَکُنید و
غَیْبَتِیکِه زِندگیِ هِمسایِه شُمو دَ خَطِر

آسته دِست تِی کله ایسته نَشْنِید . ما
خُداوند آسْتُمْ . ۱۷ از پَرار خُو دَ دِل خُو
بَد نَبْرِید . همسایه خُو ره بخاطرِ خطای
شی سرزنش کُنید تا از خاطرِ ازو شُمو
گناهکار نَشْنِید . ۱۸ از مردُمِ قومِ خُو
اِنْتِقام نَگیرید و دَ برابرِ ازوا کینه
نَدشته بَشِید ، بَلْکِه همسایه خُو ره رِقْمِ
خود خُو اَلّی دوست دَشته بَشِید . ما
خُداوند آسْتُمْ .

۱۹ احکام مَره نِگاه کُنید .

حیوانای خُو ره قد حیوانای که از جنسِ

ازوا نییه، جوړه نکنید. د زمین خو دُو
رقم تُخم کِشت نکنید و کالای ره که
از دُو قِسم رخت دوخته شُده بَشه، د
جان خو نکنید.

۲۰) اگه یگ مرد قد یگ خاتو خاو

کُنه و او خاتو کِنیز بَشه که بلده یگو

کسِ دِیگه وعده شُده بَشه، ولے

بازخرید و آزاد نَشده بَشه، باید جریمه

دده شُنه، لیکن اونا کُشته نَشنه،

چراکه او خاتو آزاد نَبوده. ۲۱) امو مرد

باید جُرمانه خو ره بلده خُداوند د دان

درگه خیمه مُلاقات بیره؛ جُرمانه شی

یگ قُوج بَشَه. ②② و پیشوا قد امزُو

قُوج جُرمانه بَلدِه ازُو آدم دَ حُضُورِ

خُداوند کِفاره کُنَه؛ اوخته گُناه ازُو

بِخَشیدِه مُوشه.

②③ وختیکه دَ سرزمینِ کِنعان

داخِل شُدید و هر رقمِ درختا ره بَلدِه

خوراک خُو شَندید، میوه ازُو ره غَیرِ

مجازِ حساب کُنید؛ تا سه سال بَلدِه

شُمُو غَیرِ مجازِ بَشَه و خورده نَشَنه.

②④ دَ سال چارُم پگِ میوه شی مُقَدَّس

آستِه و یگ هدیه بَلدِه ستایشِ خُداوند.

۲۵) مگم دَ سالِ پَنجُم شُمُو مِیتِنید از
میوه شی بُخورید؛ ای کار ره کُنید تا
حاصل خُو ره بَلدِه شُمُو کَلو کُنه. ما
خُداوند، خُدای شُمُو اَسْتُم.

۲۶) هیچ گوشت ره قد خُون شی
نَخورید. پالِپینی و جادُوگری نَکُنید.

۲۷) چوقُوهای خُو ره کَل نَکُنید و

گوشه های ریش خُو ره نَگیرید. ۲۸)

جِسْم خُو ره بخاطرِ مُرده زخمی نَکُنید
و هیچ رقم نشان ره دَ جِسْم خُو

خال کوبی نَکُنید. ما خُداوند اَسْتُم. ۲۹)

دُختر خُو ره دَ فاحِشه گری وادار نَكُنید

که بے عِزَت شُنه؛ نَشْنه که مردُم

سرزمین شُمو زناکار شُنه و زمی پُر از

فِسق-و-فِساد شُنه.

روزای آرام مَره نِگاه کُنید و دَ ۳۰

جایگاهِ مُقَدَّس مه اِحْتِرام دَشْتَه بَشید.

ما خُداوند اَسْتُم. ۳۱ دَ پیشِ کسای که

أرواحِ مُرده ها ره حاضِر مُونه نَرَوید و

از کسای که قد چِنیات مشوَره مُونه

کومک طلب نَكُنید، تا دَ وَسِیلَه ازوا

ناپاک نَشْنید. ما خُداوند، خُدای شُمو

أَسْتُمْ. ③٢ دَمِ رَاهِ آدَمِ مُوَى سَفِيدِ بَالِه
شُنِيد و آدمای پیر ره إِحْتِرَامِ كُنِيد؛ از
خُدای خُو پَتْرَسِيد. ما خُداوند اَسْتُمْ.

③٣ وَخَتِيكَه يَكِ بِيْغَنَه دَ سِرْزَمِيْن
شُمُو قَدْ شُمُو زِنْدُگِي مُوْنَه، اُو رَه اَزَار-
و-اَذِيْتِ نَكُنِيد. ③٤ بِيْغَنَه كَه قَدْ شُمُو
زِنْدُگِي مُوْنَه، دَ مِيْنَكَلِ شُمُو رَقْمِ
بَاشِنْدِه اَصْلِي اِسْرَائِيْلِ بَشَه. اُو رَه رَقْمِ
خُودِ خُو اَلِّي دُوسْتِ بَدَنِيد، چِرَاكَه شُمُو
اَمِ دَ سِرْزَمِيْنِ مِصْرِ بِيْغَنَه بُوْدِيد. ما
خُداوند، خُدای شُمُو اَسْتُمْ.

دَ اندازِه گِرِفْتو، تَوَل کَدو و ۳۵

مَنک کَدو نَباید غَلَطی کُنید. ۳۶ شُمُو

باید تَرَازُو هَای صَحیح، سَنگَای

صَحیح، اِیْفَه صَحیح و هِیْنِ صَحیح

دَشْتَه بَشِید. ما خُداوند، خُدای شُمُو

اَسْتُم کِه شُمُو رِه از سِرزَمِینِ مِصر بُرو

اُورْدُم. ۳۷ پَس شُمُو بَاید تَمَامِ اِحکام

و تَمَامِ قَانُونِای مَرِه نِگَاه کُنید و اُونَا رِه

دَ جَای بَیرید. ما خُداوند اَسْتُم. ”

مَجَازَات بَلَدِه گُناه هَای مُخْتَلِف

۲۰ ① خُداوند قد مُوسیٰ گپ

زده گفت: ② ”دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ بُگی،

از بَنیِ اِسْرَائیلِ یا از بیگنه‌های که دَ

اِسْرَائیلِ زِندگی مُونه، هر کسی که

یکی از بچکیچای خُوره بَلده بُتِ

مولک تقدیم کُنه، باید کُشته شُنه؛

مردُمِ سرزمینِ شُمو باید اُوره سنگسار

کُنه. ③ ما خود مه رُوی خُوره دَ

ضِدِ ازو نفر قرار میدیم و اُوره از

مینکلِ قوم شی قطع مونم، چراکه اُو

از بچکیچای خُو دَ بُتِ مولک تقدیم

کده و دَمزی رقم جایگاه مُقدَّس مَره

ناپاک کده و نامِ مُقَدَّسِ مَرِه بے حُرْمَتِ .

④ اگه مردُمِ سرزمینِ شُمُو از گُناهِ

امزُو نفر چیم پوشی کُنه و غِیتیکه اُو

یکی از بچکیچای خُو ره دَ بُتِ مَوْلک

تقدیم کُنه اُو ره نَکُشه، ⑤ اوخته خود

مه رُوی خُو ره دَ ضِدِ امزُو نفر و

خانوار شی قرار میدیم و اُو ره از

مینکل قوم شی قطع مُونم، ام اُو ره و

ام پگِ کسای ره که از پُشتِ ازُو رفته

و رقمِ فاحِشه رفتار کده و خودون ره

قد پیروی از بُتِ مَوْلک فاحِشه جور

کده .

⑥ اگه یگو نفر د پیش کسای که
أرواح مُرده ها ره حاضر مونه و د پیش
کسای که قد جنیات مشوره مونه بوره
و ازوا پیروی کده رقم فاحشه رفتار
کنه، ما روی خوره د ضد ازو قرار
میدیم و اوره از مینکل قوم شی قطع
مونم.

⑦ پس خودون ره تقدیس کنید و
مُقَدَّس بشید، چراکه ما خداوند، خدای
شمو استم. ⑧ احکام مَره نِگاه کنید
و اونا ره د جای بیرید. ما خداوند استم

که شُمورِه تقدیس مُونُم.

⑨ هر کسی که آته یا آبه خورِه

نالت کُنه، باید کُشته شُنه؛ ازی که او

آته یا آبه خورِه نالت کده، خُون شی د

گردونِ خود شی آسته. ⑩ اگه یگو

مرد قد خاتونِ یگِ مردِ دیگه زنا کُنه،

یعنی قد خاتونِ همسایه خورِه زنا کُنه،

مرد و خاتونِ زناکار باید کُشته شُنه.

⑪ اگه یگِ آدمِ قد خاتونِ آته خورِه خاو

کُنه، او شرمگاهِ آته خورِه بے پرده

کده؛ هر دوی ازوا باید کُشته شُنه؛

خُونِ ازوا دَ گردونِ خودونِ شی آسته.

۱۲) اگه یگ مرد قد بیری خُو خاو

کُنه، هر دُوی ازوا باید کُشته شُنه،

چراکه اونا مُرتکبِ فِسادِ اخلاقی شُدِه؛

خُونِ ازوا دَ گردونِ خودونِ شی آسته.

۱۳) اگه یگ مرد قد مردِ دیگه رقمِ

خاتو آلی خاو کُنه، هر دُوی ازوا عملِ

زِشت انجام دَده؛ اونا باید کُشته شُنه؛

خُونِ ازوا دَ گردونِ خودونِ شی آسته.

۱۴) اگه یگ مرد یگ خاتو و آبه امزو

خاتو ره بَگیره، ای فِسادِ اخلاقی

آسته؛ اونا باید دَ آتِش سوختنده شُنه تا

دَ مینکلِ شُمو فِسادِ اخلاقی و جُود

نَدشته بَشه. ^(۱۵) اگه یگ مرد قد

حَیوان خاو کُنه، اُو باید کُشته شُنه و

اُمُو حَیوان ره ام بُکُشید. ^(۱۶) اگه یگ

خاتُو دَ یگ حَیوان نزدِیک شُنه تا قد

ازُو خاو کُنه، اُمُو خاتُو و حَیوان ره

بُکُشید. اونا حتماً باید کُشته شُنه؛

خُون ازوا دَ گردونِ خودون شی آسته.

^(۱۷) اگه یگ مرد خوار خُو ره

بِگیره، چی دُخترِ آتِه شی بَشه، چی

دُخترِ آبه شی و شرمگاهِ ازُو ره بِنگره و

أَوْ شَرْمِغَاهِ امْرُؤِ مَرْدِ رَهْ بِنِغْرَه، اِی
رَسْوایی اَسْتَه. اُونَا بایِدَ دَ پِیشِ چِیمِ
مَرْدُمِ قَوْمِ خُو رانْدَه شُنَه. اُو شَرْمِغَاهِ
خُوَارِ خُو رَه بے پَرْدَه کَدَه؛ اُو جَزایِ خُو
رَه مِیْنِغْرَه. ①۸ اَگَه یِگِ مَرْدِ قَدِ یِگِ
خَاثُونِ کَه عَادَتِ مَاهُوَارِ دَرَه خَاو کُنَه و
شَرْمِغَاهِ اَزُو رَه بے پَرْدَه کُنَه، اُو
خُونَرِیْزِیِ اَزُو رَه بے پَرْدَه کَدَه و اَمُو
خَاثُو اَمِ اِیْشْتَه کَه خُونَرِیْزِیِ شِیِ بے پَرْدَه
شُنَه. هَر دُو یِ اَزُوا بایِدَ اَزِ مِیْنِکَلِ قَوْمِ
خُو قَطْعِ شُنَه.

①۹ شَرْمِغَاهِ خُوَارِ اَبَه خُو و خُوَارِ

آتِه خُو رِه بے پَرده نَکُو، چُون ای کار
نزدیکانہ تُو رِه بے پَرده مُونہ. هر دُوی

شُمو جَزای گُناہِ خُو رِه مینگرید. (۲۰)

اگه یگ مرد قد خاتونِ کاکای خُو خاو
کُنه، اُو شرمگاهِ کاکای خُو رِه بے پَرده
کده. اونا جَزای گُناہِ خُو رِه مینگره؛

اونا بے اولاد مُومره. (۲۱) اگه یگ مرد

خاتونِ برار خُو رِه که زنده آسته بگیریه،
ای یگ کارِ نَجِس آسته. اُو شرمگاهِ
برار خُو رِه بے پَرده کده؛ اونا بے اولاد
مُومنه.

۲۲) شُمُو تَمَامِ اِحْكَامٍ وَ تَمَامِ

قَانُونَايِ مَرِه نِگَاهِ كُنِيد وَ اُونَا رِه دَ جَايِ

بِيرِيد، تَا سِرْزَمِينِي كِه شُمُو رِه دَز شِي

مُوبَرْم كِه شُمُو دَز شِي جَايِ-دَ-جَايِ

شُنِيد، شُمُو رِه قِي نَكْنِه. ۲۳) شُمُو

نَبَايِدَ دَ مُطَابِقِ قَانُونَايِ امْرُو مِلَّت كِه مَا

اُونَا رِه اَز پِيشِ رُويِ شُمُو هِي مُونِم

رِفْتَارِ كُنِيد، چِرَاكِه اُونَا پِگِ امْرِي كَارَا

رِه اَنْجَامِ دَدِ وَ مَا اَزْوَا نَفَرْتِ كَدَم. ۲۴)

لِيكِنِ مَا دَز شُمُو كُفْتُم كِه شُمُو صَاِحِبِ

سِرْزَمِينِ اَزْوَا مُوشِيدِ وَ مَا اُو رِه دَز

شُمُو مِيدِيم كِه صَاِحِبِ شِي شُنِيد،

صاحبِ سرزمینی که شیر و عسل از
شی جاری آسته. ما خُداوند، خُدای
شُمو آسْتُم که شُمو ره از قوم های
دیگه جدا کدیم. ^(۲۵) شُمو باید بَینِ

حَیوانِ پاک و حَیوانِ ناپاک و بَینِ
مُرغکوی پاک و مُرغکوی ناپاک فرق
بیلید. شُمو نَباید خودون ره دَ و سِیلَه
حَیوان یا مُرغک یا چیزای که دَ رُوی
ز می خَزک مُونه ناپاک کُنید، چُون ما
اونا ره جدا کدیم که بَلدِه شُمو ناپاک
بَشَه. ^(۲۶) شُمو باید بَلدِه ازمه مُقَدَّس

بَشید، چراکه ما خُداوند، مُقَدَّس آسْتُم

و شُمورِه از قوم های دیگه جدا کدیم
تا شُمورِه از مه بشید.

②۷ مرد یا خاتونی که ارواحِ مُردا
ره حاضرِ مُونه یا جادوگرِ آسته، باید
کُشته شنه؛ اونا ره سنگسار کُنید؛
خونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی
آسته.

مُقَرَّراتِ بَلَدِه پِیشوایو

۲۱ ① خُداوند دَ مُوسیٰ کُفت:
”قد پِیشوایو یعنی باچه های هارون

گپ زده دزوا بُگی، 'هیچ کس از بین
 شُمو خود ره بخاطرِ مُرده د مینکلِ قوم
 خُو ناپاک نَکنه، ^(۲) سیوای که قومای
 نزدیک شی بَشه، یعنی آبه شی، آته
 شی، باچه شی، دُختر شی، برار شی
^(۳) یا خوار شی که دُخترِ خانه و قد
 شی یگجای بَشه و شُوی نَکده بَشه؛
 بلده ازوا میتنه خود ره ناپاک کُنه. ^(۴)
 لیکن او د عِنوانِ شُوی بخاطرِ قومای
 خاتون خُو نباید خود ره د مینکلِ قوم
 خُو ناپاک کده بے حُرمت کُنه.

پیشوایو باید دَ وختِ ماتم سر

⑤

خُو ره گل نَکُنه، بغلای ریش خُو ره
تراش نَکُنه و جسم خُو ره زخمی نَکُنه.

اونا باید بلده خُدای خُو مُقَدَّس

⑥

بَشَه و نامِ خُدای خُو ره بے حُرْمَت
نَکُنه، چراکه اونا هدیه‌های خاصِ
خُداوند، یعنی خوراکِ خُدای خُو ره
تقدیم مونه. امزی خاطر اونا باید

مُقَدَّس بَشَه. اونا قد خاتون

⑦

فاحشه یا ناپاک توی نَکُنه و خاتونی
ره که از شوی خُو خطِ گِرِفْتَه نَگِیره،
چراکه پیشوایو بلده خُدای خُو مُقَدَّس

آسته. ⑧ شُمو باید پیشوا ره مُقَدَّس
بِدَنید، چراکه او خوراکِ خُدای شُمو ره
تقدیم مونه. پس او باید بلده شُمو
مُقَدَّس بشه، چُون ما خداوند که شُمو
ره تقدیس مونم، مُقَدَّس آستم.

⑨ اگه دُخترِ یگ پیشوا دَ وسیله
فاحشه‌گری خود ره بے عِزَت کُنه، او
آته خُو ره بے حُرْمَت کده؛ او باید دَ
آتش سوختنده شُنه.

⑩ پیشوای که دَ مینکلِ برارون
خُو مقامِ باله دره و دَ سرِ شی روغونِ

مَسَحَ شِیو شُدِه و تَعیین شُدِه تا کالای
پیشوایی بپوشه، باید دَ وختِ ماتم
مُوی سر خُو ره جنگل ایله نَکنه و
جاغِه خُو ره چک نَکنه. ①① اُو باید دَ
سر هیچ مُرده نَرِوه، حتی بخاطرِ آته و
آبه خُو ام خود ره ناپاک نَکنه. ①② اُو
باید از جایگاهِ مُقَدَّس بُرو نَرِوه و
جایگاهِ مُقَدَّسِ خُدایِ خُو ره بے حُرْمَت
نَکنه، چراکه روغونِ مَسَحِ خُدایِ شی
مِثْلِ تاجِ دَ سرِ ازو آسته. ما خُداوند
آسْتِم. ①③ اُو باید قد خاتُونی توی کُنه
که دُخترِ خانه بَشه. ①④ اُو خاتُونِ

بیوه، خاتونِ خطِ گرفته و خاتونِ ناپاک
یا فاحشه ره نگیره، بلکه قد دخترِ
خانهِ از اولادِ بابِه خود خُو توی کُنه ^{۱۵}
تا اولادِه خُو ره دَ مینکلِ قومِ خُو
بِ حُرْمَتِ نَکنه. ما خُداوندِ اَسْتُم که او
ره تقدیسِ مُونم. ”

^{۱۶} خُداوندِ قدِ مُوسیِ گپِ زده

گفت: ^{۱۷} ”قدِ هارونِ گپِ زده بُگی،

هیچ کُدمِ از اولادِه تُو دَ تمامِ نسلِ

هایِ خُو که دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَشته

بَشه، نبایدِ نزدیکِ بیه تا خوراکِ

خُدای خُو ره تقدیم کُنه. ①۸ آرے، هر

کس که دَ جِسْمِ خُو عَیْبِ دَرِه نَباید

نزدیک بییه: نَه آدمِ کور، نَه آدمِ شَل،

نَه آدمِ مَنقَه و کسی که سُوءِ شَکَل

آسته، ①۹ نَه کسی که پای مَیْدِه یا

دِست مَیْدِه آسته، ②۰ نَه پُشت بُغُنْد،

نَه آدمِ پیلَه-غَلچَه، نَه کسی که دَ چِم

خُو گُلِ دَرِه، نَه کسی که دانه رِیْمِ تُو

دَرِه، نَه گرگی و نَه ام کسی که چُورِه

آسته. ②۱ از اولادِه هارُون پیشوا هر

کَدَمِ شِی که دَ جِسْمِ خُو عَیْبِ دَشْتِه

بَشَه، باید نزدیک نیه و هدیه های

خاصِ خُداوند ره تقدیم نَکنه؛ اَره ازی
 که اُو دَ جِسْمِ خُو عَیبِ دَره، نَباید بَلدِه
 تقدیم کدونِ خوراکِ خُدایِ خُو نزدیک
 بیه. ^(۲۲) اُو میتنه از خوراکِ خُدایِ
 خُو بُخوره، ام از مُقَدَّسِ شی و ام از
 مُقَدَّسَتَرینِ شی. ^(۲۳) لیکن اُو باید دَ
 پُشتِ پرده داخلِ نَشْنه و دَ قُرْبانگاه
 نزدیکِ نَشْنه، چراکه اُو دَ جِسْمِ خُو
 عَیبِ دَره؛ نَشْنه که جای های مُقَدَّس
 مَره بے حُرْمَتِ کُنه. ما خُداوند اَسْتُم که
 اونا ره تقدیس مُونُم. ”

۲۴) پس مُوسىٰ امىٰ تورا ره دَ
هارُون و باچه هاى شى و دَ پگِ بنى
اسرائيل گُفت .

دَ بارِه مُقَدَّس بُودونِ هديه ها

۲۲ ① خُداوند قد مُوسىٰ گپ
زده گُفت: ② ”دَ هارُون و باچه هاى
شى بُگى كه قد هديه هاى مُقَدَّس كه
بنى اسرائيل بلده مه وَقِف مُونه قد
احتياط رفتار كُنه تا نامِ مُقَدَّس مَره
بِ حُرْمَت نَكُنه . ما خُداوند اَسْتِم . ③

دَزْوَا بُگِی، 'از پِگِ اَوْلَادِه شُمُو دَ تَمَامِ
نَسْلِ هَای شُمُو، اگِه کُدَم کَس دَ هَدِیَه
هَای مُقَدَّسِ کِه بَنی اِسْرَائِیل بَلَدِه
خُداوند وَقْفِ مُونِه نَزْدِیکِ شُنِه و
نَپَاکی دَ بِلِه شی بَشِه، اُو نَفر بَاید از
خُضُورِ مِه قَطْعِ شُنِه. مَا خُداوند
اَسْتُم.

④ هِیچ کُدَم از اَوْلَادِه هَارُون کِه
مَرَضِ کُولی یا اَوْرِیزی دَشْتِه بَشِه،
اِجَازِه خُورْدُو از هَدِیَه هَای مُقَدَّسِ رِه
نَدْرِه تَاکِه پَاک نَشُدِه. کَسی کِه دَ یِگُو
چِیزِ دِستِ بَزَنِه کِه دَ وَسِیلِه جَسَدِ مُرْدِه

ناپاک شده یا آدمی که آوِ مَنی ازو
 انزال شُنه، ^(۵) یا کسی که دَ خَزنده
 دِست بَزنه و دَ وِسیله ازو ناپاک شُنه،
 یا دَ یِگو انسانِ دِست بَزنه که دَ وِسیله
 ازو ناپاک شُنه، هر ناپاکی که او دَشته
 بَشه، ^(۶) اوخته امُو نفرِ که دَ امزی
 چِیزا دِست زده تا شام ناپاک مومنه. او
 تا غِیتیکه جِسم خُو ره قد او غُسل
 نَدده، نَباید از هدیه های مُقَدَّس
 بُوخوره. ^(۷) وختیکه آفتو بِشینه او
 پاک موشه و بعد ازو میتنه از هدیه
 های مُقَدَّس بُوخوره، چراکه اونا خوراکِ

ازو آسته. ⑧ گوشت حیوانی ره که
خودمُرده بَشه یا دَ وسیله جانورِ درنده
کُشته شده بَشه اُو نباید بُخوره تا دَ
وسيله ازو ناپاک نشنه. ما خُداوند
آستُم.

⑨ پیشوایو باید احکام مَره نِگاه
کنه تا گناهکار نشنه و بخاطرِ
بے حُرمتی دَ احکام مه نَمَره. ما
خُداوندی آستُم که اونا ره تقدیس

مُونُم. ⑩ هیچ نفرِ بُرونی باید از هدیه
های مُقدَّس نَخوره. مهمو و مُزدُورِ

پیشوا ام اجازه ندره که از هدیه های

مُقَدَّس بُخوره. ^(۱۱) لیکن اگه پیشوا

یگ نفر ره قد پیسه خُو بِخَره اُو میتنه

ازوا بُخوره؛ و کسی که دَ خانه پیشوا

زَبده شُده، ام میتنه از خوراکِ ازو

بُخوره. ^(۱۲) اگه دُخترِ پیشوا قد یگ

نفرِ بُرونی توی کُنه، اُو نباید از هدیه

های مُقَدَّس بُخوره. ^(۱۳) لیکن اگه

دُخترِ پیشوا بیوه یا خطِ گِرِفته بَشه و

اولاد نَدشته بَشه و پس دَ خانه آتِه خُو

آمده بَشه رقمی که دَ دَورونِ جوانی خُو

بُود، اُو میتنه از خوراکِ آتِه خُو

بُخوره. خُلاصه، هیچ نفرِ بُرونی نباید
ازو خوراک بُخوره.

۱۴) اگه یگ نفر نافامیده از هدیه
های مُقَدَّس بُخوره، او باید پنج-یگ
شی ره دَ بِلِه شی اِضافه کُنه و هدیه
مُقَدَّس ره دَ پیشوا بدیه. ۱۵) پیشوایو
باید هدیه های مُقَدَّس ره که بنی
اسرائیل دَ خُداوند تقدیم مُونه،

بِ حُرْمَت نَکُنه ۱۶) و باعِث نَشْنه که
اونا دَ وَسِیلَه خوردونِ هدیه های مُقَدَّس
مُرتکب جُرمی شُنه که جُرمانه میخایه،

چُونِ مَا خُداوندِ اَسْتُمْ که اونا ره تقدیس
مُونِم. ”

قُربانی که قَبُولِ نَمُوشه

①۷ خُداوندِ قدِ مُوسیٰ گپِ زده

گفت: ①۸ ”قدِ هارُونِ و باچه های

شی و قدِ پگِ بنیِ اسرائیلِ گپِ زده

دَزوا بُگی، ’از قومِ اسرائیلِ و

بیگنه گونی که دَ اسرائیلِ زندگی مونه

هر کسی که کُدمِ قُربانی تقدیم مونه،

چی نذر بَشه، چی قُربانی داوطلبانه که

دَ عِنوانِ قُربانی سوختنی دَ خُداوندِ

تقدیم موشه، ①۹ بلده ازی که قربانی

از طرف شمو قبول شنه او باید یگ

حیوان نر و بے عیب از گاوو، از

گوسپندو یا بزها بشه. ②۰ حیوانی ره

که عیب دره، تقدیم نکنید، چون او از

طرف شمو قبول نموشه.

②۱ وختیکه یگ نفر قربانی

سلامتی ره د خداوند تقدیم مونه، چی

بلده پوره کدون نذر بشه، چی بلده

قربانی داوطلبانه، چی از گله بشه،

چی از رمه، او باید نر و بے عیب بشه

تا قبول شُنه. دَزُو باید هیچ عیب

نَبْشه. ②۲ حیوانِ کور، استُغو میده،

زخمی، اوله دار، ریم تُو یا گرگی ره دَ

خُداوند تقدیم نَکنید؛ هیچ کُدم امزیا دَ

عِنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند دَ بله

قُربانگاه تقدیم نَشنه. ②۳ لیکن گاو یا

مالی که اعضای جسم شی از حد دِراز

یا کوتاه بَشه، اُو ره میتنید دَ عِنوانِ

قُربانی داوطلبانه تقدیم کُنید، ولے بلده

نذر قابل قبول نییه. ②۴ حیوانی که

خایه شی کُفته شُده بَشه یا فشار دده

شُده بَشه یا پاره شُده بَشه یا مُنٹی

شُدِه بَشِه، اُورِه دَ خُداوندِ تَقَدِیمِ
نَکُنید. شُمُو دَ سِرزَمینِ خُو ای رِقْمِ
نَکُنید ^(۲۵) و از بیگنه گوام از ای رِقْمِ
حیوانا نَگیرید که دَ عِنوانِ خوراکِ دَ
خُدا ای خُو تَقَدِیمِ کُنید؛ چُون اُونَا ناقِصِ
و عیبی آستِه و از طرفِ شُمُو قَبُولِ
نَمُوشِه. ”

^(۲۶) خُداوندِ قَدِ مُوسَى گپِ زَدِه

گُفت: ^(۲۷) ”وختیکه یگِ گاویا

گوسپو و یا بُزِ زَبِدِه مُوشِه، اُو باید تا
هفت روزِ دَ پِیشِ آبِه خُو بُمَنِه و از روزِ

هَشْتُم بَعْدُ أَوْ بَلَدِهِ قُرْبَانِي دَ عِنْوَانِ هَدِيَه
خَاصِ خُداوندِ قَابِلِ قَبُولِ آسْتَه. (۲۸)

لِيَكِنْ غَاوِ يَا مَالِ رَهْ قَدْ چُوچَه شِي قَتِي
دَ يِگِ رُوزِ حَلَالِ نَكُنِيد. (۲۹) وَخَتِيكَه

قُرْبَانِي شُكْرُكَزَارِي رَهْ دَ خُداوندِ قُرْبَانِي
مُونِيد، أَوْ رَهْ دَ طَرِيقَه قُرْبَانِي كُنِيد كَه
ازِ طَرَفِ شُمُو قَبُولِ شُنَه. (۳۰) گُوشْتِ

ازُو بَايِدَ دَ امزُو رُوزِ خُورَدَه شُنَه وَ هِيچِ
چِيزِ شِي تَا صُبْحِ بَاقِي نَمَنَه. مَا خُداوندِ
آسْتُم.

(۳۱) پَسِ اِحْكَامِ مَرَه نِگَاهِ كُنِيد وَ

أَوْنَا رَه دَ جَاي بِيْرِيْد . مَا خُداوْنْد اَسْتُمْ .

﴿٣٢﴾ نَامِ مُقَدَّسِ مَرِه بِي حُرْمَتِ نَكْنِيْد تَا

مَا دَ مِيْنَكْلِ بَنِي اِسْرَائِيْلِ مُقَدَّسِ بَشْتُمْ .

مَا خُداوْنْد اَسْتُمْ كِه شُمُو رِه تَقْدِيْسِ

مُونُمْ، ﴿٣٣﴾ مَا كِه شُمُو رِه اَز سِرْزَمِيْنِ

مِصْرِ بُرُو اُوْرْدُمْ تَا خُدايِ شُمُو بَشْتُمْ . مَا

خُداوْنْد اَسْتُمْ .”

دَ بَارِه زَمَانِ هَاي تَعْيِيْنِ شُدِه

﴿١﴾ ٢٣ خُداوْنْد قَدْ مُوسَى اِگْ

زَدِه كُفْت: ﴿٢﴾ ”قَدْ بَنِي اِسْرَائِيْلِ تَوْرِه

گفته دَزُوا بُگي، 'اينيا زمان هاي آسته
که خُداوند تعيين کده تا شُمو دَ عِنوانِ
عيدهاي مُقَدَّسِ اِعلانِ کُنيد. اينيا زمان
هاي مه آسته:

روزِ آرام

③ دَ يِگِ هفته شَشِ روزِ کار

کُنيد، ليکنِ روزِ هفتمِ، روزِ آرامِ بَلدِه
آرامِ کدو و مراسِمِ مُقَدَّسِ آسته. دَ امزُو
روزِ هيچِ کارِ نَکُنيد؛ اُو يِگِ روزِ آرامِ دَ
اِحترامِ خُداوندِ دَ تمامِ جايِ هاي بُودِ-و-
باشِ شُمو آسته.

عیدِ پَصَح و فطیر

④ اینیا زمان های تعیین شده

خداوند آسته، عید های مُقَدَّس که

شُمُو باید دَ وختای مُقَرَّر شده ازوا

برگزار کنید. ⑤ دَ ماهِ اوّل، دَ روزِ

چاردهم دَ غیتِ آفتو شِشتو قُربانی

پَصَح دَ خداوند تقدیم شنه؛ ⑥ دَ روزِ

پوزدهم امزو ماه، عیدِ فطیر بلده

خداوند آسته؛ دَ مُدَتِ هفت روز شُمُو

نانِ فطیر بخورید. ⑦ دَ روزِ اوّل شُمُو

یگ جلسه مُقَدَّس برگزار کنید؛ دَ امزو

روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام
نَدید. ⑧ بَلَدِه هفت روز شُمو هدیه
های خاص بَلَدِه خُداوند تقدیم کُنید و دَ
روزِ هفتمِ یگِ مَراسِمِ مُقَدَّسِ بَرگُزار
شُنه؛ دَ امزُو روزِ هیچ کارِ روزمره خُو
ره انجام نَدید. ”

عیدِ نَویرِ حاصِلات

⑨ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده
گُفت: ⑩ ”قد بَنیِ إِسْرَائِیلِ گپ زده
دَزوا بُگی، ’وختی دَ سرزمینی که ما

دَز شُمُو مِیدِیْم دَاخِل مُوَشِید و حَاصِل
 شِی رِه دِرُو مُوَنِید، اُوخْتِه یِگ قَوْدِه اَز
 نَوَبَرِ حَاصِلَات خُو دَ دِیرِ پِیشُوا بِیرِید.
 ①① اُوخْتِه پِیشُوا قَوْدِه رِه دَ حُضُورِ
 خُداوندِ بِلند کُنِه تا اُو اَز طَرَفِ شُمُو
 قَبُولِ شُنِه؛ پِیشُوا قَوْدِه رِه دَ رُوژِ بَعْدِ اَز
 رُوژِ آرَامِ بِلند کُنِه. ①② دَ رُوژِ کِه
 قَوْدِه رِه بِلند مُوَنِید، شُمُو یِگِ گُوسِپُونِ
 یِگِ سَالِه بَے عَیْبِ رِه دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِی
 سُوخْتَنِی دَ حُضُورِ خُداوندِ تَقْدِیمِ کُنِید؛
 ①③ هَدِیَه غَلَّه-و-دَانِه اَزُو دُو حِصَّه اَز
 دَه حِصَّه یِگِ اِیْفِه بَهْتَرِینِ آرِدِ رُوغُو

گٹ شدہ آستہ، ای یگ ہدیہ خاص و
خوشبوی مَوردِ پَسندِ خُداوند آستہ؛
امچنان ہدیہ وُچی کَدنی ازو یگ حصّہ
از چار حصّہ یگ ہین شرابِ انگُور
آستہ. (۱۴) شُمو نان، غلّہ-و-دانہ بریو
شُدہ و خوشہ های تازه رہ تا روزی رہ
نَخورید تا وختیکہ قُربانی خُدای خُو رہ
تقدیم کُنید. ای یگ قانونِ دایمی بلدہ
پگِ نسل های شُمو دَ تمامِ جای های
بُود-و-باش شُمو آستہ.

عیدِ پَنجاہم

①۵ از صَبَاحِ امْرُو رُوْزِ اَرَامِ، یَعْنِی

بَعْدَ از رُوْزِی کِه قَوْدِه هَدِیَه بِلنْد کَدْنِی

رِه مِیْرِیْد، هَفْتِ هَفْتِه پُورِه رِه بَلْدِه خُو

حِسَابِ کُنِیْد. ①۶ تا صَبَاحِ رُوْزِ اَرَامِ

هَفْتُمِ حِسَابِ کُنِیْد کِه پَنجَاهِ رُوْزِ مُوشِه،

اَوخْتِه یِگِ هَدِیَه غَلَّه-و-دَانِه نَو دَ

خُداوَنْد تَقْدِیْمِ کُنِیْد. ①۷ دَ امْرُو رُوْزِ هَر

کَدَمِ شُمُو از خَانِه هَایِ خُو دُو نَانِ رِه دَ

عِنْوَانِ هَدِیَه بِلنْد کَدْنِی بِیْرِیْد، هَر نَانِ

از دُو دَهْمِ یِگِ اِیْفِه بَهْتَرِیْنِ اَرْدِ

خَمِیْرَمَایِه تُو پُخْتِه شُدِه بَشِه؛ اُونَا هَدِیَه

نَوْبَرِ حَاصِلَاتِ بَلْدِه خُداوَنْد اَسْتِه. ①۸

قد نان ها قتی هفت گوسپونِ یگ ساله
بے عیب، یگ نرگاو و دُو قُوچ ره تقدیم
کُنید. اونا قد هدیه غلّه-و-دانه و هدیه
وُچی کدنی خُو یگ قُربانی سوختنی
بلده خُداوند آسته، یگ هدیه خاص و
خوشبوی مَوردِ پَسندِ خُداوند. ^(۱۹)

شُمو امچنان یگ تکه ره بلده قُربانی
گناه و دُو باره نر یگ ساله ره دَ عنوانِ
قُربانی سلامتِ تقدیم کُنید. ^(۲۰) پیشوا
باید امو دُو باره نر ره قد نانِ نوبَرِ
حاصلات دَ عنوانِ هدیه بلند کدنی دَ
حُضُورِ خُداوند بلند کُنه؛ اونا دَ خُداوند

مُقَدَّس آسْتَه و بَلَدِه پِيشوا دَدَه شُنَه. ②۱

دَ امزُو روز شُمو بايد اِعلان كده يگ
جَلِسِه مُقَدَّس بَرگزار كُنيد و هِيچ كارِ
روزمرِه خُو ره انجام نَدِيد. اِي يگ
قانونِ دايمي دَ پگِ نسل هاي شُمو دَ
تمامِ جاي هاي بُود-و-باش شُمو آسْتَه.

②۲ وختِيكه حاصِلِ زمينِ خُو ره

دِرُو مُونيد، جَغِه زمينِ خُو ره دِرُو
نَكْنيد و خوشه هاي ره كه بعد از دِرُو
باقی منده جَم نَكْنيد، بَلَكِه اونا ره بَلَدِه
مردُمای غريب و بيگنه ايله بَدِيد. ما
خُداوند، خُداي شُمو آسْتُم. ”

عیدِ شیپورها

﴿۲۳﴾ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده

گُفت: ﴿۲۴﴾ ”قد بنی اسرائیل توره گُفته

دَزوا بُگی، دَ ماهِ هفتم، روزِ اوّلِ ماه

باید بلده شُمویگ روزِ آرام بَشه، یگ

مِراسِمِ مُقَدَّسِ یادآوری که قد آوازِ

شیپورها اعلان مُوشه. ﴿۲۵﴾ دَ امزُ روز

هیچ کارِ روزمره خُوره انجام نَدید،

بلکہ هدیه خاص دَ خُداوند تقدیم

کُنید.“

روزِ کِفاره

﴿۲۶﴾ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده

گُفت: ﴿۲۷﴾ ”دَ روزِ دَهْمِ امزی ماهِ هفتم

روزِ کِفاره آسته. اُو باید بَلدِه شُمویگ

مَراسِمِ مُقَدَّسِ بَشِه. دَ امزُو روزِ شُمو

باید خودون ره پرهیز کُنید و هدیه

خاص بَلدِه خُداوند تقدیم کُنید. ﴿۲۸﴾ دَ

امزُو روز هیچ کار نَکُنید، چراکه اُو

روزِ کِفاره آسته تا بَلدِه شُمو دَ حُضُورِ

خُداوند، خُدای شُمو کِفاره شُنه. ﴿۲۹﴾

هر کسی که دَ امزُو روز خود ره پرهیز

نَکُنْه، اُو باید از قوم خُو قطع سُنه. ③۰

و هر کسی که دَ امزُو روز کُدم کار

انجام بَدیه، ما اُو ره از مینکلِ قوم

شی نابُود مُونُم. ③۱ دَ امزُو روز هیچ

کار ره انجام نَدید. ای یگِ قانونِ

دایمی دَ پگِ نسل های شُمُو دَ تمامِ

جای های بُود-و-باش شُمُو آسته. ③۲

اُو بلده شُمُو یگِ روزِ کاملاً آرام بَشه و

دَ اُو روز شُمُو خودون خُو ره پرهیز

کُنید؛ از شامِ روزِ نُهَمِ ماهِ هفتمِ تا شامِ

روزِ دَهَمِ، روزِ آرامِ ره نِگاه کُنید.

عیدِ چِپری ها

﴿۳۳﴾ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده

گفت: ﴿۳۴﴾ ”قد بنی اسرائیل توره گفته

دَزوا بُگی: دَ روزِ پوزدَهَمِ امزی ماهِ

هفتم، عیدِ چِپری ها بلده هفت روز دَ

احترامِ خُداوند آسته. ﴿۳۵﴾ دَ روزِ اوّل

یگِ جلسِه مُقدّس برگزار شنه؛ دَ امزو

روز هیچ کارِ روزمره خوره انجام

ندید. ﴿۳۶﴾ بلده هفت روز هدیه های

خاص بلده خُداوند تقدیم کنید؛ دَ روزِ

هشتم بسم جلسِه مُقدّس ره برگزار

کنید و هدیه های خاص بلده خداوند
تقدیم کنید. ای ختم عید آسته؛ د امزی
روز هیچ کار روزمره خوره انجام
ندید.

۳۷ اینیا زمان های تعیین شده

خداوند آسته که شمو باید د عنوان
مراسم های مقدس اعلان کنید تا هدیه
های خاص بلده خداوند تقدیم کنید،
یعنی قربانی های سوختنی، هدیه های
غله-و-دانه، قربانی های سلامتی و
هدیه های وچی کدنی ره، هر کدم شی
ره د روز معین شی. ۳۸ امی زمان ها

علاوه از روزای آرامِ خُداوند، علاوه از
هدیه های شُمو، علاوه از پگِ نذر
های شُمو و علاوه از تمامِ هدیه های
داوطلبانه که شُمو دَ خُداوند تقدیم
مُونید آسته.

③۹ دَ روزِ پوزدَهَمِ ماهِ هفتم،

وختیکه حاصلِ زمی ره جم کدید، عیدِ
خُداوند ره بلده هفت روز برگزار کُنید؛

یگ روزِ آرامِ دَ روزِ اوّل و یگ روزِ

آرامِ دَ روزِ هشتمِ آسته. ④۰ دَ روزِ اوّل

میوه بهترین درختا، شاخه های درختای

خُرما و شاخه های درختای پُربلگ و

بید های لب جوی ره بَلدِه خُو بَگیرید و

دَ حُضُورِ خُداوند، خُدای خُو بَلدِه هفت

روز خوشی کُنید. ^(۴۱) شُمو هر سال

امی عید ره بَلدِه هفت روز دَ اِحْتِرامِ

خُداوند برگزار کُنید. ای یگ قانونِ

دایمی بَلدِه تمامِ نسل های شُمو آسته؛

دَ ماهِ هفتمِ امی عید ره برگزار کُنید.

^(۴۲) شُمو بَلدِه هفت روز دَ چَپری ها

زِندگی کُنید؛ پگِ باشنده های اصلی

اسرائیل باید دَ چَپری ها زِندگی کُنه،

^(۴۳) تا نسل های آیندِه شُمو بَدَنه، که

ما بنی اسرائیل ره وختیکه از سرزمینِ

مِصْر بُرُو أَوْرُدُمْ، أَوْنَا رَه دَ چَپَری هَا
جَای-دَ-جَای کُدُم. مَا خُداوند، خُداي
شُمُو آسْتُم. ”

④۴ دَ امزی رَقَم، مُوسَى زَمَان هَاي
تَعیین شُدِه خُداوند رَه بَلَدِه عیدِهَا دَ
بَنی إِسْرَائیل اِعلان کَد.

قَانُون دَ بَارِه چَرَاغْدَان و مِيزِ نَان

۲۲ ① خُداوند قَد مُوسَى گَپ
زَدِه گُفْت: ② ” دَ بَنی إِسْرَائیل اَمْر کُو
کِه رُوغُونِ خَالِصِ زَبْتُونِ کُفْتِه شُدِه بَلَدِه

چِراغِ ها بیره تا چِراغِ ها دایمِ روشو

بَشَه. ③ هارُون باید چِراغا ره دَ مَنَه

خِیمَه مُلاقاتِ دَ بُرُونِ پَرِدَه صَنَدُوقِ

شَهَادَتِ آمادَه کُنَه، تاکه از شامِ تا

صُبْحِ دَ حُضُورِ خُداوندِ همیشه روشو

بَشَه. ای بَلَدَه تمامِ نسلِ های شُمویگ

حُکْمِ دایمی آستَه. ④ هارُون باید

چِراغا ره همیشه دَ بِلَه چِراغدانِ طِلّایِ

خَالِصِ دَ حُضُورِ خُداوندِ آمادَه نِگاهِ

کُنَه.

نَانِ مُقَدَّسِ

⑤ از بهترین آرد بگیر و ازو

دوازده نانِ ٹکی پخته کو، هر کدم شی

دُو حصّه از ده حصّه یگ ایفه بشه. ⑥

اوخته اونا ره د دُو قطار، د هر قطار

شش نان د بله میزی که قد طلای

خالص پوشنده شده د حضورِ خداوند

بچین. ⑦ د بله هر قطارِ نان، بخور

خوشبوی خالص ره بیل تا د عنوان

نشانی نان تقدیم شنه و یگ هدیه

خاص بلده خداوند بشه. ⑧ هر روز

آرام هارون باید اونا ره د حضور

خداوند د ترتیب بچینه؛ ای یگ تعهد

دایمی از طرفِ بنی اسرائیل آسته. ^۹
نان ها از هارون و باچه گون شی موشه
که باید اونا ره د یگ جای مُقَدَّس
بُخوره، چُون امی نان ها از هدیه های
خاصِ خُداوند بَلَدِه ازو کَامِلًا مُقَدَّس
آسته. ای حقِ دایمی ازو آسته.

مجازاتِ آدمِ کُفرگویی

^{۱۰} د امزُو غَیت باچه یگ خاتُونِ
اسرائیلی که آتِه شی یگ مردِ مِصری
بُود، بُر شُدِه د مینکلِ بنی اسرائیل
آمَد؛ و باچه خاتُونِ اسرائیلی قد یگ

نَفِرِ إِسْرَائِيلِي دَ مَنِهِ خَيْمَه‌گَاهِ جَنْگِ كَد .

①① اوخته باچه خاتونِ إِسْرَائِيلِي

كُفْرَگُوبِي كَدَه نَامِ خُداوندِ رَه نَالْتِ كَد .

پسِ مَرْدُمِ اُو رَه گِرِفْتَه دَ پيشِ مُوسَى

اُورِد . نَامِ اِبِه امزُو باچه شلوميتِ دُخْتَرِ

دِبرِي از طايفه دان بُوَد . ①② اونا امُو

باچه رَه دَ بَنَدِي خَانَه اَنَدَخْتِ تا خاست-

-و- اِرَادِه خُداوندِ بَلَدِه ازوا معلوم شُنه .

①③ و خُداوندِ قَد مُوسَى گِپِ زَدَه

گُفْت : ①④ ” امُو كَسِي كِه نَالْتِ كَدَه ،

اُو رَه از خَيْمَه‌گَاهِ بُرُو بُرُو و پِگِ كَسَايِ

که شنیده دستای خوره د سر ازو بيله
و بعد ازو تمام جماعت او ره سنگسار
کنه. ①۵ قد بنی اسرائیل توره گفته

بُگی، هر کسی که خدای خوره نالت
کنه، جزای گناه خوره مینگره. ①۶ و

هر کسی که د نام خداوند کفرگویی
کنه، او حتماً باید کشته شه. تمام

جماعت باید او ره سنگسار کنه، چی

بیگنه بشه، چی باشنده اصلی

اسرائیل. یگ نفر وختیکه د نام

خداوند کفرگویی مونه، او باید کشته

شه.

١٧ هر کسی که یگ آدم ره

بُکُشه، او باید کُشته شُنه. ١٨ هر

کسی که یگ حیوان ره بُکُشه باید

تاوانِ ازو ره بَدیه، یعنی جان دَ عِوضِ

جان. ١٩ هر کسی که همسایه خور ره

عیبی کُنه، امو کار ره که او کده، امو

کار باید دَ حقِ ازو انجام دده شُنه: ٢٠

یعنی میده کدو دَ عِوضِ میده شُدگی،

چیم دَ عِوضِ چیم، دندو دَ عِوضِ دندو؛

خُلاصه امو رقم که امو نفر ره عیبی

کده، امو رقم خودِ ازو باید عیبی شُنه.

٢١ کسی که یگ حیوان ره بُکُشه،

تاوان شی ره باید بَدیده، لیکن کسی که
انسان ره بُکُشه، او باید کُشته شُنه.

۲۲) شُمو باید بَلدِه بیگنه و باشنده

أصلی اسرائیل یگ قانون دشته بشید؛
ما خداوند، خُدای شُمو آسْتُم. ”

۲۳) اوخته مُوسیٰ امی چیزا ره دَ

بَنی اسرائیل گُفت و اونا امو نفرِ

کُفرگوی ره از خیمه‌گاه بُرو بُرده

سنگسار کد. بَنی اسرائیل امو رقم کد

که خُداوند دَ مُوسیٰ امر کُدد.

سالِ آرام

۲۵ ① خُداوند دَ کوهِ سِینا قد

مُوسىٰ گپ زده گُفت: ② ”قد بنىٰ

اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگى، وختىٰ

دَ سرزمینىٰ که ما دَز شُمو میدیم داخل

مُوشید، اوخته زمىٰ باید دَ اِحترامِ

خُداوند آرام کُنه. ③ بَلده شش سال

زمینای خُو ره کِشت کُنید و دَمزُوشش

سال تاکای انگور خُو ره تاک بُرىٰ کُنید

و حاصلِ ازوا ره جَم کُنید. ④ لیکن

سالِ هفتم باید کاملاً سالِ آرام بَلده

زمىٰ بَشه، یگ سالِ آرام دَ اِحترامِ

خُداوند. دَ امزُوش سالِ زمین خُو ره

کِشْت نَكْنِيد و تاكای انگور خوره
 تاك بُری نَكْنِيد. ⑤ چیزی که د زمین
 شمو سربخود سوز مونه، اوره درو
 نَكْنِيد و انگورای تاك خوره که
 تاك بُری نکدید، جم نَكْنِيد؛ بیلید که
 امو سال بلده زمی یگ سال آرام بشه.
 ⑥ لیکن شمو میتنید امزو چیزای که
 زمی د دورون سال آرام خو حاصل
 میدیه بخورید؛ خود شمو، غلامای
 شمو، کنیزای شمو، مزدورای شمو و
 بیگنه‌های که قد شمو زندگی مونه؛
 ⑦ و بلده چارپایای شمو و جانورای

وَحَشَى سِرْزَمِينَ شُمُو تَمَامِ حَاصِلِ زَمِي
خَوْرَاكِ اَسْتَه.

سَالِ پَنجَاهُم

⑧ شُمُو بَايِد بَلَدَه خُو هَفْت سَالِ

آرَامِ سَالِ هَا رَه حِسَابِ كُنِيْد، يَعْنِي

هَفْت ضَرْبِ هَفْت سَالِ وَ سَالِ هَاي

هَفْت سَالِ آرَامِ بَلَدَه شُمُو چَل-و-نُه سَالِ

مُوشَه. ⑨ اُوخْتَه دَ رُوْزِ دَهْمِ مَاهِ هَفْتُم

شُمُو دَ آوَاْزِ بَلَنْدِ شِيْپُوْرِ بَزِيْد؛ دَ رُوْزِ

كِفَاْرَه كِه رُوْزِ دَهْمِ اَسْتَه دَ سِرَاْسِرِ

سرزمینِ شُمو باید شیپور زده شُنه. ⑩

شُمو سالِ پنجاهم ره مُقدّس حساب

کُنید و آزادی ره دَ سرزمینِ خُو دَ تمامِ

باشنده های شی اعلان کُنید. ای بَلده

شُمو یگ «سالِ جشن» بَشه؛ هر کدم

شُمو پس دَ خانه-و-جای خُو بورید و هر

کدم شُمو پس دَ مینکلِ اولادِ بابِه خُو

بورید. ⑪ سالِ پنجاهم بَلده شُمو

«سالِ جشن» بَشه؛ دَ او سالِ کِشت-و-

کار نَکُنید و حاصلِ خودروی ره دِرَو

نَکُنید و انگورا ره از تاک های که

تاک بُری نَشده، نَچینید، ⑫ چراکه

سالِ جشنِ آسته؛ اُو بَلَدِه شُمُو مُقَدَّس

بَشَه؛ دَ امزُو سالِ تنها چیزای ره

بُخورید که دَ زمی سربِخود سَوُز مونه.

⑬ دَ امزی «سالِ جشن» هر کدم

شُمُو پس دَ جای-و-خانه خُو بورید. ⑭

اگه یگ زمی ره دَ همسایه خُو سَوُدا

مُونید یا از همسایه خُو میخرید،

یگدیگه خُو ره بازی ندید. ⑮ زمی

ره دَ مُطابِقِ تَعْدَادِ سالِ های بعد از

سالِ جشن از همسایه خُو بخر، یعنی

اُو مُطابِقِ سالِ های حاصِلاتِ

باقی‌مانده، زمی ره بَلدِه تُو سَوَدا کُنِه.

①۶ اگه تا سالِ پَنجَاهُم سال های کلو

مَندِه بَشِه، قِیْمَت شی ره کلو کُو و اگه

سال های شی کم مَندِه بَشِه، قِیْمَت

شی ره کم کُو، چراکه تنها حاصِلِ سال

های باقی‌مانده دَز شُمُو سَوَدا مُوشِه.

①۷ شُمُو یگَدِیگِه خُو ره بازی نَدید؛ از

خُدای خُو بَترسید. ما خُداوند خُدای

شُمُو اَسْتُم.

①۸ شُمُو قانُونای مَرِه دَ جای بیرید

و احکام مَرِه نِگاه کده عملی کُنید تا

بِتَنِید دَ سِرْزَمِینِ خُو دَ اَمَنِیتِ زِندَگی

کُنید. ^(۱۹) اوخته زمی حاصلِ خُو ره

مِیدیه و شُمو سیر مُوخورید و دَ اَمَنِیتِ

دَ زِشی زِندَگی مُونید. ^(۲۰) اگه شُمو

بُگید، ”دَ سَالِ هِفْتُمِ مو چیزخیل

بُخوری اگه کِشتِ نَکُنی و حاصلِ خُو

ره جمِ نَکُنی؟“ ^(۲۱) ما دَ سَالِ شَشُمِ

بَرَکتِ خُو ره دَ بِلَهِ شُمو رِبی مُونم، دَ

اندازه که زمی حاصلِ سِه ساله ره بِلَدِه

شُمو بَدیه. ^(۲۲) وختیکه شُمو دَ سَالِ

هَشْتُمِ زَمِینِ خُو ره کِشتِ کُنید، هنوز

ام از حاصلِ کُهنه مُوخورید و دَ سَالِ

نُهِمُ تا غَيْتِيْكَه حَاصِلِ شَيِّ مِيَّه، شُمُو
از حَاصِلِ كُهْنَه مُوْخَوْرِيْد.

بازخريدِ مُلْك-و-زَمِي

زَمِي ^(۲۳) رَه بَلَدَه هَمِيْشَه سَوْدَا

نَكْنِيْد، چُون زَمِي از مَه يَه؛ شُمُو دَ

پِيْشِ اَزْمَه مُسَافِرِ و مِهْمُو اَسْتِيْد. ^(۲۴)

دَ تَمَامِ سِرْزَمِيْنِ خُو كِه زَمِي گِرْفَتِيْد،

بَايْدِ حَقِ بَاَزَخَرِيْدِ شَيِّ رَه دَ صَاحِبِ

اَصْلِي شَيِّ بَدِيْد. ^(۲۵) اگِه يِگِ بَرَارِ

اِسْرَائِيْلِي شُمُو دِسْتَنَگِ شُدَه يِگِ

تَوْتُهُ زَمِينِ خُو رِه سَوْدَا مُونَه، اوخته
يَكِي از قَوْمَايِ نَزْدِيك شِي بَايْد بِيِه و
چِيْزِي رِه كِه بَرَار شِي سَوْدَا كَدِه
بازخريد كُنِه. ^(٢٦) اگِه اَمُو نَفَر كُدَم
كُسي رِه نَدَشْتِه بَشِه كِه بازخريد كُنِه،
وَلِي پَسَان اَمُو قَس پِيْسِه دَ دِست بِيْرِه
كِه بَتْنِه زَمِينِ خُو رِه بازخريد كُنِه، ^(٢٧)
اوخته اُو سَال هَايِ فَرْوشِ زَمِي رِه
حِسَاب كُنِه و بَاقِي مَنْدِه قِيْمَتِ شِي رِه
پَس دَ اَمْزُو كَس بَدِيِه كِه زَمِي رِه دَ بَلِه
شِي سَوْدَا كُدَد؛ و زَمِينِ شِي دَزُو پَس
دَدِه شُنِه. ^(٢٨) لِيكِن اگِه تَوَانِ پَس

خریدون شی ره نَدشته بَشه، اوخته
چیزی که سَودا شُدِه، تا سالِ جشنِ دَ
پیشِ کسی که اُو ره خریده، باقی
بُمنه؛ مگم دَ سالِ جشنِ باید پس دَده
شُنه و صاحبِ اصلی زمی پس دَ
مُلک-و-جای خُو بییه.

اگه یگو کس جای زندگی خُو ^(۲۹)
ره که دَ منِه شار دیوالدار بَشه سَودا
کُنه، بعد از سَودا کدون شی تا یگ
سالِ حقِ بازخرید شی ره دَره؛ امی حقِ
بازخریدو فقط بلده یگ سال آسته. ^(۳۰)
و اگه پیش از تکمیل شُدونِ یگ سالِ

پُوره بازخريد نَشُد، اوخته امو خانه که
دَ شارِ ديوالدار آسته بلده دايم دَ امزو
کسی که خريده و دَ نسل های ازو
تعلق ميگيره؛ او نبايد دَ سالِ جشن
پس دده شنه. ^(۳۱) ليکن خانه های که دَ
آغیلا آسته و دَ گرد خو ديوال ندره،
بايد دَ جمله زمين اطراف حساب شنه.
اونا ميتنه بازخريد شنه و دَ سالِ جشن
پس دده شنه. ^(۳۲) دَ باره شارای لاويا:
خانه های که دَ شارای لاويا آسته، اونا
همیشه حقِ بازخريدِ ازوا ره دره. ^(۳۳)
چيزای که از ملکيتِ لاويا قابلِ

باز خرید بشه، یعنی خانه سودا شده د
شارای که دزوا تعلق دره، د سال جشن
باید پس دده شنه، چون خانه‌های
شارای لاویا ملکیت ازوا د مینکل بنی
اسرائیل آسته. ^(۳۴) لیکن علفچر های
که د گرد-و-بر شارای لاویا آسته سودا
نشنه، چون اونا ملکیت دایمی ازوا
آسته.

کومک بلده غریبا

^(۳۵) اگه برار اسرائیلی تُو
دست‌تنگ شده د حالت خراب پیش

از تُو مییه، تُو دَزُو کومک کُو، رقمی

که دَ بیگنه یا مُسافرِ کومک مونی تا

اُو بَتنه قد تُو زندگی کُنه. (۳۶) ازُو

سُود نَگیر و فایده‌کشی نَکُو، بلکه از

خُدای خُو بَترس و بیل که امو برارِ

اسرائیلی تُو قد تُو زندگی کُنه. (۳۷)

پَیسه خُو ره بَلده ازُو سرِ سُود ندی و

خوراک ره بَلده ازُو بخاطرِ فایده‌کشی

ندی. (۳۸) ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم

که شُمو ره از سرزمینِ مِصر بُرو اُورْدُم

تا سرزمینِ کِنعان ره دَز شُمو بَدِیم و

خُدای شُمو بَشْم.

دَ بَارِه آزادی غُلَامَا

اگه یگِ بَرَارِ اِسْرَائیلی تُو که ^(۳۹)

قد تُو آسته دِست تَنگ موشه و خود ره
دَز تُو سَوَدَا مُونه، اُو ره وادار نَکُو که

رَقْمِ یگِ غُلَامِ بَلَدِه تُو خِدْمَتِ کُنِه. ^(۴۰)

اُو رَقْمِ یگِ مُزْدُورکارِ یا مِهمو که قد

تُو زِنْدَگی مُونه دَ پِیش تُو بَشَه و تا

سَالِ جِشَن بَلَدِه تُو خِدْمَتِ کُنِه. ^(۴۱)

بَعْدِ اَزُو اَز پِیش تُو اَزَاد شُنِه، خود شی

و بچکِیچای شی قد اَزُو قَتی، و پَس دَ

پِیشِ خَانَوَارِ خُو و دَ مُلْکِ بَابَه کَلُونای

خُو بوره. (۴۲) چُون اُونَا بَنده های ازمه

بِه که ما اُونَا ره از سرزمینِ مِصر بُرو

اُورْدُم. پس اُونَا نَباید رِقْمِ غُلاما سَودا

شُنه. (۴۳) دَ بِلِه ازوا دَ سختی

حُکمرانی نَکُو، بَلِکِه از خُدای خُو

بِتَرس. (۴۴) اگه میخاهی غُلام و کَنیز

دَشته بَشی، از مِلَّت های که دَ گِرد-و-

بر تُو آسته غُلام و کَنیز بَخر. (۴۵)

امِچنان شُمو میتنید از مردُمای بیگنه

که دَ مینکل شُمو زِندگی مُونه و از

خانوارای ازوا که قد شُمو آسته و دَ

سرزمین شُمو دَ دُنیا آمده، غُلام و کَنیز

بِخْرِید. اُونَا مُلْکِیْتِ شُمُو مُوشَه. ④۶

بعد از خود خُو، شُمُو مِیْتَنِید اُونَا رَه دَ

عِنَوَانِ مُلْکِیْتِ بَلَدِه بچکِیچای خُو

بیلید، تا بَلَدِه همیشه مُلْکِیْتِ میراثی

ازوا بَشَه. امیا رَه شُمُو مِیْتَنِید غُلامِ خُو

کُنید. لیکِن دَ بارِه پَرارون شُمُو، یعنی

دَ بارِه بَنی إِسْرَائِیل، هیچ کس دَ بَلَه

پَرارِ إِسْرَائِیلی خُو دَ سختی حُکمرانی

نَکَنه.

اگَه یگ بیگَنه که دَ مینکل ④۷

شُمُو زِندگی مُونَه دَوْلَتَمَند شُنَه و دَ

عَینِ حالِ یگ پَرارِ إِسْرَائِیلی شُمُو

دِستَنگ شُدِه خود ره دَ امزُو بیگنه

که دَ مینکل شُمُو زندگی مُونه یا دَ
یکی از خانوارِ امزُو بیگنه سَودا کُنه،

بعد ازُو که خود ره سَودا کده،

باید حقِ بازخِردِ خُو ره دَشته بَشه.

یکی از پِرارون شی میتنه که اُو ره

بازخِردِ کُنه، ^(۴۸) یا کاکای شی یا

باچه کاکای شی ام میتنه اُو ره بازخِردِ

کُنه، یا یگو کس از اولادِ بابِه شی که

خُون شریک شی بَشه، اُو ام میتنه اُو ره

بازخِردِ کُنه. اگه خودِ ازُو دارا شُنه،

اُو ام میتنه خود ره بازخِردِ کُنه. ^(۵۰)

أَوْ بَایِدْ قَدْ اَمْزُو كَسَى كَهْ أَوْ رَهْ خَرِیْدَهْ،
از سالی كه خود ره سَوْدَا كَدَهْ تا سالِ
جَشْنِ حِسَابِ كُنَهْ وَ قِیْمَتِ بَاذْخَرِیْدِ شَى
نَظَرِ دَ تَعْدَادِ سَالِ هَا بَشَهْ؛ مُدَّتَى رَهْ كَهْ
أَوْ قَدْ اَمْزُو بَیْگَنَهْ بُوْدَهْ بَایِدْ مُطَابِقِ مُزْدِ
بَیْگِ مُزْدُورْكَارِ حِسَابِ شُنَهْ. ^(۵۱) اگه تا

سَالِ جَشْنِ سَالِ هَاىِ كَلَوِ بَاقَى مَنَدُدْ،
أَوْ دَ مُطَابِقِ اَمْزُوا پَیْسَهْ بَاذْخَرِیْدِ خُو رَهْ
از قِیْمَتَى كَهْ سَوْدَا شُدُدْ، پَسِ بَدِیَهْ. ^(۵۲)
وَ اگه تا سَالِ جَشْنِ سَالِ هَاىِ كَمِ بَاقَى
مَنَدُدْ، قَدْ شَى حِسَابِ-وَ-كِتَابِ كُنَهْ وَ
مُطَابِقِ تَعْدَادِ سَالِ هَا پَیْسَهْ بَاذْخَرِیْدِ خُو

ره دَزُو پَسِ بَدِيه. ^(۵۳) اُمُو رَقْمِ كِه يِگ

مُزْدُوركار سالانه دَ كار گِرِفْتِه مَوْشِه اُو

اُم دَ پِيشِ نَفَرِ بِيگْنِه بايد اُمُو رَقْمِ بَشِه؛

اُمُو بِيگْنِه نَبَايد دَ پِيشِ نَظَرِ تُو دَ

سَخْتِي دَ بِلِه اَزُو حُكْمَرَانِي كُنِه. ^(۵۴)

وَلِه اگِه اُو دَ اَمزِي طَرِيقِه هَا باز خَرِيد

نَشُد، اُو بايد دَ سَالِ جَشْنِ آزاد شُنِه، اُم

خُودِ اَزُو و اُم بَچَكِيچاي شِي. ^(۵۵)

چُونِ ما اُمُو اَسْتُم كِه بَنِي اِسْرَائِيل

غُلَاماي شِي اَسْتِه؛ اُونَا غُلَاماي مِه

اَسْتِه كِه ما اُونَا رِه از سِرزَمِينِ مِصر

بُرُو اُورْدُم. ما خُداوند، خُداي شُمُو

أَسْتُمْ.

بِرَكَتِ بَلَدِهِ كَسَايَ كِه إِطَاعَتِ

مُونِه

۲۶ ① بَلَدِهِ خُو بُتْ هَا جُور

نَكْنِيد و مُجَسْمِه هَاي تَرَاشِ شُدِه و

سُتُونِ هَاي پَرَسْتِشِي بَلَدِهِ خُو اِيسْتَلْجِي

نَكْنِيد و سَنْگَاي رِه كِه دَزْشِي عَكْس

كَنْدِه شُدِه دَ سَرْزَمِينِ خُو جَاي نَدِيد تَا

أُونَا رِه سَجْدِه كُنِيد، چِرَاكِه مَا خُداوَنْد،

خُداي شُمُو اَسْتُمْ. ② رُوزَاي اَرَامِ مَرِه

نِگاه کُنید و دَ جایگاهِ مُقَدَّسِ مه اِحْتِرام
دَشته بَشید. ما خُداوند اَسْتُم. ③ اگه
از دِسْتُورای مه پِیروی کُنید و احکام
مَره نِگاه کده دَ جای بَیرید، ④ اوخته
بارش ها ره دَ مَوسَم شی بِلده شُمو
رَبی مُونُم و زمی حاصِل خُوره مِیدیه و
دِرختای بیابو میوه مِیگیره. ⑤
خرمون جُغُول کدون شُمو تا وختِ
چِیندونِ انگُور دَوام مُونه و چِیندونِ
انگُور شُمو تا وختِ کِشت کدونِ زمی.
شُمو نان خُوره سیر مُوخوَرید و دَ
سرزمین خُو دَ اَمْنِیتِ زِندگی مُونید.

⑥ ما دَ سرزمینِ شُمُو صَلَح-و-

آرامش ره برقرار مُونُم و شُمُو آرامِ خاو
مورید و هیچ کس شُمُو ره نَمِیترَسَنه.

ما حیوانای درنده ره از سرزمینِ شُمُو
گَم مُونُم و هیچ شمشیرِ دُشمو از

سرزمینِ شُمُو تیر نَمُوشه. ⑦ شُمُو از

پُشتِ دُشمنای خُو مورید و اونا دَ پیشِ
رُوی شُمُو قد شمشیرِ کُشته شُدِه

موفته. ⑧ پنج نفر شُمُو صد نفر ره

پیشِ مُونه و صد نفر شُمُو هزارها نفر

ره؛ و دُشمنای شُمُو دَ پیشِ رُوی شُمُو

قد شمشیرِ کُشته شُدِه موفته.

⑨ ما دَ بَلِّه شُمُو نَظِرِ لُطْفِ مُونُم

و شُمُو رِه باروَر كده تَعْدَادِ شُمُو رِه كَلُو
مُونُم و عَهْدِ خُو رِه قَدِ شُمُو نِگَاهِ مُونُم.

⑩ شُمُو از غَلَّه-و-دَانِه كُهْنِه سَالِ تِيرِ

شُدِه مُوْخَوْرِيْدِ و غَلَّه-و-دَانِه كُهْنِه رِه بُرِ
كده بَلْدِه حَاصِلِ نَوِ جَايِ جُوْرِ مُونِيْدِ.

⑪ ما جَايْگَاهِ خُو رِه دَ مِيْنَكَلِ شُمُو

قَرَارِ مِيْدِيْمِ و ما از شُمُو كِرْكِ نَمُوْكُنُم.

⑫ ما دَ مِيْنَكَلِ شُمُو حَرَكْتِ مُونُم و

خُدَايِ شُمُو مُوشُمِ و شُمُو قَوْمِ مِه

مُوشِيْدِ. ⑬ ما خُدَاوْنِدِ، خُدَايِ شُمُو

أَسْتُمُ كِه شُمُو رِه از سِرْزَمِيْنِ مِصْرِ بُرُو

أُورِدُمْ تَا دِيْغَه غُلَامٍ مِصْرِيَا نَبَشِيْد . مَا
بَنْدَهَايِ يُوْغِ غُلَامِي شُمُوْرَه مَيْدَه كُدُمْ
وَ بَاعِثْ شُدُمْ كَه شُمُوْرَه سِرْ بَلَنْدِ رَاه
بِگَرْدِيْد .

جَزَايِ نَاِطَاعَتِي

۱۴) لِيْكَنْ اَگَه اَز اَيْدِ مَه نَشْنِيْدِ وَ
بِگِ اَمْزِي اَحْكَامِ رَه دَ جَايِ نَيْرِيْدِ ، ۱۵)
اَگَه دَسْتُوْرَايِ مَرَه رَدِ كُنِيْدِ وَ دِلِ شُمُوْرَه
اَز قَانُوْنَايِ مَه بَدْبُرْ شُنَه وَ تَمَامِ اَحْكَامِ
مَرَه دَ جَايِ نُوْرَدَه عَهْدِ مَرَه مَيْدَه كُنِيْدِ ،

۱۶) ما اینی کارا ره دَ حق شُمو مُونُم:
ما ترس-و-وَحْشَت ره دَ بِلَه شُمو میرُم
و مَرَضِ کُشِنْدَه و تاوی ره که چیمای
شُمو ره از کار میله و زندگی شُمو ره
از بَین موبره. و شُمو تُخْم ره دَ زَمِین
خُو بے فایده کِشت مُونِید، چراکه

دُشْمَنای شُمو حاصِل شی ره مُوخوره.

۱۷) ما رُوی خُو ره دَ ضِد شُمو قرار
مِیدِیم و شُمو دَ و سِیلَه دُشْمَنای خُو
شِکست مُوخورِید؛ کسای که از شُمو
بَد موبره دَ بِلَه شُمو حُکمرانی مونه و
دَ حالیکه هیچ کس شُمو ره دُمبال

نَمُونَه شُمُو دُوتَا مُونِيد.

۱۸ و اگه باوجودِ امزی چیزا ام از

آید مه نَشْدِيد، اوخته شُمُو ره بخاطرِ

گناه های شُمُو هفت برابر جزا میدیْم.

۱۹ ما غُرُورِ قُدْرَتِ شُمُو ره مَیْدَه مُونُم

و آسْمونِ شُمُو ره دَ بِلَه شُمُو رِقْمِ آیینِ و

زَمینِ شُمُو ره رِقْمِ مِسِ جُورِ مُونُم. ۲۰

قُوْتِ شُمُو بے فایده مَصْرَفِ مُوشَه،

چراکه زَمینِ شُمُو حاصِلِ خُو ره نَمیدیه

و دِرختایِ زَمینِ شُمُو میوه نَمیگیره.

۲۱ و اگه هنوز ام دَ خِلَافِ مه

رفتار کدید و از آید مه نشدید، اوخته
 بخاطر گناه های شمو هفت برابر بلاها
 ره د سر شمو میرم. (۲۲) ما جانورای
 وحشی بیابو ره د ضد شمو ریی مونم
 تا شمو ره از اولادای شمو محروم کنه
 و چارپایای شمو ره نابود کنه و تعداد
 شمو ره کم کنه و سرک های شمو ره
 خالی کنه. (۲۳) اگه باوجود امزی چیزا
 اصلاح نشدید و د خلاف مه رفتار
 کدید، (۲۴) اوخته ما ام د خلاف شمو
 رفتار مونم و شمو ره بخاطر گناه های
 شمو هفت برابر جزا میدیم. (۲۵) ما

شمشیر ره دَ ضد شُمو میرُم تا اِنْتِقَامِ
مَیْدِه کدوِنِ عَهْدِ مَرِه بَگیرِه. وختیکه دَ
شارای خُو دُوتا کُنید، مَرَضِ وُبا ره دَ
مینکل شُمو رَیِ مُونُم و شُمو دَ دِستِ
دُشمو تسلیم مُوشید. ^(۲۶) غَیتیکه

ذخیره آرد شُمو ره از بَینِ بُرُم، اوخته
دَه خاتُو دَ یِگِ تَندُورِ نانِ شُمو ره پُخته
مُونه و نانِ ره وَزنِ کده بَلدِه شُمو جیره
مَیدیه، شُمو مُوخورید، ولِ سیر

نَمُوشید. ^(۲۷) اگه باو جُودِ ازی ام، از

آید مه نَشُدید و دَ خِلَافِ مه رفتار

کدید، ^(۲۸) اوخته ما قد قار-و-غَضَبِ دَ

خِلاَفِ شُمُو رِفْتَارِ مُونُمُ و ما خود مه
شُمُو ره بخاطرِ گناه های شُمُو هفت
برابر جزا میدیم. (۲۹) از شدتِ گُشنگی
شُمُو گوشتِ باچه گو و دُخترِون خُو ره
مُوخوَرِید. (۳۰) ما جای های عِبادت
شُمُو ره خراب کده قُربانگاه های بُخوَرِ
خوشبُوی شُمُو ره میده مُونُم و
لاش های شُمُو ره دَ بِلِه لاش های
بُت های شُمُو پورته کده از شُمُو کِرک
مُونُم. (۳۱) ما شارای شُمُو ره خراب
مُونُم، جای های مُقَدَّس شُمُو ره بیرو
مُونُم و خوشبُویی های خوشایند شُمُو

ره بوی نمونم. ۳۲ ما سرزمین شمو

ره بیرنه جور مونم و دشمنای شمو که

دزشی جای-د-جای موشه او ره دیده

خیرو مومنه. ۳۳ شمو ره د مینکل

ملت ها تیت پرک مونم و شمشیر خو ره

بر کده از پشت شمو مییم. سرزمین

شمو بیرنه جور موشه و شارای شمو د

خرابه تبدیل موشه. ۳۴ اوخته زمی د

تمام روزای که بیرو مومنه و د حالیکه

شمو د سرزمین دشمنای خو استید، از

سال های آرام خو لذت موبره؛ ارے،

زمی آرام مونه و سال های آرام خو ره

پُورِه مُونِه. ^(۳۵) زمی دَ تمامِ روزای که
بیرو مومنه، امو رقم آرام مونه که دَ
سال های آرام شمو دَ وختیکه شمو دَ
بله ازو زندگی موکداید، او رقم آرام
نکدد.

^(۳۶) و باقی منده های شمو که زنده
مومنه، ما دَ دل های ازوا دَ سرزمین
دُشمنای شمو سُستی-و-ضعیفی
میندزم؛ حتی صدای بلگی که دَ وسیله
باد برده موشه، اونا ره دوتا دلجی مونه
و اونا رقمی دوتا مونه که بگی از دم
شمشیر دوتا مونه و موفته، باوجود که

کس اونا ره دُمبال نمونه. (۳۷) اونا یگ

د بِلِه دیگه موفته، فقط بُگی که از دَمِ

شمشیر دوتا مونه؛ و شمو توانایی

مُقَاوِمَت د برابرِ دُشمنای خُو ره

نمیداشته بشید. (۳۸) شمو د مینکلِ

مِلَت ها مومرید و زمینِ دُشمنای شمو،

شمو ره مُوخوره. (۳۹) و باقی منده های

شمو د سرزمینِ دُشمنای شمو بخاطرِ

گناه های خودون خُو و ام بخاطرِ

گناه های بابه کلونای خُو گنده موشه.

(۴۰) لیکن اگه اونا گناه های خودون

خُورِه و گُناه‌های بابه‌گلوئی خُورِه
 اِقرار کُنه که اونا دَز مه خیانت کده و
 دَ خِلاف مه رفتار کده ^(۴۱) -- و امزی
 خاطر ما ام دَ خِلافِ ازوا رفتار کدم و
 اونا ره دَ سرزمینِ دُشمنای ازوا اُوردُم -
 - و اگه اونا دِل‌های ناختنه خُورِه نَرَم -
 و-فروتن کُنه و جَزای گُناه‌های خُورِه
 قَبُول کُنه، ^(۴۲) اوخته ما عهد خُورِه
 قد یعقوب و قد اسحاق و قد ابراهیم دَ
 یاد خُورِه میرم و امو سرزمی ره ام دَ یاد
 خُورِه میرم. ^(۴۳) لیکن اوّل زمی باید از
 وجودِ ازوا خالی شُنه و بعد ازو زمی

میتنه از سال های آرام خُو لِذت بُبره و
اونا جزای گناه های خُو ره مینگره،
چراکه اونا قانونای مَره رد کد و اونا از
احکام مه بدبُر شد. ^(۴۴) مگم باوجود
امزی چیزا، وختیکه اونا دَ سرزمینِ
دُشمنای خُو آسته، ما اونا ره رد نَمونم
و ازوا اوقس بدبُر نَموشم که اونا ره
بیخی از بین بُرم و عهد خُو ره قد
ازوا میده کنم -- چون ما خداوند،
خدای ازوا آستم -- ^(۴۵) بلکه ما بخاطرِ
ازوا عهدِ بابَه گلونای ازوا ره دَ یاد خُو
میرم که ما اونا ره دَ پیشِ چیمِ مِلت ها

از سرزمینِ مصر بُرو اوردُم تا خُدای
ازوا بشُم. ما خُداوند اَسْتُم. ”

④۶ اینمیا قانون ها، دستور ها و
احکامِ شریعت اَسْتَه که خُداوند بَینِ
خود خُو و بَنی اِسْرائیل دَ کوه سِینا دَ
وسِیلَه مُوسیٰ قرار دَد.

باز خریدِ کسای که خود ره وَقَف
کده

۲۷ ① خُداوند قد مُوسیٰ گپ
زده گُفت: ② ”قد بَنی اِسْرائیل توره

گفته دَزُوا بُگِي، 'اگه یگ نفر نَدْرِ
خاص دَ گردون خُو میگیره که قِیْمَتِ
انسان ره دَ خُداوند بَدیه، ^(۳) قِیْمَتِ
بَلَدِه مرد اینی آسته: از بیست تا
شصت ساله قِیْمَتِ شی پنجاه مِثقال
نُقْرَه دَ مُطَابِقِ مِثقالِ جایگاهِ مُقَدَّسِ
آسته. ^(۴) اگه خاتُو بَشَه، قِیْمَتِ شی
سی مِثقال آسته. ^(۵) اگه عُمَرِ امْرُو
نفر از پنج تا بیست سال بَشَه، بَلَدِه
باچه قِیْمَتِ شی بیست مِثقال آسته و
بَلَدِه دُختر دَه مِثقال. ^(۶) اگه سِنِ شی
از یگ ماه تا پنج سال بَشَه، قِیْمَتِ

بَلَدِهِ بَاچَه پَنج مِثقال نُقره يَه و قِيَمَت

بَلَدِهِ دُختر سِه مِثقال نُقره اَسْتَه. ⑦ و

اگه اُمُو نفر شصت ساله يا گلوتر بَشَه،

اوخته قِيَمَت بَلَدِهِ مرد پوزده مِثقال

اَسْتَه و بَلَدِهِ خاتُو دَه مِثقال اَسْتَه. ⑧

اگه نذر كُننده گلو غريب بَشَه كه

قِيَمَتِ تعيين شده ره دَدَه نَتَنَه، اوخته اُو

بايد دَ دِير پيشوا اُورده شُنه و پيشوا

نظر دَ وِس-و-توانِ امزُو شخص قِيَمَت

بَلَدِهِ شَيِ تعيين كُنه.

⑨ اگه نذريگ حَيوان بَشَه، از

حَیوانای که دَ عِنوانِ قُربانی دَ خُداوند
أُورده مُوشه، هر چیزی ره که دَ خُداوند
بیره، مُقَدَّس آسته. ⑩ اُو ره باید

أَلِیش نَكُنه و دَ جای شی دِیگه ندیه،
نَه خُوب ره دَ جای بَد و نَه بَد ره دَ
جای خُوب. اگه یگ حیوان ره دَ جای
دِیگه حیوان بَدیه، اوخته ام حیوانِ اوّل
و ام حیوانی که دَ جای شی دَده شُده
مُقَدَّس آسته. ⑪ و اگه نذریکی از

حَیوانای ناپاک بَشه که دَ عِنوانِ
قُربانی دَ خُداوند قابلِ تقدیم کدو نییه،
اوخته امو حیوان باید دَ دِیرِ پیشوا

أُورده سُنه ⑫ و پیشوا نظر دَ خُوبی و
بَدی حَیوان قِیْمَت شی ره تعیین کُنه؛
اونمُو قِیْمَت شی بَشه. ⑬ اگه صاحب
شی بِخایه اُو ره بازخَرید کُنه، اُو باید
پَنج-یگِ قِیْمَتِ تعیین شده ره دَ بِلَه
قِیْمَت شی اِضافه کده بَدیه.

⑭ اگه یگ نفر خانِه خُو ره دَ
عِنوانِ هدیه مُقَدَّس دَ خُداوند وَقَف
کُنه، پیشوا باید نظر دَ خُوبی و بَدی
شی قِیْمَت شی ره تعیین کُنه؛ اونمُو
قِیْمَت شی بَشه. ⑮ و اگه اُمُو نفرِ که

خانه خُو ره وَقَف كده ميخايه اُو ره
بازخريد كُنه، اُو بايد پَنج-يگِ قِيْمَتِ
تعيين شده ره دَ بِلِه قِيْمَتِ شِي اِضافه
كده بديه و خانه ازو موشه.

①٦ اگه يگ نفر يگ تُوته زمي ره
از مُلك خُو دَ خُداوند وَقَف كُنه، قِيْمَتِ
ازو بايد مُطابِقِ تُّخْمِ رَو شِي تعيين شُنه.
بَلدِه زميني كه يگ خروار جَو كِشت
شُنه پَنجاه مِثقال نُقره بَشه. ①٧ اگه اُو
نفر زمين خُو ره دَ سالِ پَنجاهم وَقَف
كُنه، قِيْمَتِ شِي پوره باقى مومنه. ①٨

لیکن اگر زمی بعد از سالِ پنجاهم
وَقَفْ شُنَه، پیشوا باید قِیْمَتِ شی ره دَ
مُطَابِقِ سالِ های که تا سالِ پنجاهم
آینده باقی منده حسابِ کُنه و از قِیْمَتِ
شی کم کُنه. ①۹ و اگر امو نفرِ که
زمی ره وَقَفْ کده میخایه اُو ره
بازخریدِ کُنه، اُو باید پنج-یگِ قِیْمَتِ
تعیین شده ره دَ بِلَه قِیْمَتِ شی اِضافه
کده بَدیه و امو زمی دَزُو تعلق
میگیره. ②۰ لیکن اگر اُو زمینِ خُو ره
بازخریدِ نکد یا زمی دَ بِلَه یگو کسِ
دیگه سَودا شُد، اُو دیگه اُو ره بازخرید

نَمِيتَنَه. ②۱ و اَمُو زَمِي وَخْتِيكَه دَ سَالِ
پِنجَاهُم آزاد شُنَه، اُو رَقَمِ زَمِينِ وَقَفِ
شُدَه بَلَدِه خُداوند، مُقَدَّسِ اَسْتَه وَ
مُلْكِيَتِ پيشوا مُوشَه.

②۲ اگَه يَگو کس زَمِينِي رَه دَ
خُداوند وَقَفِ کُنَه کَه از کسِ دِيگَه
خَرِيدَه شُدَه بَشَه وَ از زَمِينِ مِيراثِي خود
شِي نَبَشَه، ②۳ اوختَه پيشوا بايد مَبْلَغِ
قِيَمَتِ شِي رَه تا سَالِ پِنجَاهُم حِسَابِ
کُنَه وَ قِيَمَتِ شِي بايد دَ امزُو رُو ز دَ
عِنوانِ هَدِيَه مُقَدَّسِ دَ خُداوند دَدَه شُنَه.

۲۴) امُو زمی دَ سالِ پَنجاهُم دَ امزُو

کسی پس دده مُوشه که از شی خریده
شُدُد، یعنی دَ کسی که امُو زمی مُلکِ
میراثی شی آسته. ۲۵) پگِ قِیمَتِ ها
باید دَ مُطابِقِ مِثقالِ جایگاهِ مُقدَّس
تعیین شُنه که بیست گِیراهِ یگِ مِثقال
مُوشه.

۲۶) اوّلباری حیوانا که دَ عِنوانِ

اوّلباری دَ خُداوند تعلقِ دَره، هیچ کس
نَمیتنه اُو ره وَقفِ کُنه، چی گاو بَشه،
چی گوسپو؛ اُو از خُداوند آسته. ۲۷)

لیکن اگه اُو اَوَلباری یگ حیوانِ ناپاک
بَشَه، اوخته اُو ره میتنه که دَ مُطابِقِ
قِیْمَتِ شی بازخِرید کُنه و پَنج-یگ دَ
قِیْمَتِ شی اِضافه کُنه. اگه بازخِرید
نَشُد، اُو باید دَ قِیْمَتِ تعین شُدِه سَوَدَا
شُنه.

②۸ لیکن از تمام چیزای که یگ
نفر دَره و بَلدِه دایم دَ خُداوند وَقَف
مُونه، چی اِنسان بَشَه، چی حیوان و
چی زَمینِ میراثی، هیچ چیز شی سَوَدَا
یا بازخِرید نَشُنه، چُون هر چیزی که
بَلدِه دایم وَقَف شُدِه بَشَه بَلدِه خُداوند

کاملاً مُقَدَّس آسته. ^(۲۹) هر انسانی که
بلده دایم وَقَف شده بَشه، بازخِرد شده
نَمِیتنه؛ او باید کُشته شنه.

^(۳۰) تمام دَه-یگِ زمی، چی از
غَلّه-و-دانه زمی بَشه، چی از میوه
درختای شی دَ خُداوند تعلق دَره و بلده
خُداوند مُقَدَّس آسته. ^(۳۱) اگه کُدم
کس میخایه که یگو چیز ره از دَه-یگ
خُو بازخِرد کُنه، او باید پَنج-یگِ
قِیمَت شی ره دَ بله شی اضافه کده
بِدیّه. ^(۳۲) تمام دَه-یگِ گله و رمه

یعنی هر چیزی که از تی سوټه چپو
چوپو تیر موشه، بلده خداوند مُقَدَّس
آسته. ۳۳ او باید خوب و بد شی ره
روش نکنه و آیش نکنه؛ اگه آیش
کنه، ام امو حیوان و ام حیوانی که د
جای شی دده شده مُقَدَّس آسته و
باز خرید شده نمیتنه.

۳۴ اینمیا احکامی بود که خداوند
د موسی د کوه سینا بلده بنی اسرائیل
دد.